

Kind en Onderwijs Rotterdam
stichting voor christelijk primair onderwijs

Jaarverslag 2022

VOORWOORD JAARVERSLAG 2022

Het is onze opdracht als Kind en Onderwijs Rotterdam om **goed onderwijs** te bieden. Onderwijs dat bijdraagt aan de **ontwikkeling** van kinderen tot jong volwassenen, zodat zij kunnen bijdragen aan een betere samenleving. De 29 scholen van Kind en Onderwijs Rotterdam zijn dan ook een **oefenplaats** waar kinderen het leven mogen leren.

In 2022 drukte Covid-19 nog steeds een stempel op ons handelen. Met name de eerste maanden in de vorm van beperkende maatregelen en verder vooral bij het in kaart brengen van en handelen op opgelopen vertragingen. Koersen op onze **identiteit** en het strategisch beleidsplan gaf ons daarbij **houvast**. Het bleef onverminderd duidelijk dat werken aan kansengelijkheid extra belangrijk en nodig is. De overheidssteun via het Nationaal Programma Onderwijs, stelde de scholen in staat om **beleidsrijk** te werken aan het inhalen van de onderwijsachterstanden en **extra aandacht** te besteden aan het sociaal emotioneel welzijn van de kinderen.

Onze medewerkers waren daarbij de **essentiële** schakel in het onderwijsproces. Zij zorgden met elkaar voor de leerrijke omgeving voor de kinderen. Met het groeiende lerarentekort wordt hun werk er niet gemakkelijker op. We werken dan ook consequent aan **optimale** kansen voor leerkrachten om hen beter toe te rusten, vaardiger te maken, te begeleiden en uitval tegen te gaan. Daarnaast verdient en krijgt binden en **boeien** van de medewerkers de volle aandacht. Dat we hen waarderen en zuinig op ze zijn, zien we terug in het aantal medewerkers dat ervoor kiest om voor ons te werken en bij ons te **blijven**.

We streven voor onze scholen naar een inspectiebeoordeling* 'Goed' of 'Excellent'. Het is een **erkenning** voor kwaliteit van onderwijs en geeft een compliment aan iedereen die bijdraagt aan die kwaliteit: de **leerlingen**, het team, de ouders en het bestuur. Het laat zien dat we **elke dag** werken aan spraakmakend goed onderwijs op onze scholen.

2022 was ook het jaar dat mijn voorganger Rolf van den Berg met pensioen ging en ik aan het roer van Kind en Onderwijs Rotterdam kwam te staan. Vanuit de besturingsfilosofie **vertrouwen**, verbondenheid, vakmanschap en verantwoordelijkheid zet ik in op met elkaar werken aan de integrale ambities van de stichting en **dienend** te zijn aan het primaire onderwijsproces.

De stichting is financieel **gezond**: we investeren veel, de schoolgebouwen zijn goed onderhouden, er komen nieuwe gebouwen bij en de ICT-voorzieningen zijn **op orde**. In dit verslag over het jaar 2022 leest u welke **ambities** er lagen, welke activiteiten hebben plaatsgevonden en welke resultaten behaald zijn.

Jamijn Kester
Voorzitter College van Bestuur

**Op moment van schrijven (april 2023) heeft de 2^e kamer besloten dat de inspectie vanaf 1 augustus 2023 geen nieuwe predicaten Goed of Excellent meer zal afgeven op schoolniveau.*

INHOUDSOPGAVE

DEEL A: BESTUURSVERSLAG

VOORWOORD JAARVERSLAG 2022	1
H1 ORGANISATIE.....	4
1.1.Missie en Visie.....	4
1.2.De scholen van Kind en Onderwijs Rotterdam	5
1.3.Structuur en organisatie	6
H2 VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT EN GEMEENSCHAPPELIJKE MEDEZEGGENSCHAPSRAAD	9
2.1.Verslag Raad van Toezicht	9
2.2.Verslag Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR).....	14
H3 AMBITIES, ACTIVITEITEN EN RESULTATEN.....	17
3.1. Samen leren - Onderwijs.....	17
3.2. Samen werken - HRM.....	23
3.3. Samen delen - Financiën	27
3.4. Samen leven – Huisvesting.....	30
3.5. Samen communiceren - communicatie	31
H4 FINANCIËEL VERSLAG.....	33
4.1.Financiële analyse balans.....	33
4.2.Financiële analyse staat van baten en lasten.....	36
4.3.Financiële kerncijfers	38
4.4.Treasuryverslag Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam	40
4.5.Continuiteitsparagraaf	42
4.6.Risicobeheersing	52

DEEL B: JAARREKENING

B1	Geconsolideerde balans per 31 december 2022	56
B2	Geconsolideerde staat van baten en lasten 2022	58
B3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2022	59
B4	Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening 2022	60
B5	Toelichting op de onderscheiden posten van de geconsolideerde balans	66
B6	Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen	71
B7	Toelichting op de onderscheiden posten van de geconsolideerde staat van baten en lasten	72
B8	Enkelvoudige balans per 31 december 2022	75
B9	Enkelvoudige staat van baten en lasten 2022	77
B10	Enkelvoudige kasstroomoverzicht 2022	78
B11	Toelichting behorende tot de enkelvoudige jaarrekening 2022	79
B12	Toelichting op de onderscheiden posten van de enkelvoudige balans 2022	80
B13	Toelichting op de onderscheiden posten van de enkelvoudige staat van baten en lasten	83
B14	Overige toelichting	86
B15	Overzicht verbonden partijen	87
B16	Gebeurtenissen na balansdatum	87
B17	Formele vaststelling jaarrekening 2022	88

DEEL C: OVERIGE GEGEVENS

C1	Controleverklaring	89
----	--------------------	----

Leeswijzer:

- Waar in dit Jaarverslag *hij* staat, wordt ook *zij* bedoeld;
- Waar 'Kind en Onderwijs Rotterdam of 'de stichting' staat, wordt Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam bedoeld. Waar stichting staat, bedoelen we het geheel van CvB, staf en schooldirecteuren en alle andere medewerkers: de gehele organisatie;
- Waar ouders staat, wordt ook verzorgers bedoeld.

H1 ORGANISATIE

Identiteit

Kind en Onderwijs Rotterdam is een stichting voor Christelijk (speciaal) Primair Onderwijs in de regio Rotterdam. De verhalen uit de Bijbel zijn onze inspiratie. We voelen ons verbonden door het voorbeeld dat Jezus ons geeft: liefde voor de mensen om ons heen, hoop en gedrevenheid om anderen tot hun recht te laten komen. Vanuit die inspiratie maken wij verbinding met alle mensen, ook als zij hun inspiratie halen uit een andere (religieuze) beleving en traditie. We zoeken altijd overeenkomsten en waarderen verschillen. Alle verschillen, ook op religieus gebied, zijn kenmerkend voor Kind en Onderwijs Rotterdam.

Op school leren we kinderen kennismaken met andere tradities. We moedigen nieuwsgierigheid aan, zo leren kinderen elkaars tradities kennen en waarderen en begrijpen we elkaar steeds beter. Daarom beginnen we de dag met een opening die recht doet aan onze en aan andere tradities. Hiervoor is kennis en inzicht nodig. Die halen we uit gesprekken met elkaar en uit nascholing.

De identiteit dragen we uit door

- De dagopening waarbij we verbinding leggen met onze inspiratie of de actualiteit;
- Ons handelen vanuit het voorbeeld dat Jezus ons geeft;
- Gericht te werken aan het vergroten van de kennis over verschillende tradities;
- Aandacht te besteden aan identiteit in alle gesprekken met nieuwe leerlingen, nieuwe ouders en (nieuwe) medewerkers;
- Identiteit een vaste plaats te geven in ons onderwijsaanbod.

1.1.Missie en Visie

Missie

Vanuit onze identiteit bieden wij onderwijs dat kinderen uitdaagt om al hun mogelijkheden te benutten op het gebied van kennis, persoonlijke ontwikkeling en hoe je met anderen omgaat. We streven naar passend onderwijs voor elk kind binnen de mogelijkheden van de school en in het belang van het kind. Dat doen we met medewerkers die hoge verwachtingen hebben van kinderen, ouders, ketenpartners en elkaar. Wij leren kinderen omgaan met veranderingen en onzekerheid. We leren hen samenwerken en samenleven met aandacht voor de ander en geven hierin zelf het goede voorbeeld. Wij voelen een maatschappelijke verantwoordelijkheid naar onze stad Rotterdam en nemen onze rol in het vergroten van kansengelijkheid. Wij zijn een betrokken en betrouwbare partner van de gemeente Rotterdam en onze ketenpartners.

Visie

Kinderen zijn verschillend en daarmee ook onze scholen. Die diversiteit ervaren we als rijkdom. De school is een onderdeel en afspiegeling van de wijk en maakt deel uit van de cultuur en ontwikkeling van die wijk. We vinden het belangrijk dat kinderen dicht bij hun huis naar school kunnen. De school en de stichting nemen elk hun rol en verantwoordelijkheid om onze missie te realiseren. De stichting ondersteunt de scholen om het onderwijsproces zo effectief en efficiënt mogelijk te regelen. Hierin kunnen keuzes en behoeften per school verschillen.

Onze visie is herkenbaar doordat:

- We altijd het belang van kinderen voorop stellen;
- We ons laten inspireren door het voorbeeld van Jezus: liefde voor de mensen om ons heen, hoop bieden en gedrevenheid om anderen tot hun recht te laten komen;
- We een voorbeeld zijn voor anderen;
- We streven naar een onderwijsplek in de wijk voor ieder kind;

- Ons onderwijs wordt gegeven door de beste leraren;
- We constant werken aan verbeteringen en elkaar daarbij helpen;
- We aanspreekbaar zijn op ons handelen.

1.2. De scholen van Kind en Onderwijs Rotterdam

 CSBO Bergkristal Brinnr. 03AF - Sector: SBO	 Prinses Margrietschool Brinnr. 03GE - Sector: PO	 Het Podium Brinnr. 03GE - Sector: PO	 Prinses Julianaschool Brinnr. 04FI - Sector: PO	 De Fontein Brinnr. 08A0 - Sector: PO
 Nieuwe Park Rozenburgschool Brinnr. 06NO - Sector: PO	 KC De Vlinder Brinnr. 06RV - Sector: SBO Brinnr. 13NX - Sector: PO	 IKC NOVA Brinnr. 09EB - Sector: SBO Brinnr. 09TC - Sector: PO	 IKC De Driemaster Brinnr. 07ZC - Sector: PO	 Onze Wereld Brinnr. 08UY - Sector: PO
 De Regenboog Brinnr. 09CW - Sector: PO	 KC De Stern Brinnr. 09CW - Sector: PO	 IKC Albert Plesman Brinnr. 10MO - Sector: PO	 IKC Cornelis Haak Brinnr. 11BY - Sector: PO	 KC De Buskes Brinnr. 11OS - Sector: PO
 Koningin Wilhelminaschool Brinnr. 15FO - Sector: PO	 KC het Oude Westen Brinnr. 08GN - Sector: PO	 Het Spectrum Brinnr. 27XK - Sector: PO	 KC De Stelberg Brinnr. 24PA - Sector: PO	 CBS Mozaïek Brinnr. 12XS - Sector: PO
 IKC De Ark Brinnr. 13DM - Sector: PO	 IKC De Lis Brinnr. 14FG - Sector: PO	 Waalse school Brinnr. 14CL - Sector: PO	 Arentschool Brinnr. 14HY - Sector: PO	 Juliana van Stolbergschool Brinnr. 14KP - Sector: PO
 Kindcentrum TALMA Brinnr. 05SR - Sector: PO	 Schakelklassen TALMA Brinnr. 05SR - Sector: PO	 Quadratum Brinnr. 05SR02 - Sector: PO		

1.3. Structuur en organisatie

Juridische structuur

De rechtspersoonlijkheid is een stichtingsvorm. De stichting is opgericht op 25 november 1977 en is ingeschreven bij de kamer van koophandel onder nummer 411 25 532.

Gegevens over de rechtspersoon

Bestuursnummer 74531
Naam instelling Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam
Adres Linker Rotte Kade 292
Postadres Postbus 22009, 3003 DA Rotterdam
Telefoon 010 - 412 51 01
-E-mail receptie@kinderonderwijsrotterdam.nl
Website www.kinderonderwijsrotterdam.nl

Naam instelling Stichting Steunfonds Kind en Onderwijs Rotterdam
Adres Linker Rotte Kade 292
Postadres Postbus 22009, 3003 DA Rotterdam
Telefoon 010 - 412 51 01
-E-mail receptie@kinderonderwijsrotterdam.nl
Website www.kinderonderwijsrotterdam.nl

Organisatie en bestuur

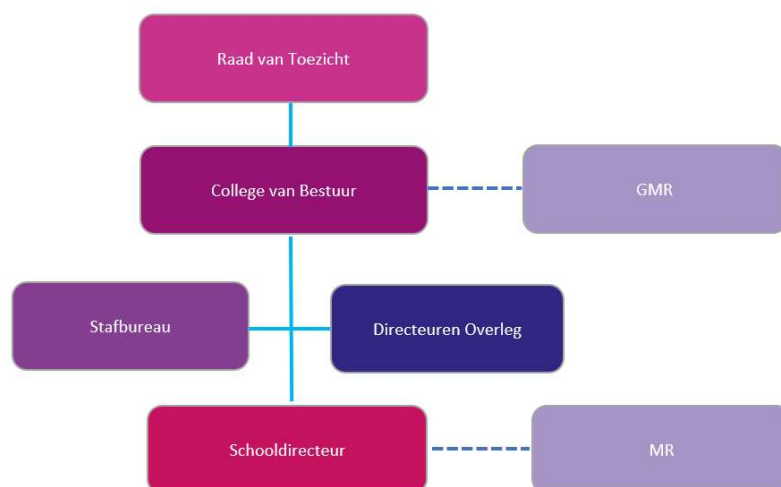
De stichting kent een organisatiestructuur waarbij de voorzitter van het College van Bestuur (CvB) eindverantwoordelijk is voor de dagelijkse leiding van de organisatie. De Raad van Toezicht (RvT) treedt als wettelijke toezichthouder op.

Organisatiestructuur

De stichting hanteert een model waar bestuur en toezicht zijn gescheiden: bestuur ligt bij het College van Bestuur en toezicht bij de Raad van Toezicht. Elk hebben hun eigen, afgebakende bevoegdheden; deze zijn opgenomen in de statuten en het reglement. Het CvB is eindverantwoordelijk voor het bereiken van de gestelde doelen van de stichting en voor het uitvoeren van de werkgeverstaak. Het CvB wordt in deze uitvoering ondersteund door het stafbureau, het secretariaat en de personeels-administratie.

De RvT heeft een controlerende en adviserende rol (de interne toezichthouder).

De horizontale verantwoording vindt op bestuursniveau plaats via de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) en op schoolniveau via de Medezeggenschapsraad (MR).

Bestuur en Raad van Toezicht

De Code Goed Bestuur in het Primair Onderwijs vormt de basis van de organisatiestructuur en werkwijze van Kind en Onderwijs Rotterdam. Er is een scheiding aangebracht tussen de functies van bestuur en intern toezicht. Deze is opgenomen in de statuten en het toezichtkader. Het schoolbestuur en de toezichthouder hebben afspraken gemaakt over de verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen de verschillende organen.

Het doel van de Code Goed Bestuur is om op een efficiënte, effectieve en transparante manier de beleidsdoelstellingen te realiseren. De bestuurder en de RvT overleggen minimaal vijf keer per jaar over de voortgang van de werkzaamheden. Kind en Onderwijs Rotterdam hanteert een planning- en control cyclus waarin beleidsvoornemens, zoals de begroting, het toekomstig strategisch beleidsplan en de schoolplannen, worden bewaakt met behulp van managementinformatie. Hiervoor verschijnen periodiek (kwartaal)rapportages. De horizontale verantwoording vindt plaats op schoolniveau, maar ook op stichtingsniveau via de GMR. De stichting hecht grote waarde aan het actief betrekken van alle belanghebbenden bij de verantwoording.

Directie en College van Bestuur

Iedere school staat onder leiding van een directeur die integraal verantwoordelijk is voor de resultaten van de school. De taakverdeling tussen het CvB en de directies van de scholen is vastgelegd in het managementstatuut. Ongeveer 10 keer per jaar komen de directeuren met het CvB en de stafmedewerkers bij elkaar in het directeurenoverleg (DO); een adviesorgaan van het College van Bestuur. Tijdens dit overleg worden aanzetten voor nieuw beleid geïnitieerd, wordt gezocht naar draagvlak voor uit te voeren beleid en is er ruimte voor intervisie.

Samenstelling Raad van Toezicht en College van Bestuur in het jaar 2022

Functies en nevenfuncties leden Raad van Toezicht en College van Bestuur

Functionaris	Hoofdfunctie	Nevenfunctie(s)
Raad van Toezicht		
De heer M.B. de Haas	Director Corporate Finance ING Bank NV	<ul style="list-style-type: none">• Voorzitter RvT Kind en Onderwijs Rotterdam voorzitter per 19 mei• Lid RvT Stichting Aafje Thuiszorg Huizen Zorghotels• Penningmeester Stichting Erasmus Sport
De heer J.A. de Groen	Seniorbeleidsmedewerker Directie Sociale Zaken	<ul style="list-style-type: none">• Lid RvT Kind en Onderwijs Rotterdam• Actief lid PvdA
De heer E.H. Hulst	Universitair docent gezondheidsrecht bij het instituut Beleid en Management Gezondheidszorg van de Erasmus Universiteit Rotterdam	<ul style="list-style-type: none">• Lid RvT Kind en Onderwijs Rotterdam• Lid RvT Stichting Protestants Christelijke Zorgorganisatie Riederborgh• Hoofdredacteur TGMA (Ts Gezondheid, Milieuschade en Aansprakelijkheid)• Lid Medical Research Ethics Committee United• Lid METC Brabant• Bestuurslid Vereniging Vrienden van de Museumwoning Tuindorp Vreewijk
De heer E.C. Lafeber	n.v.t.	<ul style="list-style-type: none">• Lid RvT Kind en Onderwijs Rotterdam• Voorzitter RvT PCPO Westland te Naaldwijk
De heer M. Mohandis	Senior strategisch adviseur en specialist public affairs en woordvoering mboRijnland	<ul style="list-style-type: none">• Afgetreden per 14 okt 2022
Mevrouw S. de Leeuw	Rector Stedelijk Gymnasium Schiedam	<ul style="list-style-type: none">• Lid RvT Kind en Onderwijs Rotterdam (vicevoorzitter)

Mevrouw W. Aendekerk	HR-Directeur Facilicom bv	<ul style="list-style-type: none">• Lid RvT Kind en Onderwijs Rotterdam 1 november 2022• Voorzitter oudercommissie Emmaus College
College van Bestuur		
De heer R. van den Berg	Voorzitter College van Bestuur Kind en Onderwijs Rotterdam	Afgetreden 1 juni 2022
Mevrouw J. Kester	College van Bestuur Kind en Onderwijs Rotterdam	Voorzitter College van Bestuur per 1 juni 2022 Raadslid Onderwijsraad tot 31 december 2022

Wijziging samenstelling Raad van Toezicht gedurende 2022

- Mevrouw J. Kallenbach is per 19 mei 2022 teruggetreden als lid en voorzitter
- De heer M.B. de Haas is per 19 mei teruggetreden als vicevoorzitter en vervult per die datum de functie van voorzitter
- Mevrouw S. de Leeuw vervult per 19 mei 2022 de functie van vicevoorzitter
- De heer M. Mohandis is in verband met zijn nieuwe werkzaamheden als lid van de Tweede Kamer per 1 oktober 2022 teruggetreden
- Mevrouw W. Aendekerk is per 1 november 2022 toegetreden als lid van de Raad van Toezicht op voordracht van de GMR

H2 VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT EN GEMEENSCHAPPELIJKE MEDEZEGGENSCHAPSRAAD

2.1. Verslag Raad van Toezicht

Algemeen

Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam kent toezicht waarbij scheiding is aangebracht tussen de bestuurlijke en de toezichthoudende bevoegdheden. De bestuurlijke bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn neergelegd bij het College van Bestuur (CvB), de toezichthoudende verantwoordelijkheden liggen bij de Raad van Toezicht (RvT). De RvT vervult ook de werkgeversrol ten opzichte van het CvB. De RvT vervult een brugfunctie tussen de samenleving en de onderwijsorganisatie. Daarbij richt de RvT zich op een integrale benadering van alle beleidsaspecten van de organisatie.

De RvT baseert zich in haar handelen op de volgende bestuurs- en toezichtsfilosofie: Het CvB bestuurt de stichting; de RvT ziet erop toe dat het College van Bestuur dit doet in overeenstemming met de kernwaarden, missie en visie van de stichting. De RvT richt zich op de strategische onderwerpen van het bestuur, de hoofdlijnen van het bestuursbeleid, de essentiële prestatie-indicatoren van de overheid en de indicatoren uit het strategisch beleidsplan.

De RvT hanteert het principe van toezicht op afstand met als uitgangspunt de Code Goed bestuur in het primair onderwijs. Het CvB legt tijdig, volledig en betrouwbaar verantwoording af aan de RvT over de bedrijfsvoering. De RvT ziet daarop toe en sluit het toezicht aan op deze verantwoording. De RvT ziet erop toe dat het CvB de stichting op adequate wijze bestuurt en vertegenwoordigt.

Taken en bevoegdheden

1. De RvT houdt toezicht op de samenstelling van het CvB en zorgt ervoor dat deskundigheid op het gebied van onderwijs, financiën, huisvesting, personeelsbeleid, organisatie en bedrijfsvoering in voldoende mate aanwezig is.
2. De RvT houdt toezicht op, en geeft voor zover vereist goedkeuring aan, de door het CvB geformuleerde strategische doelstellingen.
3. De RvT ziet toe op de werking van de klokkenluidersregeling.
4. De RvT vervult het werkgeverschap voor de leden van het CvB, evalueert jaarlijks het functioneren van (de leden van) het CvB en legt de uitkomsten en gemaakte afspraken schriftelijk vast. De RvT maakt tenminste eens in de vier jaar een integrale balans op van het functioneren van het CvB als geheel, op basis van - in ieder geval - de gemaakte afspraken over doelen en prestaties, het actuele functioneren en de toekomstige opgaven.
5. De RvT ziet toe op de totstandkoming en naleving van beloningsbeleid voor bestuurders conform de CAO bestuurders PO-VO.
6. De RvT legt minimaal jaarlijks extern verantwoording af over het functioneren van het interne toezicht in het jaarverslag van de instelling.
7. De RvT ziet erop toe dat het CvB zijn verantwoordelijkheid voor de dialoog met externe belanghebbenden (zoals leerlingen, ouders, personeel en (G)MR) invult op een manier die past binnen de missie en visie van de stichting.
8. De RvT ziet toe op de definitieve begroting en het jaarverslag en keurt deze goed.
9. De RvT ziet toe op de naleving door het bestuur van wettelijke verplichtingen binnen de code goed bestuur en code goed toezicht alsmede de afwijkingen van die code.
10. De RvT ziet toe op de rechtmatige verwerving, de doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van de middelen.
11. De RvT ziet toe op het aanwijzen en evalueren van een accountant.

Organisatie van de raad

De RvT kwam in 2022 in 7 reguliere vergaderingen bijeen; soms fysiek, soms digitaal in verband met de Covid-19 maatregelen. Bij alle vergaderingen was het CvB aanwezig. Daarnaast hebben andere, specifieke overleggen plaatsgevonden. Afvaardigingen van de RvT hebben gesprekken gevoerd met de GMR, directeuren en stafmedewerkers inzake de remuneratie, de begroting, de jaarrekening en de hervatting van de besprekingen m.b.t. de samenwerking met LMC-VO.

Werkwijze

De RvT vergadert in principe altijd met het CvB. Het CvB informeert de RvT op voorhand schriftelijk over de onderwijskwaliteit, de huisvesting, de HRM-aangelegenheden, Financiën, ICT en de uitdagingen van de stichting. Hiertoe levert het CvB volgens een vast rooster de volgende documenten aan:

- De ontwikkeling van de onderwijskwaliteit op de verschillende scholen;
- Noodzakelijke documenten t.b.v. de financiële planning- en control cyclus;
- Kwartaalrapportages over Onderwijs en Kwaliteit, HRM, ICT, Huisvesting en Financiën;
- Het formatieplan en de bezetting;
- Het Lerarentekort en eventuele consequenties hiervan en de bereikte wervingsresultaten;
- Prognoses en realisatie leerlingenaantallen;
- Ontwikkeling ziekteverzuim;
- Kort overzicht van de belangrijkste actuele ontwikkelingen.

Integrale toetsing

De RvT houdt toezicht volgens de richtlijnen van het toezichtkader. Dit houdt in dat de RvT integraal toezicht houdt op alle aspecten van de stichting en de onderwijsorganisatie en daarbij alle relevante belangen weegt. De RvT richt zich dus op het belang van de stichting, het belang van de scholen die door de stichting in stand worden gehouden en ook op het belang van de samenleving. De RvT let daarbij in het bijzonder op de wijze waarop inhoud wordt gegeven aan de statutaire en strategische doelstellingen van de stichting. De RvT toetst de afwegingen die het CvB heeft gemaakt en of deze daarbij alle relevante belangen heeft meegewogen. Het toezichtkader wordt medio 2023 geactualiseerd i.v.m. de nieuwe beleidsagenda.

Naar aanleiding van de aangeleverde informatie, vraagt de RvT nader uit over eventuele verbeteracties en toetst of het CvB de stichting bestuurt overeenkomstig het vastgestelde Strategisch Beleidsplan.

Naast de reguliere vergadering, heeft de RvT onderling en met het CvB regelmatig contact o.a. via e-mail en telefoon. Ook extra online-bijeenkomsten worden belegd indien noodzakelijk of gewenst. Ook voor het komende schooljaar is het voornemen om de reguliere RvT-vergaderingen te organiseren op de schoollocaties van Kind en Onderwijs Rotterdam.

Commissies binnen de RvT

Op dit moment zijn drie commissies actief: audit, onderwijs en remuneratie. Gezien het huidige aantal leden van de RvT zijn vrijwel alle commissies opnieuw bemenst. De onderwijscommissie en identiteitscommissie stemmen onderling af hoe zij de RvT effectief en efficiënt informeren om haar toezichthoudende taak voldoende uit te voeren en te beoordelen of de door de commissies geformuleerde doelstellingen worden gerealiseerd.

Auditcommissie

De financiële commissie bestaat uit twee leden van de RvT en ondersteunt en adviseert de RvT op de begroting, de jaarrekening en overige financiële stukken. Hiertoe heeft de financiële commissie buiten de reguliere vergaderingen om overleg met de voorzitter CvB, de controller en de accountant.

In 2022 zijn besprekingen gehouden over het jaarverslag, de begroting en de tussentijdse rapportage. Deze zijn teruggekoppeld aan de RvT.

- Het goedkeuren van het jaarverslag en de jaarrekening 2021.
- Het goedkeuren van de begroting 2023.
- Het aanwijzen van een nieuwe accountant 'Van Ree Accountants'

Remuneratiecommissie

De remuneratiecommissie bestaat uit de voorzitter, vicevoorzitter en een lid van de RvT en voert de jaargesprekken met het CvB. Hiertoe voert zij op voorhand informerende gesprekken met een afvaardiging van de directeuren, het stafbureau en de GMR. De resultaten van de jaargesprekken zijn gedeeld en besproken in, en bekrachtigd door de voltallige RvT. Daarnaast adviseert de remuneratiecommissie de RvT over de bezoldiging van het CvB alsook haar eigen beloning. In verband met de uitbreiding van de raad naar 7 leden en herbezetting van de commissies, is de Remuneratiecommissie in 2022 uitgebreid naar 3 leden.

- De RvT heeft met inachtneming van de richtlijnen van de VTOI en de voorgenomen fusie met LMC-VO de vergoeding van de Raad van Toezicht-leden hernieuwd en in een verordening vastgesteld. De hernieuwing heeft geleid tot de volgende bezoldiging van de RvT voor kalenderjaar 2023. Hiermee komt de vergoeding op de volgende bedragen per jaar: Voorzitter € 9.861 en lid van de RvT: € 6.574. De aanpassing van de bezoldiging RvT-leden is gebaseerd op de normstelling VTOI-handreiking en een zorgvuldig afwegingsproces, benchmarking en ureninzet. Hoewel de vergoeding een bevoegdheid is van de RvT zelf, zal de voorgestelde ontwikkellijn van de bezoldiging besproken worden met de voorzitter college van bestuur, waarna de Raad van Toezicht deze vaststelt.
- Tevens heeft de RvT besloten om in 2023 het bestuur tijdelijk uit te breiden met een lid college van bestuur ad-interim om op deze wijze de voorzitter te ontlasten en alle doelen voor 2023 te kunnen behalen.
- De borging van de kennis binnen de RvT en tijdelijke uitbreiding van het aantal leden van de RvT en werving van een nieuw lid namens de GMR.
- De RvT heeft een zorgvuldige afweging gemaakt over de hoofdfunctie van een lid van de RvT en de contractuele relatie met een door Kind en Onderwijs Rotterdam gecontracteerde dienstverlener. Op basis van de feiten heeft de RvT in haar vergadering van 21 december 2022 unaniem besloten dat zij de positie van een van de leden niet zien als een tegenstrijdig belang. Om die reden wordt, in overeenstemming met de governance code, hier in alle transparantie over besloten te communiceren.
- De RvT verklaart dat het bezoldigingsmaximum voor 2022 op een juiste wijze is vastgesteld en is bepaald op klasse D.
- De RvT hecht grote waarde aan haar eigen ontwikkeling om zo de rol als intern toezichthouder adequaat te kunnen uitoefenen. Om die reden heeft er in het najaar van 2022 een evaluatie plaatsgevonden onder leiding van een extern begeleider. Dit betrof een zelfevaluatie over het gehouden toezicht. Daarnaast zijn er ijkpunten geformuleerd om beter toezicht te kunnen houden.

Commissie Onderwijs & Identiteit

De Commissie Onderwijs & Identiteit bestaat uit drie RvT-leden (tot dec 2022 uit vier) en overlegt over de visie van de RvT op de doorontwikkeling van het onderwijs van de stichting in aansluiting op de behoeften van de huidige samenleving en de uitwerking van het thema Burgerschap, passend binnen de identiteit van de stichting. De commissie adviseert de RvT bij de bestuursoverdracht in 2022, over de invulling van haar toetsende rol in deze. De commissie heeft zich in 2022 gebogen over de wijze waarop de identiteit van de stichting binnen de grootstedelijke context van de stad Rotterdam kan en moet worden ingevuld en uitgedragen, passend bij de missie en visie van de

stichting. Ook deze commissie adviseert de RvT bij de bestuursoverdracht in 2022 over de invulling van haar toetsende rol in deze. Met de kwantitatieve uitbreiding van de commissie door de uitbreiding van het aantal leden van de raad is ook deze rol verder geïntensiveerd. Besproken onderwerpen in de onderwijscommissie:

- Het vormgeven van goed onderwijs tijdens de Covid-19 maatregelen en de verzwarende van de taken van bestuurder, staf, directeuren en schoolteams tijdens de pandemie.
- Hoe om te gaan met het lerarentekort en welke mogelijke oplossingen er zijn.
- De uitoefening van de zorgplicht voor het onderwijzend en ondersteunend personeel
- Ontwikkeling leerlingaantallen in de verschillende wijken.
- Identiteitsrijke profilering en ontwikkelingen in het lokale onderwijsveld.

Traject voorgenomen fusie

- Hervatting na aantreden van de nieuwe bestuurders van het overleg over de voorgenomen samenwerking met LMC-VO.
- De Raad van Toezicht heeft op basis van de door de bestuurders van Kind en Onderwijs Rotterdam en LMC-VO in samenwerking met Verus opgestelde Fusie Effect Rapportage ingestemd met de verdere uitwerking om tot een bestuurlijke fusie tussen LMC-VO en Kind en Onderwijs Rotterdam te komen.
- Tevens heeft de RvT besloten om in december 2022 het bestuur tijdelijk uit te breiden met een lid college van bestuur ad-interim om op deze wijze de voorzitter te ontlasten en alle doelen voor 2023 te kunnen behalen.

GMR

Minimaal twee keer per jaar wordt een afvaardiging van de RvT uitgenodigd door de GMR voor overleg. De resultaten daarvan worden gedeeld binnen de voltallige RvT.

Ook in 2022 is veelvuldig contact geweest tussen RvT en GMR. Dit betrof de hierboven genoemde bijeenkomsten tussen een afvaardiging van de GMR en RvT. Alsook informeel overleg tussen de voorzitter RvT en voorzitter GMR over lopende kwesties. Dit overleg betrof onder andere de opvolging van de door de GMR voorgedragen kandidaat voor de RvT, ook de samenwerking met het CvB alsook de hernieuwde gesprekken en op dit moment voorgenomen fusie met LMC-VO. De RvT heeft deze contactmomenten altijd als zeer waardevol en prettig ervaren. We kijken uit naar een verdere samenwerking met de GMR.

Bevindingen in 2022

De RvT heeft in het functioneringsgesprek met de vertrekkende voorzitter CvB (dhr. Van den Berg) positief geoordeeld over het bereiken van de gestelde doelen. De RvT spreekt haar grote waardering uit over de wijze waarop de heer van den Berg heeft zorg gedragen voor de kwalitatieve ontwikkeling van Kind en Onderwijs Rotterdam in zijn bestuursperiode en in het bijzonder de afgelopen periode, waarin alle scholen nogmaals moesten zoeken naar de beste vorm van onderwijs voor hun leerlingen en leerkrachten. De voorzitter CvB heeft daarbij met niet-aflatende betrokkenheid actief gewerkt aan de verbinding binnen en buiten de stichting en zo ook met de RvT.

De RvT heeft bij de benoeming de nieuwe bestuurder opdracht gegeven tot het ontwikkelen van een beleidsplan voor de periode 2023-2027. Nog tijdens het verslagjaar 2022 is het te doorlopen proces binnen en buiten de organisatie door het CvB en de RvT geaccordeerd.

De RvT heeft met aandacht het rapport van het bestuurlijk inspectiebezoek in 2022 tot zich genomen. De raad stelt met genoegen het in 2022 uitgebrachte oordeel van de inspectie vast over de bereikte verbeteringen ten opzichte van het vorige inspectiebezoek in 2018. Wij zijn ons terdege bewust van het feit dat er nog verbetering mogelijk is en omarmen de aandachtspunten van de inspecteur en zullen deze zo snel als mogelijk uitvoeren.

De RvT deelt de blijvende zorgen van haar bestuurder over de (financiële) ondersteuning van het passend primair onderwijs voor hoogbegaafde leerlingen in Rotterdam. De gesignaleerde risico's bij de financiering van het hoogbegaafden onderwijs worden nauwlettend gevolgd. Daarbij prevaleert voornamelijk het belang van het kind. Wij zijn tevens aan het onderzoeken of we binnen de stichting een vorm van financiering kunnen vinden om het HB-onderwijs binnen Kind en Onderwijs Rotterdam te continueren (bijv. percentage afdracht lumpsum).

De RvT heeft in de controleopdracht 2022 voor de accountant de wettelijke voorschriften voor controle opgenomen. De RvT is voorts van oordeel dat de besteding van de middelen in het verslagjaar op basis van de accountantscontrole niet alleen als rechtmatig wordt beoordeeld, maar zeker ook doelmatig zijn besteed volgens het uitgangspunt dat wij onze financiële middelen effectief (wordt het doel bereikt), efficiënt (kostenbeheersing) en duurzaam ook voor wat betreft de huisvesting inzetten.

De investeringen in nieuwe huisvesting heeft positief bijgedragen aan een licht groeiend leerlingenaantal. De RvT concludeert, mede op basis van het accountantsverslag, dat de financiële administratie als rechtmatig kan worden gekwalificeerd en de gelden verantwoord zijn aangewend en de middelen doelmatig zijn besteed.

De RvT onderkent met het CvB dat de tijdelijk ter beschikking gestelde Covid-19- en NPO-middelen een sterke toename van personeel in met name de categorie OOP tot gevolg had. Het HR-beleid is erop gericht met behulp van extra middelen om medewerkers te benoemen die kunnen helpen de opgelopen vertragingen weg te werken en daarbij de belangen van goed en aantrekkelijk werkgeverschap op termijn te waarborgen. De RvT onderschrijft het belang van een adequaat personeelsbeleid in een complexe arbeidsmarktsituatie en benadrukt het belang van voortdurende professionalisering van, en het bieden van een boeiend perspectief aan de medewerkers binnen het primair onderwijs.

De RvT heeft uitgebreid en intensief met de nieuwe bestuurder gesproken over de toekomst van de stichting en op welke wijze er in Rotterdam op de lange termijn het beste identiteitsrijk onderwijs gegeven kan worden. Wij onderschrijven de visie van de bestuurder dat het in het belang van onze stichting, leerlingen en medewerkers, om te komen tot een fusie met LMC-VO. Wij constateren dat de bestuurders van beide onderwijsinstellingen met niet aflatende energie werken aan een bestuurlijke fusie per 1 januari 2024.

De coronapandemie heeft helaas ook haar sporen in 2022 achtergelaten. De pandemie lijkt alweer lang achter ons te liggen, echter bij het schrijven van dit verslag wordt weer duidelijk dat het pas een paar maanden geleden was dat we met lockdowns werden geconfronteerd. De gevolgen voor het onderwijs en de ontwikkeling van onze leerlingen zijn nog niet voldoende in beeld. De RvT heeft vertrouwen in de kennis, kunde en betrokkenheid van alle medewerkers van Kind en Onderwijs Rotterdam om een maximaal resultaat te blijven behalen in het onderwijs en onze leerlingen maximaal vooruit te helpen.

Rest ons nog om het CvB en vooral ook alle medewerkers die dagelijks vol passie onze leerlingen en de stichting vooruit helpen, te danken voor alle getoonde inzet en enthousiasme in 2022.

Namens de voltallige Raad van Toezicht,

Mr. drs. M.B. de Haas
Voorzitter Raad van Toezicht Kind en Onderwijs Rotterdam

2.2. Verslag Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR)

Samenstelling vergaderingen

Voorzitter:

dhr. Jan van der Sluis (ouder IKC De Lis)

Secretaris

mw. Loura van Rappard (leerkracht KC Talma)

mw. Devie Badloe (stafbureau) technische ondersteuning

Overige leden:

mw. Agnes Bergsma (personeel IKC Het Spectrum)

mw. Melanie van Leenen (personeel Arentschool)

mw. Annemieke Kolle (ouder De Fontein)

mw. Marije Tuijn (ouder Waalse School)

mw. Bianca Kat (personeel Waalse School)

dhr. Michel Koorn (personeel Arentschool)

dhr. Patrick van Wijnen (ouder IKC Het Spectrum)

mw. Karina Raaijmakers (ouder KC De Stelberg)

Wijziging leden

Nieuwe leden

mw. Leoni de Wit (ouder IKC De Driemaster)

Aftredende leden

Geen

Bijeenkomsten in 2022

Er zijn 7 reguliere bijeenkomsten geweest, 1 vergadering met aanwezigheid van de RvT en een extra bijeenkomst met de RvT over de bindende voordracht van de GMR voor een nieuw lid voor de RvT. Daarnaast is er een extra overleg geweest met het CvB waarin de plannen en onderbouwing ten aanzien van de voorgenomen fusie zijn toegelicht.

2 februari 2022	Reguliere vergadering
24 maart 2022	Reguliere vergadering
12 mei 2022	Reguliere vergadering
22 juni 2022	Reguliere vergadering
Zomervakantie	
28 september 2022	Reguliere vergadering
9 november 2022	Reguliere vergadering
15 december 2022	Reguliere vergadering

Inleiding

Het jaar 2022 begon nog met vergaande COVID19 beperkingen en de eerste vergadering is dan ook via Teams gehouden. Het gebruik van Teams is zo goed ingeburgerd dat de GMR vergaderingen inmiddels hybride worden gehouden. Als iemand het niet redt om fysiek aanwezig te kunnen zijn, is er nu standaard de mogelijkheid om digitaal aan te sluiten. Er is een beroep gedaan op het stafbureau om de GMR te ondersteunen bij de vergaderingen ten aanzien van het opstellen van de notulen, uitnodigingen etc. De GMR is zeer blij met de inzet van Devie Badloe bij de GMR-vergaderingen.

Aan het begin van het schooljaar stond het gesprek met de inspectie gepland. De GMR heeft een open en constructief gesprek gehad met de inspecteur. De uitkomsten van de inspectie en de conclusies voor de GMR kwamen daarom ook niet als een verrassing. Het was bekend dat de GMR onder bezet was en dat de communicatie met de achterban en alle scholen niet altijd vloeiend ging.

Nog voordat het voorgenomen besluit tot de fusie en verzoek tot instemming van de GMR was gedeeld, zijn wij als GMR bijeengekomen voor een zelfevaluatie. Het doel was kritisch te kijken wat nu de beste vorm is om als GMR de gevraagde toegevoegde waarde te kunnen leveren. De afspraken die daarbij gemaakt zijn, heeft de GMR geholpen.

De GMR heeft gebruik gemaakt van het recht om een bindende voordracht te doen voor een nieuw lid van de RvT. Vooraf is bij de RvT geïnventariseerd aan welke expertise er behoefte is en welk profiel daar het beste bij zou passen. Op basis daarvan heeft de GMR gezocht en besloten de oud-voorzitter van de GMR, mevrouw Wendy Aendekerk, voor te dragen.

Afspraken met het bevoegd gezag

De GMR vergaderingen vonden plaats via TEAMS en op verschillende scholen. Voor alle leden van de GMR is dit een mooie en leuke manier om kennis te maken met verschillende scholen. Ondanks de uitbreiding van het aantal vergaderingen, blijft het moeilijk om alle onderwerpen binnen de geplande tijd af te ronden. Dat vraagt discipline van de leden van de GMR, het CvB, de gastsprekers en in het bijzonder van de voorzitter. De structuur, waarbij de GMR eerst vergadert zonder het CvB en vervolgens de onderwerpen met het CvB bespreekt en aansluitend deze weer zonder afrondt, bevalt goed. Mevrouw Jasmijn Kester, voorzitter CvB, was altijd aanwezig namens het bestuur van Kind en Onderwijs Rotterdam.

Contact GMR-leden, bevoegd gezag, MR-en van alle scholen en directies scholen

De agenda's en de vastgestelde verslagen werden verstuurd naar: alle GMR-leden, de directies van de scholen, MR-secretarissen en het bevoegd gezag. De GMR secretaris c.q. de notulist verstuurde de agenda en stukken één week voorafgaande aan de GMR vergadering.

De bezetting van de GMR bleef in 2022 een zorg. Het inspectierapport bevestigde deze zorg en vanuit de GMR is een initiatief ontstaan om het medezeggenschap breder onder de aandacht te brengen met als doel dat het belang van goed medezeggenschap wordt herkend en erkend. De bestuurder en de GMR trekken hierin gezamenlijk op. Onder andere om via het Directie Overleg en de nieuwsbrief aandacht te vragen voor de functie en de bezetting van de GMR. Dit heeft tot nieuwe leden geleid. Het versterken van het contact met de MR-en wordt door de GMR ook als interventie gezien om het ledenaantal op peil te kunnen houden.

De GMR wil via deze weg de heer Rolf van den Berg, oud voorzitter van het CvB, nogmaals bedanken voor het adequaat informeren en meenemen van de GMR tijdens zijn voorzitterschap. De GMR kijkt met genoegen terug op de samenwerking. De tijd die hij heeft genomen voor de overdracht van de werkzaamheden aan Jasmijn Kester, hebben wij ten zeerste gewaardeerd. De voorspoedige overdracht heeft er voor gezorgd dat er geen onderbreking is geweest in de informatievoorziening aan de GMR en dat Jasmijn Kester naadloos kon aansluiten bij de GMR.

Thema's van 2022

Een belangrijk onderwerp zijn de verschillende gedragscodes en protocollen geweest Deze onderwerpen brachten een levendige discussie op gang over de scheiding tussen werk en privé en het belang van een veilig werkklimaat. Aan de GMR is gevraagd in te stemmen met het nieuwe beleid ten aanzien van onderscheidend belonen. De GMR heeft stil gestaan bij de NPO gelden die beschikbaar zijn gesteld. De GMR heeft uitgebreid stilgestaan bij de rol en invulling van

medezeggenschap binnen de stichting en op de scholen. Het eigen GMR statuut is opnieuw geijkt en er zijn stappen gezet om de medezeggenschap binnen Kind en Onderwijs Rotterdam te versterken.

Aan het einde van het jaar is de GMR onder embargo geïnformeerd over het voorgenomen besluit tot fuseren met Stichting LMC-VO. Na de instemming van de RvT op het voorgenomen besluit, is formeel aan de GMR gevraagd in te stemmen met de voorgenomen fusie. Het embargo en het gevraagde tempo drukten zwaar op de GMR om tot een besluit te komen. Wij zijn de stichting zeer erkentelijk voor de middelen die ze heeft vrijgemaakt zodat wij ons als GMR door een gespecialiseerde adviseur konden laten bijstaan. De definitieve besluitvorming over de fusie door de GMR heeft uiteindelijk in 2023 plaatsgevonden.

Voor de volgende onderwerpen werd instemming en / of advies gegeven:

FOKOR 2023-2024	Positief advies
Gedrags- en integriteitscode	Positief advies
Medezeggenschapsstatuut en reglement	Ingestemd
Jaarverslag 2021	Ingestemd
Onderscheidend belonen	Ingestemd personeelsgeleding GMR
Privacyverklaring en Klokkenluidersregeling	Positief advies
Begroting 2022	Positief advies
Formatieplan 2023	Ingestemd door personeelsgeleding GMR

De voorgenomen fusie is een heel belangrijke stap voor de stichting die alle facetten raakt. Niet alleen de is identiteit van Stichting LMC-VO anders, ook is het een stichting met scholen voor het voortgezet onderwijs door heel Rotterdam, ook op Rotterdam Zuid. Waar er normaal gesproken 6 tot 8 weken tussen een vergadering zit en er alle tijd is om je te verdiepen op de onderwerpen, werd er door het gevraagde oordeel over de fusie aan de GMR veel meer van de GMR gevraagd in minder beschikbare tijd. Met de hulp van externe adviseur is de fusie ontleed en is het CvB aan de tand gevoeld waarom de fusie nu, in tegenstelling tot 2020, wel doorgezet zou moeten worden. De GMR spreekt daarvoor grote waardering uit aan alle betrokkenen die de GMR hebben ondersteund, van informatie hebben voorzien en geduld getoond. De GMR kijkt met veel energie uit naar het volgende jaar.

H3 AMBITIES, ACTIVITEITEN EN RESULTATEN

Voor het realiseren van de ambities zoals gesteld in de begroting voor 2022, hebben de onderstaande activiteiten plaatsgevonden en zijn de beschreven resultaten behaald.

- 3.1 Samen leren – Onderwijs en ICT
- 3.2 Samen werken – HRM
- 3.3. Samen delen – Financiën
- 3.4. Samen leven – Huisvesting
- 3.5. Samen communiceren - Communicatie

3.1. Samen leren - Onderwijs

Ambitie:

Kind en Onderwijs Rotterdam realiseert stabiele scholen, waarbij de helft van onze scholen het inspectieoordeel ‘Goed’ heeft.

Met alle scholen zijn twee keer de Zicht-op-Ontwikkelingsgesprekken (ZoO) gevoerd. Tijdens deze gesprekken staat de voortgang naar het opgaan voor ‘Goed’ structureel geagendeerd. De afdeling Onderwijs en Kwaliteit (O&K) adviseert en ondersteunt de scholen bij het opstellen van de zelfevaluatie, zodat deze aan de kwaliteitseisen van de onderwijsinspectie voldoet. Inmiddels hebben 5 scholen het predicaat ‘Goed’ ontvangen en zijn 3 scholen ‘Excellent’ (en dus ook ‘Goed’). De Driemaster heeft opnieuw een aanvraag voor het predicaat excellent gedaan (en dus voor de derde keer het predicaat ‘Goed’ ontvangen). De Talmaschool, Waalse school en de Arentschool zitten in de procedure voor ‘Goed’.

Bij het verkrijgen van het predicaat ‘Goed’ is het belangrijk dat op de school in alle groepen een gediplomeerde leerkracht werkzaam is. In verband met de toenemende personeelstekorten, onderzoeken we de mogelijkheden om dit te kunnen blijven realiseren.

De PLG Anders Organiseren (voorheen: Slimmer organiseren) stimuleert scholen om vanuit visie een passende oplossing te vinden voor het toenemende personeelstekort. Hierbij staat, in eerste instantie, het delen van goede interne ontwikkelingen centraal. KC De Vlinder en de Arentschool verzorgen samen met de gemeente ook inspiratiesessies voor scholen buiten ons schoolbestuur.

Ambitie:

Bij de kernvakken scoren al onze scholen op of boven de signaleringswaarde voor de referentieniveaus behorend bij de schoolweging.

Naast de tussenresultaten van de M- en E-toetsen, worden ook de resultaten op de Centrale Eindtoets structureel in beeld gebracht.

Overzicht scores op de Centrale Eindtoets Kind en Onderwijs Rotterdam:	
Jaar	Aantal scholen met voldoende referentieniveau 1F en 1S/2F op CET
2018	20 (incl. 5xO)
2019	20
2020	Geen toets
2021	21
2022	22

22 van de 26 scholen die de CET afnemen behalen zowel 1F als 1S2F. Rekenen op 1F, maar vooral op 2F niveau, is hierbij van negatieve invloed op deze aantallen. De PLG rekenen erkent de urgentie en werkt aan zowel een werkende infrastructuur voor ondersteuning van leerkrachten op het gebied van rekenen door de rekendeskundige van de scholen, als aan deskundigheidsbevordering van de rekendeskundige door inzet van de rekenplatforms.

Toetsmoment	Gemiddeld percentage toetsen dat op of boven het landelijk gemiddelde scoort op de tussentoetsen
M 2021-2022	49%
E 2021-2022	57%

De bovenstaande tabel laat zien dat op onze scholen gemiddeld 49% van de afgenomen M-toetsen op of boven het landelijk gemiddelde scoort. De hoogste score is 100% (op of boven het landelijk gemiddelde), de laagste score op de M-toetsen ligt op 17% en op de E-toetsen op 21%. Er is groei zichtbaar, doordat het percentage op de E hoger is dan de M.

Gemiddelde percentage voldoende toetsen per vakgebied op stichtingsniveau				
	BL	RW	SP	TL
Tussentoetsen M 22	35%	49%	59%	66%
Tussentoetsen E 22	42%	44%	68%	71%

BL=begrijpen lezen | RW=rekenen/wiskunde | SP=spelling | TL=technisch lezen

Bij de berekening in de bovenstaande tabel zijn wij uitgegaan van alle toetsen op het desbetreffende vakgebied. We zien in deze tabel dat de scholen, met uitzondering van rekenen/wiskunde, op meer toetsen voldoende resultaten behalen. De PLG rekenen gebruikt deze informatie om een strategie uit te zetten die er toe moet leiden dat de rekenresultaten op alle scholen verbeteren.

- Om een verbetering in de resultaten te bereiken, hebben we in schooljaar 2021-2022 de inzet van focus PO uitgebreid. Hierin werden de scholen ondersteund door een deskundige collega.
- Om de directeuren steeds bewuster bezig te laten zijn met de opbrengsten van de eigen school, vooral ten opzichte van scholen met een vergelijkbare schoolweging, is gestart met het gericht werken aan een benchmark. De behaalde opbrengsten op de centrale eindtoets en de tussentoetsen zijn verzameld. Hierbij is de relatie gelegd tussen de schoolambities, de schoolweging en de behaalde scores op de referentieniveaus. De data is gedeeld op het DO. Scholen met vergelijkbare schoolwegingen kregen daardoor inzicht in hoe zij zich verhouden ten opzichte van vergelijkbare scholen binnen de stichting en zien daardoor waar (en hoe) er nog winst valt te behalen.
- Alle directeuren nemen deel aan een professionele leergemeenschap (PLG) of werkgroep om daarmee, vanuit samenwerking en onderzoek, de kwaliteit van het onderwijs binnen de stichting te vergroten. Er zijn PLG's voor rekenen, taal/lezen, anders organiseren en voor de doorgaande lijn.
- Daarnaast zijn er werkgroepen voor burgerschap, financiën en HRM. Deze PLG's en werkgroepen presenteren hun activiteiten volgens een vaste planning op het DO.
- De PLG's voor rekenen en lezen hebben beiden in samenspraak met de coördinatoren uit de scholen, een taakomschrijving opgesteld (voor reken- en leescoördinator). Deze is voorgelegd aan HRM voor de verdere uitwerking en toevoegen aan het functiehuis.
- De rekencoördinatoren/-specialisten zijn het afgelopen jaar 3x op een platform voor deskundigen bijeen geweest. Ze hebben daar aan de hand van een agenda met elkaar de opbrengsten besproken, kennis gedeeld en elkaar feedback gegeven op de onderwijsplannen voor rekenen. De deskundigen ervaren dat de platforms helpen bij hun professionalisering.

Ambitie:

Wij werken continue aan kwaliteitsverbetering

De stichting werkt doorlopend aan de verdere ontwikkeling van strategisch kwaliteitsmanagement. Dit continue proces wordt geborgd in de beleidsagenda. Onderdelen hiervan zijn:

- De ontwikkeling naar Integraal kwaliteitsmanagement;
- De Zicht op Ontwikkelingsgesprekken;
- De scholendoorloop (inclusief inschatting stabiliteit schoolontwikkeling);
- Voortgangsgesprekken op basis van risico-inschatting (n.a.v. de scholendoorloop);
- Interne audits.

Bovenstaande acties dragen niet alleen bij aan de verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs op de scholen, maar dragen ook bij aan risicobeheersing bij het behalen van de gestelde ambities. Door het planmatig inzetten van de genoemde acties, kan Kind en Onderwijs Rotterdam tijdig reageren op en adviseren over interne en externe ontwikkelingen.

Om de kwaliteit in beeld te brengen en te verbeteren, zet de stichting verschillende instrumenten in. Zo houdt O&K voortgangsgesprekken waarbij resultaatafspraken worden gemaakt. Deze vormen dan weer de input voor de voortgangsgesprekken vanuit het CvB met de schooldirecteuren.

Audits

De interne audits zijn voortgezet en het proces is geborgd in ons kwaliteitssysteem. In 2022 hebben 6 scholen een interne audit ontvangen. De audits starten met het opstellen van een zelfevaluatie door de school. Dan volgt een feedbackronde door de stafafdeling. Na aanpassing is de zelfevaluatie definitief en vormt deze de leidraad voor het auditteam gedurende de audit. Het auditteam bestaat altijd uit een team van schooldirecteuren van andere scholen en een staf lid O&K. Deze laatste stelt ook de eindrapportage op.

Scholendoorloop

De scholendoorloop is in 2022 twee maal uitgevoerd conform de opgestelde planning. Naar aanleiding van de doorloop hebben beleidsadviseurs voortgangsgesprekken gevoerd met schooldirecties. De indicatoren zijn eind november geëvalueerd en herijkt. Deze aangescherpte indicatoren worden ingezet in de volgende ronde in het nieuwe kalenderjaar. De procedure voor de scholendoorloop is inmiddels geborgd binnen onze interne kwaliteitscyclus. Het resultaat van de scholendoorloop is, dat alle beleidsadviseurs kennis hebben over de algehele kwaliteit van de scholen. Dit vormt de basis voor het CvB bij de ambitiegesprekken met de directeuren. Ieder jaar worden de indicatoren van de scholendoorloop geëvalueerd en waar nodig, bijgesteld.

Een nieuwe kwaliteitsontwikkeling is de invoering van een Startgesprek. Het doel hiervan is om vanuit de staf, samen met een directeur van een school die op verschillende indicatoren verbetering kan laten zien, te komen tot een ontwikkelingsplan.

Ambitie

Wij bevorderen kanselijkheid, herkennen het talent van de kinderen en bieden hun de gelegenheid deze verder te ontplooiën.

Kanselijkheid begint bij goed onderwijs; daar staan we voor als stichting. Het is vanzelfsprekend dat we de basisvaardigheden rekenen, lezen, burgerschap en digitale geletterdheid zo goed mogelijk aanleren. Daar is volop inzet op, net als op de verbetering en ontwikkeling hiervan. In professionele leergemeenschappen leren onze professionals van en met elkaar. Dat doen we op alle genoemde vakgebieden.

Onze scholen zetten ook gericht in op loopbaanoriëntatie en talentontwikkeling. Zo bezoeken we bedrijven, musea en bieden we tijdens en na schooltijd veel verschillende activiteiten aan, die bijdrage aan de brede ontwikkeling van talenten. Al onze scholen hebben het afgelopen jaar deelgenomen aan de W&T Challenge010, waarin onderzoek en ontwerp centraal stonden.

Passend Onderwijs

Kind en Onderwijs Rotterdam werkt voor de invulling van passend onderwijs op haar scholen, primair samen met samenwerkingsverband PPO Rotterdam. Vanuit het expertisemodel geeft PPO Rotterdam aanvullende ondersteuning (expertise) bij het realiseren van passend onderwijs.

De scholen van Kind en Onderwijs Rotterdam voldoen aan de eisen die gelden voor de basisondersteuning; waaronder een dekkend aanbod voor dyslexie en dyscalculie. Ook herijken de scholen jaarlijks hun (gecomprimeerde) school-ondersteuningsprofiel. Op bestuurlijk niveau realiseert de stichting daarnaast nog een passend aanbod voor (zeer) hoogbegaafde leerlingen via het voltijds HB-onderwijs op Quadratum en een passend aanbod voor nieuwkomers op de schakelafdeling van de Talmaschool. Deze ontving het predicaat 'Goed' van de onderwijsinspectie. Tenslotte voert Kind en Onderwijs Rotterdam actief beleid om de wet- en regelgeving ten aanzien van aanmelden en toelaten (inclusief zorgplicht) voortdurend te actualiseren en correct toe te passen. Mede daardoor kent de stichting een relatief laag aantal thuiszitters.

Dyslexie

Kind en Onderwijs Rotterdam nam actief deel aan bestuurlijke werkgroep die PPO Rotterdam heeft geadviseerd op het gebied van onder-signalering bij dyslexie. Op basis van dit advies is ook het beleid rondom dyslexie intern aangescherpt. Hierbij lag een belangrijke rol bij het IB-platform. Een tweede maatregel die we al eerder hebben genomen is de inzet van Bouw! Dit programma is met name geschikt voor leerlingen die een risico lopen op het ontwikkelen van leesproblemen. De inzet hiervan start voor risicoleerlingen al in groep 2.

Overgang PO-VO

We onderzoeken jaarlijks of leerlingen passende adviezen krijgen voor de middelbare school. We kijken hiervoor naar de groep leerlingen die drie jaar geleden onze scholen hebben verlaten. Als onze adviezen na drie jaar nog zoveel mogelijk kloppen zijn we tevreden, dus weinig op- of afstroom. Opstroom betekent dat de leerling na het tweede leerjaar in het VO op een hoger niveau zit dan geadviseerd, afstroom op een lager niveau. Dit percentage lag in 2022 op 22% op basis van een half niveau opstroom (bij een dubbel definitief advies op het hoogste van de twee). Kijken we naar een vol niveau opstroom dan ligt het percentage op slechts 8% t.o.v. het definitieve advies. Voor afstroom geldt een percentage van 9%. We willen graag voor al onze leerlingen een zo passend mogelijk advies en een zo passend mogelijke school, daar blijven we aan werken. Op ons PO-VO platform wat twee keer per jaar samenkomt, zijn we hierover met elkaar in gesprek. Daarin staan onder andere datagericht werken, verbeteren van de overdracht en verbetering van kennisuitwisseling en communicatie centraal. Het percentage bijgestelde adviezen en de verwijspprocedure bespreken we bovendien structureel tijdens de ZoO-gesprekken.

Rotterdams Goud

Kindcentrum Het Oude Westen en de Juliana van Stolbergschool werken in toenemende mate volgens het principe van Rotterdams Goud. Beide scholen hebben dezelfde organisatorisch leider en hebben een eigen onderwijskundig leider. Een delegatie van beide scholen legde in 2022 een werkbezoek af aan New York om vanuit de praktijk nieuwe inzichten op te halen, op de eigen school toe te passen en kennis te delen in de stichting. De implementatie van het traject staat onder begeleiding van het CED. Beide scholen zullen in schooljaar 2022-2023 een audit krijgen om o.a. de implementatie van Goud te monitoren. Vanuit de staf is een medewerker contactpersoon voor het CED en voor de Goudscholen. Op boven-bestuurlijk niveau overlegden de beleidsadviseurs die intern

verantwoordelijk zijn voor de monitoring van de implementatie, over de ontwikkelingen op de scholen. Daarbij adviseerden ze elkaar waar nodig.

Burgerschap

Onder begeleiding van Verus en met ondersteuning vanuit de interne werkgroep burgerschap, stelden alle scholen burgerschapsplannen op. Deze voldoen aan de wettelijke eisen en geven vooral vanuit visie vorm aan de uitwerking van de opgestelde leerlijnen en doelen. Alle scholen startten in 2022 met de concrete invoering van hun burgerschapsplannen, waarbij een deel van de scholen ook al onderzoek deed naar de mogelijkheid om burgerschapscompetenties te meten. De werkgroep agendeert het thema 'levensbeschouwelijke identiteit' jaarlijks op het DO.

Ambitie

We realiseren digitale geletterdheid, door met iedere leerling te werken aan informatievaardigheid

Onze aandacht voor digitale geletterdheid en digitale vaardigheden blijft onverminderd groot. Op alle scholen zien wij dit als basisvaardigheden en daar handelen we ook naar. Iedere school geeft daar zijn eigen invulling aan.

Ook het afgelopen jaar namen meerdere scholen deel aan Expeditie Digitaal. Dit is een traject van visievorming en plannen maken rond het domein digitale vaardigheden. Dit jaar was er extra aandacht voor cybersecurity en privacy. Daarvoor is voor alle medewerkers een *e-learning* module ingekocht die ze verplicht hebben doorlopen. Los van de bijeenkomst voor directieleden zijn er net als voorgaande jaren drie ICT-bijeenkomsten voor onderwijs inhoudelijk ICT'ers. Digitale geletterdheid is in deze bijeenkomsten een terugkerend thema van professionalisering.

Ambitie

Wetenschap en technologie maakt, net als het ontwikkelen van talenten, deel uit van ons curriculum en wij benutten de principes van onderzoekend en ontwerpnd leren als basis hiervan.

W&T is op onze scholen een vast onderdeel van het curriculum. Vanuit dit gegeven deden alle scholen van onder- tot bovenbouw mee aan de W&T Challenge010 en is er in onze scholen een leerlijn waarin onderzoeks- en ontwerpvaardigheden worden aangeleerd. Hier geeft iedere school zelf vorm aan. De komende jaren zullen we extra aandacht besteden aan het vastleggen van de resultaten.

Overige aandachtspunten

Anders organiseren

16 scholen van Kind en Onderwijs Rotterdam hebben een plan opgesteld om de beschikbare subsidie voor anders organiseren effectief in te zetten. De inzet is afgestemd op de maatregelen vanuit het Convenant uitvoering Noodplannen personeelstekort G5, waarbij veel scholen kiezen voor de (tijdelijke) extra inzet van personeel. De stichting monitort jaarlijks het rendement van de subsidie-inzet en overlegt hierover met de gemeente Rotterdam.

Samenwerking Kinderopvang

Kind en Onderwijs Rotterdam onderschrijft het belang van kwalitatief goede voor- en vroegschoolse voorzieningen, kinderopvang en peuterspeelgroepen. Peuters en kleuters met een taalachterstand kunnen dankzij de VVE hun taalachterstand inhalen. Het bieden van een totaalpakket op het gebied van onderwijs, opvang en ontwikkeling, zoals dat wordt nagestreefd binnen IKC's, draagt bij aan scholen met een sterke maatschappelijke verankering in de wijk. Bij deze ontwikkeling gaat het vooral om de aansluiting in pedagogische- en didactische zin; de zogenaamde doorgaande leerlijn.

Het belang en de ontwikkeling van het kind staan hierbij voorop. Bij deze ontwikkeling werkt de stichting samen met partners zoals: KindeRdam, Mundo, Kinder Service Hotels, Gro-up,

Schakelklassen

Kinderen van over de hele wereld komen op Kindcentrum Talma in de schakelklas om Nederlands te leren. Het is een plek waar kinderen en ouders zich welkom voelen. De school biedt een warme, veilige eerste opvang voor nieuwkomers als voorwaarde voor het doorlopen van een positief sociaal-emotioneel ontwikkeling. De schakelklas biedt een geïntegreerd programma gericht op de eerste woordenschat en mondelinge taalvaardigheid en leert kinderen dit toepassen in andere vakken. De schakelklas is een plek waar kinderen leren *leren*. Kinderen hebben inzicht in wat ze leren en wat ervoor nodig om een volgende stap te maken in hun leerproces. Op deze manier zorgen we voor een goede aansluiting naar de vervolgschool.

Sociale Veiligheid

Jaarlijks meten alle scholen de mate waarin de leerlingen zich sociaal veilig voelen en hoe tevreden zij zijn met school. Deze sociale veiligheid wordt gemeten met de Monitor Sociale Veiligheid. Hiervoor zijn vragenlijsten beschikbaar via diverse aanbieders. De meeste scholen van Kind en Onderwijs Rotterdam gebruiken hiervoor de vragenlijst van *Scholen op de Kaart*. De rest maakt gebruik van WMK-vragenlijsten of andere instrumenten.

De afgenomen vragenlijsten worden geleverd aan OCW. Op Vensters worden deze uitkomsten gepubliceerd voor geïnteresseerden. Ook maakt Vensters een managementoverzicht op bestuursniveau van de resultaten op de monitor van Scholen op de Kaart die door O&K wordt gebruikt om na te gaan hoe onze scholen hierop scoren. Het betreft hier dus data van een deel van de scholen omdat een deel ook andere vragenlijsten gebruiken.

2022-2023	Bestuursgemiddelde	Landelijk gemiddelde
Welbevinden	7,3	7,5
Ervaren veiligheid	8,0	8,1
Aantasting veiligheid	8,8	8,9
Percentage niet gepeste IIn	64%	66%

Op basis van de data bepalen de scholen welke interventies nodig zijn om de sociale veiligheid te vergroten of te consolideren op school. Deze inzichten komen terug in de Zicht op Ontwikkelingsgesprekken.

Alle scholen hebben een burgerschapsplan opgesteld, waarbinnen zij aandacht besteden aan socialisatie. Hieronder valt ook expliciet de omgang met en kennis over andere culturen, geloofsovertuigingen en seksuele geaardheid. Veel scholen van Kind en Onderwijs Rotterdam doen daarnaast mee aan de 'week van de lentekriebels'; een nationale projectweek voor het speciaal- en basisonderwijs. Deelnemende scholen geven een week lang les over weerbaarheid, relaties en seksualiteit.

Toelatingsbeleid

Alle leerlingen zijn welkom op de scholen van Kind en Onderwijs Rotterdam. Ieder kind met een eigen religieuze en culturele achtergrond, want wij zien diversiteit als een rijkdom voor onze scholen. Elke school wil een ontmoetingsplek zijn waarin we leven en leren vanuit gezamenlijk gedragen waarden als naastenliefde, rechtvaardigheid en barmhartigheid. De christelijke identiteit is hierbij het uitgangspunt. Dit houdt echter niet in dat de scholen automatisch ook elk kind dat aangemeld wordt, kunnen toelaten c.q. plaatsen op een specifieke school. De aanmeldcriteria die gelden zijn:

- Het kind is niet aangemeld op een andere school;
- Ouders respecteren of onderschrijven de grondslag van de school (conform artikel 46 uit de

- WPO - zie bijlage 1);
- Er is plaatsingsruimte op de school; indien de school 'vol' is kan een kind wel op de wachtlijst worden geplaatst;
- Ouders verklaren volledige gegevens over hun kind naar waarheid in te vullen.

Klachten

Het aantal klachten ligt al jaren op hetzelfde niveau. In alle gevallen konden de klachten op bestuurlijk niveau opgelost worden. In 2022 zijn geen klachten ingediend bij de geschillencommissie bijzonder onderwijs.

3.2. Samen werken - HRM

Ambitie:

Kind en Onderwijs Rotterdam is een goede en betrouwbare werkgever voor de huidige en toekomstige werknemers. Het vergroten van de aantrekkingskracht en zichtbaarheid van dit bestuur als werkgever is hierbij een speerpunt binnen de organisatie.

Onderscheidend belonen.

Een wendbare werkgever past zich aan de veranderingen binnen en buiten de organisatie aan. Kind en Onderwijs Rotterdam geeft meer autonomie in keuzes over passende secundaire arbeidsvoorwaarden voor onze medewerkers. Daarnaast vraagt de huidige arbeidsmarkt dat we naast de reguliere cao-po bepalingen, ons onderscheiden van andere besturen. In 2022 hebben we aanvullende arbeidsvoorwaarden geïntroduceerd gericht op modern en aantrekkelijk werkgeverschap. De nieuwe arbeidsvoorwaarden zijn: een leasefiets, mobiel van de zaak, fruit op het werk, vaste telefoonvergoeding, gratis sporten en ontspannen en een aanvullende reiskostenvergoeding.

Beleid uitkeringen na ontslag

Het personeelsbeleid is erop gericht om in voorkomende gevallen in goed onderling overleg te komen tot het nemen van afscheid van elkaar. Het gaat hierbij vooral om het beëindigen van dienstverbanden na 2 jaar ziek zijn. Het personeelsbeleid is erop gericht om bij andere ontslaggronden te investeren in het vinden van een passende werkplek binnen het bestuur of externe werkomgeving. In alle gevallen worden buiten de wettelijke (transitie)vergoedingen geen andere vergoedingen toegekend. Uitzonderingen hierop vormen maatwerk, waarbij geringe bedragen voor bijvoorbeeld ondersteuning bij outplacementtrajecten en/of het faciliteren van opleidingen wordt geboden wanneer het vertrekkende personeelslid buiten het onderwijs wil gaan werken.

Een goede, betrouwbare en aantrekkelijke werkgever zorgt voor een ICT omgeving die functioneert. Zo zijn in het afgelopen jaar bijvoorbeeld switches, *accesspoints* en firewalls vervangen. Dat geldt ook voor werkstations voor medewerkers en leerlingen

Ambitie

Ontwikkelingsgericht coachen van alle medewerkers heeft prioriteit. Menselijk kapitaal en hun inzet op didactisch handelen en de pedagogische relatie, zijn de belangrijkste factoren bij het geven van excellent onderwijs en de ontwikkeling van kinderen.

- Kennisniveau op referentieniveaus betekent personeel bekwamen en structurele ondersteuning op dit onderwerp bieden. Door de inzet van Focus Po en Cruciale leerdoelen, optimaliseren we het onderwijs om nog beter aan te sluiten bij de onderwijsbehoeften en onderwijsambities van leerlingen. (interne professionalisering).
- Constante professionalisering van IB-ers aan de hand van het IB-platform. We vragen externe deskundigen om hun kennis te delen met het IB-platform. Zo blijft de IB-kennis op stichtingsniveau op peil.
- Alle aandachtsfunctionarissen zijn of worden getraind om zo hun taak volgens de laatste inzichten en ontwikkelingen goed uit te voeren. Training van verschillende functies in de periferie van het onderwijs: aandachtsfunctionaris, preventiemedewerkers, (anti-)pestcoördinatoren, BHV-ers etc. We gaan inventariseren om vast te stellen of aanvullende professionalisering noodzakelijk is.
- In 2021 zijn we gestart met de Kind en Onderwijs Rotterdam academie. Binnen de academie is een rijk aanbod qua inhoud en wijze van leren. Medewerkers weten hun weg naar het digitale platform te vinden en maken goed gebruik van het aanbod. Een leven lang leren is van belang om de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers te organiseren. We willen graag dat medewerkers regie krijgen en nemen over hun eigen ontwikkeling. Elke medewerker heeft een beschikbaar budget van € 200,00 om naar eigen inzicht te besteden binnen de academie.

Ambitie

Het duurzaam ontwikkelingsgericht coachen van alle medewerkers staat centraal binnen onze organisatie waarbij de gesprekscyclus een leidende en ondersteunende rol heeft. Wij streven ernaar dat alle medewerkers jaarlijks in gesprek zijn over de inzet van hun talenten en ambities.

- Nieuwe medewerkers krijgen een buddy die hen wegwijs maakt in en rond de school. Ze hebben regelmatig een gesprek met hun leidinggevende om de voortgang te bespreken. In deze gesprekken wordt ook de ontwikkelfase van de medewerker in relatie tot de ontwikkelfase van de school besproken. De cyclus bestaat uit een ambitiegesprek, een voortgangsgesprek en een waarderingsgesprek. Gelden vanuit de bijzondere bekostiging worden hier aan besteed.
- De afgelopen jaren is veel aandacht besteed aan het opleiden van volwassen studenten (zogenaamde carrière switchers), zodat we het tekort aan voltijd studenten compenseren. Inmiddels zijn 110 studenten in dienst en studeren er elk half jaar gemiddeld 5 tot 10 studenten af. Dit zorgt ervoor dat een deel van de vacatures vervuld kan worden met intern opgeleide leerkrachten die al een aantal jaren verbonden zijn aan Kind en Onderwijs Rotterdam.
- Voor de reguliere studenten hebben we zowel op mbo als op hbo niveau een goed lopende samenwerking, waarbij we de praktijk steeds meer integreren in het curriculum: de leerwerkplaats met Albeda en de learning labs met Inholland. Zo behouden we voor de lange termijn meer mensen voor het onderwijs.
- Brede Opleidingsschool (BROS). De pabo's zien het aantal studenten dat kiest voor de voltijd studie teruglopen. Daar staat tegenover dat het aantal duale studenten stijgt, zoals ook de samenwerkingspartner Inholland herkent. Ook in 2022 hebben we gezamenlijk verder gewerkt aan het passend maken van de duale trajecten voor de werkgevers en volwassen studenten binnen de kaders van de pabo-opleiding. We bieden de duale studenten een betaalde baan waarbinnen ze de mogelijkheid hebben om de schoolopdrachten uit te voeren. Kind en Onderwijs Rotterdam heeft een studiecentrum voor volwassen studenten. Hier kunnen studenten samenwerken aan opdrachten, studeren, elkaar ontmoeten, boeken lenen en in gesprek gaan met een schoolcoach. Er zijn drie bovenschoolse coaches die gespecialiseerd zijn in het begeleiden van volwassen studenten. Ook wordt twee keer per cursusjaar een

studiestatusgesprek gevoerd om te kijken wat de student nodig heeft voor de volgende stap in zijn ontwikkeling. Volwassen studenten zijn een verrijking voor het onderwijs. Ze nemen vanuit hun eerdere carrière-ervaring mee die we graag inzetten in ons onderwijs. Deze ontwikkelingen hebben ervoor gezorgd dat de studenten een grote betrokkenheid bij de organisatie ervaren en na het afronden van de pabo op een van onze scholen willen blijven werken.

- NPO medewerkers. Voor het Nationaal Programma Onderwijs heeft de stichting veel medewerkers kunnen aannemen die inmiddels een bijdrage leveren aan het verbeteren van de onderwijsresultaten en het welbevinden van onze leerlingen. Het is belangrijk te onderzoeken hoe we deze extra disciplines een plek kunnen geven in de reguliere bekostigingsstructuur. We zullen de mogelijkheden voor opstroom en inbedding actief opnemen in de begeleiding van deze medewerkers.

Ambitie:

Het verzuim daalt structureel naar 3,5%.

Bij het verzuim kijken we vooral naar de mogelijkheden van de medewerkers tijdens hun verzuim. Zo blijven de medewerkers meer betrokken bij de organisatie waardoor er geen drempel ontstaat voor terugkeer. We zetten in op vroegtijdige interventies om het duurzame herstel te bevorderen.

We hebben te maken met een oplopend verzuimpercentage en ook de meldingsfrequentie neemt toe. Toch blijft het verzuimpercentage onder het landelijk gemiddelde van 5,8%. De stijging van de meldingsfrequentie dient nader te worden geanalyseerd, waarop passende acties genomen kunnen worden.

	Verzuimpercentage	Meldingsfrequentie
2020:	3,90%	0,96
2021:	4,99%	1,04
2022:	5,54%	1,39

Verzuimbeleid

Medewerkers en directeurs geven samen vorm aan duurzaam herstel, waardoor zij ook meer betrokken zijn bij het proces van herstel. Hierdoor wordt de duur van het verzuim sterk beïnvloed. Alle arbeidsmogelijkheden van verzuimende medewerkers worden ingezet.

Medewerkers die in de langdurige verzuimgroep komen, krijgen allemaal een beschikking van het UWV nadat ze twee jaar ziek zijn. Dit betekent dat we de stappen die genomen moeten worden in het kader van de Wet Poortwachter, zorgvuldig moeten volgen en dat de arbeidsmogelijkheden van verzuimende medewerkers voldoende zijn onderzocht.

Vervangingsbeleid

Het middellang- en lang verzuim en verlof wordt opgevangen door de vervangingspool met medewerkers in vaste dienst. In 2022 was er een toename van aanvragen die niet meer uit de eigen pool kunnen worden ingevuld. Scholen organiseren het onderwijs anders door gebruik te maken van een combinatie van bevoegde leerkrachten in samenwerking met onderwijsondersteuners. De vervangingsproblematiek kwam in 2021 vooral door het kortdurend verzuim. In 2022 zagen we de ontwikkeling dat ook het middellang- en lang verzuim steeds moeilijker is in te vullen door medewerkers vanuit de eigen vervangingspool. In 2022 werd er meer een beroep gedaan op de studerende collega's. Dit vraagt oplettendheid van HRM en de directies om studerende collega's goed te blijven inzetten en ruimte te geven, zodat de studievoortgang niet in de knel komt.

Overige onderwerpen

- **Krapte op de arbeidsmarkt**

Het aanbod van onderwijsprofessionals is ook in 2022 afgenomen. Naast dat het lastiger was om alle vacatures voor schooljaar 2022-2023 in te vullen, was het merkbaar bij het vinden van vervangers en leerkrachten tijdens het schooljaar. Leerkrachten die tijdens het schooljaar vertrekken, vormen een steeds groter probleem, omdat het werven tijdens het schooljaar moeizamer verloopt. We staan voor kwaliteit en werken vanuit het standpunt dat niet een willekeurige kandidaat gekozen wordt, maar de best passende voor de vacature. Dat betekent soms dat de vacature wat langer open staat. We stimuleren scholen om inhoud te geven aan het slimmer of anders organiseren van het onderwijs, zodat we minder kwetsbaar worden voor arbeidsmarkt schaarste.

- **Mobiliteit**

Ons mobiliteitsbeleid leidt ertoe dat er minder leerkrachten vertrekken, omdat we beter in staat zijn de leerkrachten te binden en te boeien. De interne mobiliteit wordt gezien als groei, ontwikkeling en het verrijken van kennis van scholen. Het bestuur hecht eraan om zonder gedwongen mobiliteit de formaties op alle scholen passend te krijgen. De vacaturekrant en de 'werken bij' pagina op de website van Kind en Onderwijs Rotterdam, geven de medewerkers een goed overzicht van de mogelijkheden binnen het bestuur.

- **Inhuur derden**

In samenwerking met 29 andere schoolbesturen uit de regio nemen we deel aan de gezamenlijke aanbesteding inhuur derden. Het doel van het gezamenlijk aanbesteden is het normaliseren van de arbeidsvoorwaarden van uitzendkrachten en het krijgen van dezelfde inhuurvoorwaarden ongeacht het inhuurvolumen van een bestuur. Er zijn voor het PO in Rotterdam vier partijen geselecteerd die voorzien in de inhuurvraag bij Kind en Onderwijs Rotterdam. Het beleid binnen het bestuur is erop gericht de inhuur af te bouwen.

- **Slimmer Organiseren (Lerarentekort).**

Op 15 juli 2020 ondertekenden Rotterdamse schoolbesturen, gemeente Rotterdam, lerarenopleidingen en het rijk het convenant 'Uitvoering Noodplannen personeelstekort G5 Rotterdam, Plan slim organiseren'. Via een samenwerkingsovereenkomst hebben de betrokken partijen vastgelegd hoe besturen, gemeente en opleidingen uitvoering geven aan het Plan Slim organiseren. Binnen Kind en Onderwijs Rotterdam is gekozen voor een werkwijze waarbij alle scholen plannen opstellen om in aanmerking te komen voor de beschikbare subsidie. In deze plannen staan duurzaamheid en effectiviteit op de lange termijn centraal. De scholen bereiden zich hiermee voor op het lerarentekort, waarbij de onderwijskwaliteit gewaarborgd blijft. De stichting monitort de besteding en inzet van de subsidie.

- **Gemeentelijke subsidie voor zij-instroom en lerarentekort**

Binnen het gemeentelijk subsidiebeleid 'Gelijke Kansen voor elk talent', stelt de gemeente Rotterdam naast subsidie op school, ook middelen op bestuursniveau beschikbaar. Hieronder vallen middelen die voorzien in een bijdrage om het leerkrachtentekort te verminderen. Deze thema's dragen bij aan het binden en behouden van personeel binnen de organisatie.

- Zij-instroom en opscholing onderwijsassistenten: Binnen de stichting is een uitgebreid scholings- en begeleidingsprogramma. Hier wordt gebruik gemaakt van de eerder verworven competenties van de kandidaten. De stichting ziet zij-instromers als een verrijking van het onderwijs. We bieden aan 125 volwassen studenten de mogelijkheid een werken- en leren traject te volgen met als doel het behalen van het PABO diploma.
- Werkdruk, ontzorgen, starters en stagiaires. Kind en Onderwijs Rotterdam heeft zich in 2022 ingezet voor passende begeleiding van verschillende startende leerkrachten. Met verschillend bedoelen we het onderscheid tussen volwassen startende leerkrachten en voltijd startende leerkrachten. We zorgen door begeleiding dat startende leerkrachten meer ruimte krijgen voor het zich eigen maken van de taken en het klassenmanagement zonder de werkdruk te verhogen.

- Anders organiseren, innoveren en ruimtes directies. De stichting organiseert een Leerwerkplaats. Dit is een innovatieproject in samenwerking met het Albeda. Het doel van de Leerwerkplaats is het scholen van onderwijsassistenten die in staat zijn een bijdrage te leveren in het onderwijs aan alle groepen. Tijdens de opleiding krijgen de studenten naast hun stagedagen, meer lessen in de praktijk met gerichte opdrachten in de scholen. Het is geen doel op zich maar de manier waarop we het onderwijs aanbieden aan deze groep bevordert de doorstroom naar het HBO.

3.3. Samen delen - Financiën

Ambitie

Wij werken met doelgerichte begrotingen.

Kind en Onderwijs Rotterdam ontvangt naast de reguliere financiering vanuit OCW, ook separate financieringsstromen vanuit OCW en de Gemeente Rotterdam. In 2022 zal een controle op de uitputting van de subsidies onderdeel uitmaken van de planning & control cyclus.

In 2022 is een aantal additionele middelen vanuit OCW beschikbaar gesteld die conform de uitvoeringsplannen besteedt dienen te worden. Het gaat hierbij om de subsidies Nationaal Programma Onderwijs (NPO), Slimmer organiseren en Zij-instroom. Daarnaast stelt de gemeente Rotterdam vanuit het programma Gelijke Kansen ook extra geld ter beschikking. De besteding van deze middelen bestaan uit: loonkosten, inhuur van expertise, inhuur extra handen voor de klas, investeringen en leermiddelen. Om de besteding goed te kunnen monitoren zijn in 2022, naast de tertiaal besprekingen, iedere 2 maanden de directeuren benaderd over de uitputting en inzet van de onderliggende plannen van deze additionele middelen. Hierdoor is het inzicht sterk verbeterd en hebben wij nog beter in kaart hoe de besteding verloopt.

Ambitie

We richten onze blik naar buiten om tijdig op ontwikkelingen in te spelen.

Rotterdam staat niet stil en zeker niet in de renovatie en nieuwbouw van wijken. Dit heeft tot gevolg dat er de komende jaren een ontwikkeling is in het aantal leerlingen in de basisgeneratie (4-12 jaar) in de wijken van Rotterdam. Dit kan via verplaatsing van leerlingen van de ene wijk naar de andere wijk, maar ook door vermindering van het aantal leerlingen in een wijk of hoger aantal leerlingen in een wijk. Daarnaast kunnen de renovatie en nieuwbouw bewegingen ook zorgen voor een andere maatschappelijke sociale populatie.

In 2022 hebben we een onderzoek laten uitvoeren om goed zicht te hebben op ontwikkelingen van Rotterdamse wijken en de kansen die deze ontwikkelingen bieden. Studenten van Erasmus Universiteit hebben de kansen en bedreigingen voor de ontwikkeling van de leerling populatie in de wijken waar Kind en Onderwijs haar scholen heeft staan, onderzocht. Dat is gedaan vanuit de deelvragen:

- Wat is de huidige opbouw van de leerlingpopulatie binnen de invloedssfeer van de scholen van Kind en Onderwijs Rotterdam?
- Hoe verandert de leerlingpopulatie binnen de invloedssfeer van de scholen van Kind en Onderwijs Rotterdam de komende 10 jaar (door onder andere lokale nieuwbouw/renovatie)?
- Wat zijn kansen en bedreigingen voor Kind en Onderwijs Rotterdam ten aanzien van deze ontwikkelingen (door o.a. lokale nieuwbouw/renovatie) in haar invloedssfeer?

De belangrijkste uitkomst is dat voor een groot aantal scholen er voldoende mogelijkheden zijn om de komende jaren te groeien. Er vinden de komende 10 jaar binnen Rotterdam zowel nieuwbouw als renovatie projecten plaats die bij een goede marketingstrategie gunstig kunnen zijn voor onze scholen. Daarnaast zien we wijken, vooral met renovatiebouw, waarin de verwachting is dat de

populatie verandert. Hier zullen de scholen op in moeten te spelen met hun aanbod en communicatie. De uitkomsten van het onderzoek zijn in het DO met de directeuren besproken en de ontwikkeling van leerlingaantallen heeft een prominente rol in de besprekingen met en activiteiten van directeuren.

Overige onderwerpen

• Allocatie van middelen

- Rijkssubsidie

Het ministerie van OCW berekent op basis van BRIN-nummer de beschikbare subsidie inclusief onderwijsachterstanden. De belangrijkste indicatoren zijn: het leerlingaantal per 1-10, de Gewogen Gemiddelde Leeftijd (GGL) en de achterstandsscore. De stichting verdeelt de subsidies conform toekenning aan de scholen, minus: een bijdrage ter dekking van de kosten van het stichtingskantoor; een bijdrage ter dekking van de collectieve lasten, een vermindering voor de daling of een verhoging voor de groei van het aantal leerlingen in de loop van een schooljaar. De bijdragen worden uitgedrukt in een percentage en berekend over subsidie lumpsum personeel en materieel. De vermindering of groei voor het aantal leerlingen is uitgedrukt in een bedrag per leerling.

Allocatie middelen (in % lumpsum)	2022
Stichtingskantoor	4,15
Duurzaamheid	0,30
Ouderschapsverlof	0,35
Arbo/Re-integratiekosten	0,35
Scholing	0,25
Innovatie	0,25
Parkeerbeleid	0,20
Reiskosten/Fietsregeling	0,55
Integraal personeelsbeleid	1,35
Contract Onderhoud	0,50
Cyclisch onderhoud (binnen en buiten)	2,95
Schoonmaakonderhoud	2,30
Administratie, beheer en bestuur	1,70
	15,20%

Allocatie middelen (in % loonsom)	2022
Vervangingspool	6,00
	6,00%

- Subsidie overige (overheids)instanties

De gemeente Rotterdam stelt subsidie ter beschikking via het Rotterdams onderwijsbeleid. De subsidies worden aangevraagd door de scholen en in z'n geheel toegekend aan de scholen. Voor overige instanties geldt dezelfde methode van toekenning.

• Financieringsbeleid

Financiering van de vaste activa gebeurt geheel met het eigen vermogen van de stichting. De meerjaren investeringsplannen geven geen aanleiding voor andere vormen van financiering.

• Investeringsbeleid

Hoewel er aanzienlijke huisvestingsrenovatie- en nieuwbouwbesprekingen plaatsvinden, zal Kind en Onderwijs Rotterdam geen economisch eigenaar van de schoolgebouwen worden. Nieuwbouw en ingrijpende verbouw van scholen wordt gefinancierd door de gemeente. De investering van de stichting is vooral om de inrichting goed te faciliteren. Waar mogelijk wordt er geïnvesteerd in energiebesparende maatregelen. De investeringen in ICT en inventaris zijn gebaseerd op de 'vervangingsmethodiek'. De stichting hanteert hierbij de intern vastgestelde looptijd.

- **Onderwijsachterstandenbeleid**

De middelen voor onderwijsachterstanden worden ingezet om de formaties en groepen op de scholen zodanig te faciliteren dat er voldoende kwaliteit gewaarborgd kan worden. Binnen de stichting heeft iedere school haar eigen beleid op de inzet van middelen. De inzet bestaat uit het verkleinen van de groepen, inzet van meer handen in de klas of begeleiding van leerlingen door onderwijsassistenten. De stichting monitort op basis van resultaten de ontwikkeling van de scholen.

- **Passend Onderwijs**

Kind en Onderwijs Rotterdam maakt deel uit van het samenwerkingsverband PPO Rotterdam. PPO Rotterdam heeft in haar ondersteuningsplan de bestedingsdoelen en prioriteiten opgenomen. De stichting neemt actief deel aan de beleidscommissies van PPO Rotterdam. De inzet van middelen is erop gericht om zo veel mogelijk leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte in het reguliere basisonderwijs naar school te laten gaan (dichtbij huis naar school). De ontvangen middelen bestaan uit: een basisbedrag per leerling, maatwerkbudgetten per leerling of deelname aan wijk georiënteerde afspraken. De middelen worden ingezet ten behoeve van: uitbreiding ambulante tijd van IB en vakspecialisten, extra handen in de klas, inhuur van specialisten en aanschaf van hulpmiddelen.

- **Nationaal Programma Onderwijs**

De middelen vanuit het NPO voor Kind en Onderwijs Rotterdam bedragen in de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 in totaal € 10.700.000.

Totstandkoming van de schoolprogramma's in 2022 op de Kind en Onderwijs Rotterdam scholen:

- Alle scholen hebben aan het einde van schooljaar 2021-2022 hun NPO-plannen geëvalueerd.
- Op basis van deze evaluaties en met behulp van de menukaart zijn er voor schooljaar 2022-2023 nieuwe NPO-plannen opgesteld.
- De MR van elke school heeft ingestemd met het plan en dit ondertekend.

Hieronder is zichtbaar gemaakt welke middelen er zijn ingezet voor welke interventie. De besteding van de NPO gelden in 2022 is met de scholen iedere 2 maanden besproken. Verschillende scholen hebben de keuze gemaakt om het beschikbare bedrag te verdelen over meerdere schooljaren zodat zij tot en met uiterlijk schooljaar 2024-2025 nog gebruik kunnen maken van interventies. Aan het eind van schooljaar 2022-2023 evalueren de scholen hun lopende plannen en bepalen zij de inzet van eventuele resterende beschikbare middelen voor 2024-2025 in samenspraak met het team en de MR.

Menukaart Interventies

- A. Meer onderwijs om bij groepen leerlingen kennis en vaardigheden bij te spijkeren
- B. Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren
- C. Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen
- D. Ontwikkeling van de executieve functies van leerlingen
- E. (Extra) inzet van personeel en ondersteuning
- F. Faciliteiten en randvoorwaarden: Activiteiten die randvoorwaardelijk/ondersteunend zijn voor interventies (A-E), ouderbetrokkenheid en digitale technologie

Binnen Kind en Onderwijs Rotterdam zijn er vooral interventies geformuleerd op menukaart onderdeel E: de (extra) inzet van personeel en ondersteuning. Dit is meestal in de vorm van onderwijsassistenten, leraarondersteuners, extra aanname personeel, uitbreiding van bestaande aanstellingen of inhuur van externen. Deze extra personeelsinzet richt zich voornamelijk op het werken met kleine groepjes kinderen die op één of meerdere vakken een leerachterstand hebben opgelopen en waarbij het doel is om deze weer weg te werken. Door het werken in de kleine groepjes wordt ook het welbevinden (en zelfvertrouwen) van de kinderen positief beïnvloed zodat zij

met meer plezier naar school gaan. Hier moet wel bij vermeld worden dat zeker in de eerste helft van 2022 nog behoorlijk veel uitval van leerkrachten en ondersteuners is geweest als gevolg van corona. Dit in combinatie met het leerkrachtentekort waardoor geen vervangers beschikbaar waren, heeft ervoor gezorgd dat de extra ondersteuning helaas lang niet altijd volledig ingezet kon worden voor het beoogde doel. Hoewel wij zeker zien dat kinderen leerachterstanden aan het wegwerken zijn, verschilt dit wel per individu.

Naast de inzet van extra personeel en ondersteuning hebben de meeste scholen ook ingezet op interventie C door het aanbieden van programma's gericht op sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling. Dit is bijvoorbeeld ingevuld met de inzet van een aanbod van vakdocenten dans en bewegingsonderwijs.

In 2022 is voor € 7.250.000 aan subsidie vanuit het Nationaal Onderwijs Programma ontvangen. De uitgaven ten lasten van deze subsidie bedragen € 5.075.000, hiervan heeft 35% betrekking op 'personeel niet in loondienst'.

3.4. Samen leven – Huisvesting

Ambitie

Wij voorzien in gebouwen, die verzorgd, inspirerend, boeiend en uitdagend zijn.

- In 2022 waren er verschillende werkzaamheden in het kader van bovengenoemde thema's. Zo heeft een verbeterslag in beleving en kleur plaatsgevonden op CBS Het Podium, IKC De Buskes, IKC Albert Plesman, Juliana van Stolbergschool en de Prinses Julianschool. Bij IKC de Lis was een interne verbouwing om zo extra lokalen te realiseren.
- Steeds meer scholen vervangen hun grijze tegelpleinen voor schoolpleinen met meer groen, waar tegelijkertijd meer regenwater kan worden opgevangen. In 2022 zijn de pleinen verbeterd bij: Juliana van Stolbergschool en Quadratum.
- Noodzakelijke werkzaamheden worden aanbesteed volgens de aanbestedingsregels die zijn opgesteld door de gemeente Rotterdam in het leidraad bouwprojecten. De afdeling huisvesting adviseert in dit proces en zorgt dat bij de uitvoering van verschillende werkzaamheden betrokkenen zo min mogelijk overlast ervaren.

Ambitie

Wij zorgen voor goed onderhouden schoolgebouwen waar leerlingen en medewerkers zich veilig voelen en prettig kunnen leren en werken.

Frisse uitstraling

Een frisse uitstraling van de scholen is een belangrijk visitekaartje. Op basis van de aspecten gezondheid, hygiëne, esthetica en beleving is een prioritering opgesteld om de noodzaak van renovatie van toiletgroepen op de scholen inzichtelijk te maken. In 2022 zijn de toiletgroepen van Kindcentrum Talma (Vaandrigstraat) en de peutertoiletgroep bij IKC Cornelis Haak (Adenstraat) gerenoveerd volgens het toiletplan.

Milieu

- Er komen steeds meer duurzame oplossingen voor energiebesparende maatregelen. Kind en Onderwijs Rotterdam houdt in dit kader rekening met toekomstige investeringen, aangezien de wet- en regelgeving op dit terrein voortdurend wordt aangepast. In 2022 heeft IKC Cornelis Haak de SUVIS-regeling toegekend gekregen. In 2023 zal de ventilatie vervangen worden (Adenstraat). Ook is bij alle scholen de noodverlichting vervangen door energiezuinige ledverlichting.

- Bij de aanbesteding voor het gebruik van elektra en gas is rekening gehouden met 17,5% vergroenen met Nederlandse wind en CO2-compensatie zodat Kind en Onderwijs Rotterdam voldoet aan de duurzaamheidsambities van de Rijksoverheid. Er wordt gekeken naar een plan om het gasverbruik te reduceren.
- Het ministerie eist dat er in 2030 een gezamenlijke energiebesparing van 49% voor de hele onderwijssector ten opzichte van 2017 is gerealiseerd en in 2050 95%. Een maatregel waar Kind en Onderwijs Rotterdam al sinds 2012 rekening mee houdt en naar handelt.

Integraal huisvestingsplan

Het centrale doel van het integraal huisvestingsplan onderwijs (IHP) is om, via de huisvesting van scholen, bij te dragen aan het verbeteren van de onderwijskwaliteit van scholen in Rotterdam. Het IHP kent twee centrale ambities die doorkijken naar 2035 en waar in de periode 2020-2023 een flinke stap in gezet moet worden. Deze ambities zijn: een evenwichtiger onderwijsaanbod en betere kwaliteit van de huisvesting. De stichting werkt aan plannen hiervoor. Vaststelling van het IHP 2020-2023 door de gemeenteraad brengt met zich mee dat de gemeente zich (financieel) committeert aan de realisatie van projecten die in het IHP benoemd zijn. Daarbij is het streven van de gemeente Rotterdam om structureel en langjarig €60 miljoen per jaar te investeren in onderwijshuisvesting.

- In 2023 wordt begonnen met de definitiefase voor de nieuwbouw van KC De Stern fase 3.
- Voor de nieuwbouw Waalse school-Koningin Wilhelminaschool is vanuit Stedenbouw opdracht gegeven voor een onderzoek met behoud van de scholen ensemble Stenen Hollander.
- In de wijk Prins Alexander zijn enkele panden in het basisonderwijs waarvan de bouwtechnische kwaliteit als onvoldoende is aangemerkt. Deze panden zijn opgenomen op de 'opgeschoonde' 50-aandachtspandenlijst. Er is aanvraag gedaan voor Renovatie van het vastgoed. Voor onze stichting gaat het om het pand van IKC Albert Plesman.
- Voor het Podium-Regenboog en IKC NOVA is een overeenstemming met de gemeente Rotterdam over de ruimtebehoefte voor sloop-nieuwbouw. Het plan bevindt zich in de Business Case fase.

Ambitie

Wij streven naar optimalisering van de vierkante meters om de beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk in te zetten.

Door de groei van het aantal leerlingen van KC Talma en de Arentschool, ontstaat er ruimtegebrek voor de leerlingenpopulatie van de basisschool en kunnen de scholen niet verder groeien. Beide gebouwen kunnen niet verder uitgebreid worden. Er is aanvraag gedaan voor uitbreiding op een andere locatie.

3.5. Samen communiceren - communicatie

Ambitie

Wij profileren en presenteren scholen en onze stichting met middelen die actueel en inspirerend zijn. Zo zijn en blijven we herkenbaar en aantrekkelijk voor onze doelgroepen.

- Wervingscampagne. Ook in 2022 heeft de doordachte en herkenbare campagne met Kind en Onderwijs Rotterdam als prominent werkgeversmerk geholpen bij het vervullen van openstaande vacatures. De wervingscampagne 2022 heeft ervoor gezorgd dat we bijna alle vacatures voor de zomer hadden vervuld. We zien wel een kentering dat het in 2022 minder makkelijk ging dan in 2021.
- We zijn actief op sociale media gedurende het hele jaar, zodat we ook buiten de wervingspieken zichtbaar zijn voor potentiële kandidaten.

- Kernwaarden. Gezamenlijk met de directeuren is gewerkt aan het herformuleren en uitwerken van de kernwaarden van de stichting. Deze zijn gecommuniceerd en krijgen meer vorm in het schooljaar 2022-2023.
- De website van Kind en Onderwijs Rotterdam is vernieuwd en heeft een meer eigentijdse uitstraling gekregen die bijdraagt aan het beeld van het werkgeversmerk.
- Een externe partij zorgde voor het actueel houden van de technische kant van alle websites binnen de stichting.

Ambitie

Wij zijn betrouwbaar en dat laten we zien door de inhoud en een manier van communiceren die intern en extern eerlijk, eenduidig en duidelijk is.

- Per school is iemand belast met het onderhouden van de website en social media kanalen. Twee keer per jaar worden deze mensen specifiek getraind en geïnspireerd om hun taak goed uit te kunnen voeren.
- We investeren in veiligheid. Een goed beveiligde digitale omgeving wordt steeds belangrijker, want ook scholen zijn steeds vaker doelwit van cybercriminelen. We opnieuw stappen gezet om de veiligheid van leerlingen en medewerkers te vergroten.

H4 FINANCIEEL VERSLAG

4.1. Financiële analyse balans

De volgende opstelling is voor de analyse van de financiële positie, die gebaseerd is op de gegevens uit de balans.

	31-12-2022	31-12-2021
Op korte termijn beschikbaar		
Liquide middelen	22.050.040	13.861.178
Vorderingen	2.331.998	4.115.114
Effecten	3.909.861	4.766.224
Kortlopende schulden	-10.201.006	-8.314.186
Werkkapitaal	18.090.893	14.428.330
Vastgelegd op lange termijn		
Materiële vaste activa	8.123.844	7.777.398
Financiële vaste activa	8.243.800	8.250.000
	16.367.644	16.027.398
Gefinancierd met op lange termijn beschikbare middelen	34.458.537	30.455.728
Deze financiering vond plaats met		
Eigen vermogen publiek		
Eigen vermogen privaat	13.153.245	11.088.161
Voorzieningen	8.043.638	7.338.029
	13.261.654	12.029.538
Balans	31-12-2022	31-12-2021
Activa		
Materiële vaste activa	8.123.844	7.777.398
Financiële vaste activa	8.243.800	8.250.000
Vorderingen	2.331.998	4.115.114
Effecten	3.909.861	4.766.224
Liquide middelen	22.050.040	13.861.178
	44.659.543	38.769.914
Passiva		
Eigen vermogen publiek	13.153.245	11.088.161
Eigen vermogen privaat	8.043.638	7.338.029
Voorzieningen	13.261.654	12.029.538
Kortlopende schulden	10.201.006	8.314.186
	44.659.543	38.769.914

Toelichting op de balans

Het balanstotaal is ten opzichte van 2021 met € 5.890.000 toegenomen.

Materiele vaste activa

De waarde van de materiële vaste activa (aanschaf inventaris, ICT, gebouwen, overige bedrijfsmiddelen en leermethoden- na aftrek van afschrijvingen) is met € 345.000 toegenomen. De totale investeringen in 2022 bedroegen € 1.920.000. Er was € 1.740.000 begroot. De investeringen zijn € 180.000 hoger dan begroot. De hogere investeringen zijn met name het gevolg van het realiseren van de nieuwbouw Arentschool en renovatie nieuwe locatie NPRS Dans & Muziek; de totale investering voor beide scholen zijn € 400.000. Deze investeringen betreffen de eigen bijdrage in verband met het duurzamer afleveren van de huisvesting. De exploitatiekosten zullen de komende jaren lager zijn. Voor 2022 waren deze niet begroot. Hiertegenover staan lagere investeringen in leermethoden € 160.000. Deze investeringen worden steeds vaker vervangen door het afsluiten van licenties. De investeringen inventaris en ICT waren in 2022 € 1.300.000 tegenover een begroting van € 1.310.000. De investeringen in inventaris en ICT betreffen voornamelijk vervangingsinvesteringen.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa betreffen beleggingen in 4 notes, ieder ter nominale waarde van € 2.000.000. De structuur van deze beleggingen is een vaste looptijd van tien jaar en een 90-100% inleggarantie. De beleggingen worden gewaardeerd tegen inleggarantie of indien hoger marktwaarde. De waardering van de notes is als volgt :

	Kostprijs	Koers 31-12-2022	Inleg- garantie	Hogere marktwaarde of inleggarantie
Barclays	2.000.000	109,42%	100%	2.188.400
BNP Paribas	2.000.000	97,11%	100%	2.000.000
Credit Suisse	2.000.000	86,24%	100%	2.000.000
EFG International	2.000.000	90,27%	90%	1.805.400
	<u>8.000.000</u>			<u>7.993.800</u>

Daarnaast neemt de Stichting Steunfonds Kind en Onderwijs Rotterdam deel in een participatie van € 250.000 WoonVermogen van het Leger des Heils.

Vorderingen

De vorderingen zijn afgenomen met € 1.780.000. De daling heeft voornamelijk te maken met het vervallen van de vordering op OCW van € 2.150.000 als gevolg van de vereenvoudiging bekostiging met ingang van 1 januari 2023. Tegenover de afname zijn de vorderingen op de gemeentelijke huisvestingsprojecten toegenomen met € 180.000. Dit betreft onder andere de afrekeningen van de nieuwbouw Arentschool, renovatie Het Oude Westen en renovatie nieuwe locatie NPRS Dans en Muziek. De vooruit ontvangen kosten zijn eveneens toegenomen met € 330.000. Hier zijn lasten opgenomen van onder andere jaarlicenties ICT, voorschotnota kwartaal reproductie en de jaarbestelling 2022-2023 leermethoden die in het jaar 2023 ten laste van de exploitatie worden gebracht.

Effecten

2022 was in meerdere opzichten een bijzonder beleggingsjaar: begin 2022 stond nog in het teken van Covid-19 en vervolgens de inval van Rusland in Oekraïne. Hierdoor namen de economische onzekerheden toe wat tot gevolg had dat zowel aandelen als obligaties flinke verliezen lieten zien met als resultaat een daling van € 850.000.

Liquide middelen

Uit het kasstroomoverzicht is af te lezen welke posten de stand van de liquide middelen hebben beïnvloed. De stijging wordt veroorzaakt door het positieve resultaat van ruim € 3.500.000, door de toename van de crediteuren, kortlopende schulden en overlopende passiva (€ 1.750.000) en de afname debiteuren en vorderingen OCW en effecten (€ 2.650.000).

Eigen Vermogen

Het eigen vermogen dient ter dekking van de risico's en financiering van materiele vaste activa. Het eigen vermogen kan, onder voorbehoud van stelselwijzigingen, alleen wijzigen door het resultaat. De toename van het eigen vermogen bedraagt € 2.770.000 en is gelijk aan het behaalde resultaat in 2022. De bestemming van het resultaat is als volgt :€ 2.180.000 ten gunste van de bestemmingsreserve middelen NPO voor het wegwerken van de achterstanden die zijn ontstaan tijdens de coronapandemie. Deze middelen zullen in 2023 en 2024 besteed worden. In 2022 is € 1.615.000 ontvangen vanuit het fonds St. Jurrewitz. Dit fonds is geliquideerd en Kind en Onderwijs Rotterdam heeft dit uit de nalatenschap ontvangen. De leerlingen, directeuren en College van Bestuur maken plannen om deze middelen in de komende jaren te besteden. Hiervoor is een bestemmingsreserve opgenomen. Er is € 850.000 ten laste van de bestemmingsreserve privaat gebracht vanwege de negatieve resultaten op de effecten van het Steunfonds.

Voorzieningen

De stand van de voorzieningen is ten opzichte van 2021 toegenomen met € 1.230.000. De voorziening onderhoud gebouwen is toegenomen met € 900.000. De stijging is ook het gevolg van de inflatie van de kosten. In 2022 was de onttrekking aan de voorziening € 548.000. De uitgaven aan het meerjarenonderhoudsplan zijn in overleg met de afdeling huisvesting gedaan en passen binnen de afspraken van het risico gestuurd onderhoudssysteem van de stichting.

De personeelsvoorzieningen zijn met € 327.000 toegenomen. De toename wordt veroorzaakt door de voorziening langdurig zieken; deze is bestemd voor arbeidsongeschikte medewerkers die niet meer voor de stichting werkzaam kunnen zijn. Deze voorziening is ten opzichte van 2021 gestegen met € 230.000. Daarnaast is er een nieuwe voorziening toegevoegd in verband met de wijzigingen in de deelname aan de kosten van het participatiefonds. Vanaf augustus 2023 is het bevoegd gezag bij ontslag altijd aansprakelijk voor 10%-50% van de WW-kosten. Voor 2022 is dit € 70.000.

Kortlopende schulden

In 2022 zijn de kortlopende schulden met € 1.890.000 toegenomen. De toename komt vooral door ontvangen voorbereidingskredieten Gemeentehuisvesting € 630.000. In 2022 zijn de middelen voor subsidie G5 Zijinstroom betaald aan de deelnemende partners (€ 1.700.000). Daartegenover is een subsidie ontvangen basisvaardigheden die in 2023 besteed zal worden (€ 1.650.000).

De belastingen, premies sociale verzekeringen en pensioenen zijn hoger ten opzichte van 2021. Dit komt door de indexering lonen (stijging € 260.000). Tevens zijn de gereserveerde middelen voor uitbetaling van het vakantiegeld en de bindingstoelage in 2023 toegenomen. De bindingstoelage is in 2022 nieuw (totale stijging € 330.000).

4.2. Financiële analyse staat van baten en lasten

	2022	2022	Vershil	2021	Vershil
Baten		Begroting			
Rijksbijdragen	64.178.809	55.669.337	8.509.472	56.104.358	8.074.451
Overige overheidsbijdragen	2.978.079	2.940.899	37.180	2.935.755	42.324
Overige baten	3.137.894	1.014.310	2.123.584	1.278.039	1.859.855
Totaal baten	70.294.782	59.624.546	10.670.236	60.318.152	9.976.630
Lasten					
Personele lasten	51.840.436	47.481.801	4.358.635	43.289.510	8.550.926
Afschrijvingen	1.572.544	1.390.345	182.199	1.375.458	197.086
Huisvestingslasten	6.230.265	5.042.676	1.187.589	6.039.186	191.079
Overige instellingslasten	7.091.386	10.152.600	-3.061.214	6.518.978	572.408
Totaal lasten	66.734.631	64.067.422	2.667.209	57.223.132	9.511.499
Saldo baten en lasten	3.560.151	-4.442.876	8.003.027	3.095.020	465.131
Financiële baten en lasten	-789.458	-26.000	-763.458	516.823	-1.306.281
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	2.770.693	-4.468.876	7.239.569	3.611.843	-841.150

Analyse verslagjaar ten opzichte van de begroting

Algemeen

De begroting 2022 is vastgesteld met een negatief resultaat van € 4.468.000. Het werkelijke resultaat van het boekjaar 2022 is € 2.770.000 positief, een verschil van € 7.239.000 ten opzichte van de begroting. De verdeling van het resultaat is:

	Geconsolideerd	Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam	Steunfonds
Publiek			
Bestemmingsreserves algemeen publiek	-115.553	-115.553	0
Bestemmingsreserves NPO	2.180.637	2.180.637	0
	2.065.084	2.065.084	0
Privaat			
Bestemmingsreserves algemeen privaat	-860.142	0	-860.142
Bestemmingsreserves Jurrewitz	1.615.800	1.615.800	0
Bestemmingsreserves Schoolfonds	-50.049	-50.049	0
	705.609	1.565.751	-860.142
Totaal	2.770.693	3.630.835	-860.142

Hierna volgt een toelichting op de belangrijkste verschillen tussen de begroting en de werkelijkheid.

Baten

Rijksbijdragen (+ € 8.510.000)

De stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- Indexering lumpsum personeel (+ € 5.100.000).
 - In de nieuwe definitieve regeling personele bekostiging 2021-2022 is de subsidie toegenomen met 9,064% ten opzichte van de definitieve bekostiging van 2020-2021. De voornaamste oorzaak hiervan is: 'Loonkloof CAO PO 2022' met het VO te dichten en de jaarlijkse indexatie op basis van de referentiesystematiek. De indexatie wordt jaarlijks

door OCW toegekend voor het jaarlijks verhogen van de lonen en het compenseren van de gestegen werkgeverslasten (denk aan premies voor pensioenen, arbeidsongeschiktheid en ziektekosten);

- In de 2e regeling personele bekostiging 2022-2023 is de subsidie geïndexeerd met 3,919% ten opzichte van de definitieve bekostiging van 2021-2022. De voornaamste oorzaken van deze toename is dat per 1 januari 2022 er extra structureel geld beschikbaar is gekomen in het kader van de indexatie 2022 (o.b.v. referentiesystematiek) en het dichteren van de loonkloof.
- In de begroting is rekening gehouden met een groei van het aantal leerlingen vergelijkbaar met een bedrag van € 300.000. De tussentijdse groei van het leerlingenaantal is hoger dan verwacht. Hierdoor is de subsidie uit de groeiregeling uitgekomen op € 566.000 (+ € 264.000).
- De achterstandsscore is hoger vastgesteld dan begroot (+ € 670.000).
- De correctie vereenvoudiging bekostiging in verband met wegvallen vordering OCW is uitgekomen op € 2.750.000. De korting (€ -350.000) is hoger dan begroot.
- De regeling nieuwkomers is in 2021 aangepast; hierdoor is ook in 2022 meer subsidie beschikbaar gekomen dan begroot (+ € 740.000).
- De subsidies slimmer organiseren en zij-instroom voor de aanpak van het leraren tekort zijn in 2022 eveneens hoger (+ € 260.000).
- De arbeidsmarkttoelage is in augustus 2021 toegekend om het werk op scholen met het grootste risico op onderwijsachterstanden aantrekkelijk(er) te maken. Ook voor 2022 is deze beschikbaar gesteld. De bijdrage is hoger dan begroot (+ € 80.000).
- Het Nationaal Programma Onderwijs is een (niet-structureel) investeringsprogramma van het kabinet om de gevolgen van de coronacrisis voor leerlingen op te vangen. In 2022 heeft de stichting € 7.250.000 ontvangen. Dit is € 1.590.000 hoger dan begroot.

Overige overheidsbijdragen (+ € 37.000)

De gemeentelijke subsidies zijn nagenoeg conform begroting. De gemeentelijke subsidies gaan vooral over projecten in het kader van Gelijke Kansen zoals: schoolontwikkelbudget, schakelklassen, middelen voor de ontwikkeling van leerkrachten, aantrekking van zij-instromers en talentontwikkelingen.

Overige baten (+ € 2.120.000)

De overige baten zijn € 2.120.000 hoger dan begroot. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door een schenking van de Stichting Jurrewitz. € 1.615.000. Daarnaast stijgen de baten uit de ouderbijdragen (+ € 170.000); deze waren minimaal begroot. De post 'ter beschikking van personeel aan derden' is hoger uitgevallen dan begroot (+ € 51.000) en het medegebruik/verhuur onroerende zaken is gestegen met € 160.000 als gevolg van verhoging tarieven en betere afspraken met partners.

Lasten

Personele lasten (+ € 4.360.000)

De totale personele lasten zijn € 4.360.000 hoger dan begroot, dit wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- Lonen en salarissen en personeel niet in loondienst minus uitkeringen (+ € 4.100.000). Het saldo van deze 3 posten is € 4.100.000 hoger dan begroot door een verhoging van de loonkosten als gevolg het dichteren van de loonkloof 10% verhoging'' (+ € 3.900.000), hogere inhuur derden dan begroot (€+ 460.000) en hogere inkomsten vanuit het UWV (- € 440.000).
- Hogere dotatie aan de personele voorzieningen langdurig zieken en participatiefonds WW (+ € 300.000).

Afschrijvingen (+ € 180.000)

Hogere afschrijvingen door investeringen in 2021 van NPO middelen. Hier is in de begroting 2022 geen rekening mee gehouden.

Huisvestingslasten (+ € 1.190.000)

De huisvestingslasten zijn € 1.190.000 hoger uitgevallen dan begroot. Allereerst komt dit doordat alle huisvestingslasten (onderhoud, schoonmaak en energie) onderhevig zijn aan sterke prijsstijgingen als gevolg van inflatie. Daarnaast bleek uit de tussentijdse prognoses van 2022 dat het resultaat in 2022 zeer positief zou zijn. Hierdoor is in overleg met het CvB besloten om extra onderhoudsuitgaven op een aantal scholen uit te voeren. Toiletten zijn vervangen en ruimten op scholen zijn functioneler gemaakt. In 2022 is voor de uitvoering en begeleiding van programma onderhoud en verschillende business cases gebruik gemaakt van inhuur. De hogere uitgaven ten opzichte van de begroting specificeren we als volgt :De posten preventief en extra onderhoud van de schoolgebouwen (+ € 830.000), kosten energie en water (+ € 75.000), schoonmaak (+ € 80.000) en 'inhuur vastgoed begeleiding' (+ € 165.000).

Overige instellingslasten (+ € 3.060.000)

De overige instellingslasten zijn lager dan begroot vanwege:

- In 2022 is voor € 4.890.000 aan besteding ten laste van de ontvangen subsidies in verband met Covid-19 opgenomen. De besteding van deze middelen is in 2022 nog niet geheel voltooid. De besteding van deze middelen zal een vervolg hebben in 2023 en 2024. De werkelijke uitgaven in 2022 waren € 1.270.000. Dat betekent lagere uitgaven van € 3.620.000 .
- Naast de lagere uitgaven voor Covid-19 is er een stijging van de uitgaven, ten opzichte van de begroting, voor leermiddelen en ICT (+ € 250.000).
- Ook de uitgaven voor begeleiding arrangementen van subsidie van het samenwerkingsverband zijn gestegen met € 185.000. Veel van deze middelen werden voorheen met eigen personeel ingezet, maar door arbeidsmarktkrapte is dit nog maar deels mogelijk.

4.3.Financiële kerncijfers

Op grond van de kengetallen is er, net als voorgaande jaren, sprake van een sterke financiële positie. De financiële positie is volgens de maatstaf van het ministerie voldoende om eventuele tegenvallers op te vangen. Het weerstandsvermogen is toereikend.

Financieel	2022	2021	2020	2019	2018
Balans					
Activa					
Materiële vaste activa	8.123.844	7.777.398	6.493.822	7.060.475	6.735.626
Financiële vaste activa	8.243.800	8.250.000	8.250.000	8.000.000	10.000.000
Vorderingen	2.331.998	4.115.114	4.412.486	3.989.418	4.783.219
Effecten	3.909.861	4.766.224	4.216.515	3.496.179	4.717.887
Liquide middelen	22.050.040	13.861.178	14.343.972	10.012.832	4.492.105
	44.659.543	38.769.914	37.716.795	32.558.904	30.728.837
Passiva					
Eigen vermogen publiek	13.153.245	11.088.161	7.953.775	10.259.138	13.837.824
Eigen vermogen privaat	8.043.638	7.338.029	6.860.572	5.799.113	6.591.288
Voorzieningen	13.261.654	12.029.538	11.147.032	10.356.922	4.189.004
Kortlopende schulden	10.201.006	8.314.186	11.755.416	6.143.731	6.110.721
	44.659.543	38.769.914	37.716.795	32.558.904	30.728.837
Baten					
Rijksbijdragen	64.178.809	56.104.358	47.502.495	45.499.842	43.203.159
Overige overheidsbijdragen	2.978.079	2.935.755	3.025.583	3.324.263	3.259.001
Overige baten	3.137.894	1.278.039	1.482.083	1.587.254	2.646.254
Totaal baten	70.294.782	60.318.152	52.010.161	50.411.359	49.108.414
Lasten					
Personele lasten	51.840.436	43.289.510	41.323.136	38.281.885	37.776.281
Afschrijvingen	1.572.544	1.375.458	1.669.654	1.331.317	1.398.590
Huisvestingslasten	6.230.265	6.039.186	5.392.355	4.574.368	4.455.157
Overige instellingslasten	7.091.386	6.518.978	5.058.336	5.189.421	4.840.682
Totaal lasten	66.734.631	57.223.132	53.443.481	49.376.991	48.470.710
Saldo baten en lasten	3.560.151	3.095.020	-1.433.320	1.034.368	637.704
Financiële baten en lasten	-789.458	516.823	189.416	587.691	-443.057
Resultaat	2.770.693	3.611.843	-1.243.904	1.622.059	194.647

	2022	2021	2020	2019	2018
Kengetallen					
Liquiditeit	2,77	2,74	1,95	2,85	2,29
Solvabiliteit	77,16%	78,56%	68,83%	81,13%	80,11%
Absolute omvang liquide middelen	22.050.040	13.861.178	14.343.972	10.012.832	4.492.105
Ratio bovenmatig eigen vermogen	1,08	0,98	0,83	1,05	1,45

Toelichting kengetallen

Jaarlijks wordt de ontwikkeling van het eigen vermogen kritisch bekeken. Het beleid van het bestuur is erop gericht om de vermogenspositie in balans te brengen met de noodzaak om tegenvallers en risico's op te kunnen vangen en daarmee de toekomst van de stichting blijvend te garanderen. Bovenstaande kengetallen van de stichting zijn boven de norm: de stichting is financieel gezond!

Liquiditeit

De liquiditeit van een organisatie wordt uitgedrukt in een verhoudingscijfer. Hierbij worden de vlottende activa gedeeld door de kortlopende schulden. Dit cijfer geeft aan in welke mate op korte termijn aan de financiële verplichtingen kan worden voldaan zonder dat de continuïteit van de organisatie in gevaar wordt gebracht. In het algemeen wordt een norm van 0,75 voldoende geacht.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in welke mate een organisatie op langere termijn in staat moet worden geacht haar verplichtingen aan derden te kunnen voldoen. Als het eigen vermogen inclusief voorzieningen tegenover de totale passiva wordt gesteld, is de norm >30%.

Bovenmatig publiek eigen vermogen

De Inspectie van het Onderwijs heeft in 2020 een nieuwe formule ontwikkeld voor het berekenen van een signaleringswaarde voor de bovengrens van de reservepositie van de besturen in alle onderwijssectoren. De inspectie benadrukt daarbij dat deze signaleringswaarde voor het eigen vermogen geen norm is, maar een startpunt voor een gesprek. Een bestuur kan immers goede redenen hebben om tijdelijk meer eigen vermogen aan te houden dan de signaleringswaarde voorschrijft. De signaleringswaarde bovenmatig publiek eigen vermogen is dan: $(0,5 \times \text{aanschafwaarde gebouwen } 1,27) + (\text{boekwaarde resterende materiële vaste activa}) + (\text{omvangafhankelijke rekenfactor} \times \text{totale baten})$. Een ratio boven 1,00 is bovenmatig. Voor 2022 is de ratio 1,08. De stijging wordt mede veroorzaakt door subsidie vanuit het NPO. De scholen hebben plannen gemaakt voor de inzet van de middelen NPO en deze zullen de komende jaren worden ingezet waardoor deze ratio zal dalen.

Financieel continuïteitstoezicht van de inspectie

Het financieel toezicht van de inspectie heeft twee toezichtsarrangementen:

- Basistoezicht waarbij het toezicht zich beperkt tot de jaarlijkse risicoanalyse aan de hand van de jaarcijfers.
- Aangepast financieel continuïteitstoezicht: hierbij is de financiële continuïteit van het onderwijs binnen afzienbare termijn in het geding. De inspectie vraagt het bestuur om een verbeterplan op te stellen en volgt de uitvoering daarvan met een intensiteit die past bij de ernst van de situatie.

Kind en Onderwijs Rotterdam valt op basis van de jaarrekening 2022 en haar kengetallen, alsmede door de toekomstige ontwikkelingen onder het basistoezicht.

4.4. Treasuryverslag Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam

Vermogensbeheer

Het vermogensbeheer binnen de stichting wordt gevoerd door het CvB. De Treasury Commissie (TC), die bestaat uit het CvB, de controller en vertegenwoordigers van de RvT, heeft een adviserende rol. De TC van de stichting wordt bijgestaan door de vermogensbeheerder Verwer & Janssen. In het Treasurystatuut is vastgelegd wat de voorwaarden zijn voor beleggingen. In het statuut verwijzen we naar de regeling 'Beleggen, lenen en derivaten OCW 2016'.

Financieel verslag

De stichting Kind en Onderwijs Rotterdam heeft eind 2019 belegd in 4 *notes* ieder ter waarde van € 2.000.000. De structuur van deze beleggingen is een vaste looptijd van 10 jaar. 3 *notes* hebben een 100% inleggarantie en 1 *note* 90% inleggarantie. De *note* van 90% is voor 10% van de nominale waarde (€ 200.000) gefinancierd met privaat vermogen. De garantiewaarde (90%) is evenals de andere 3 *notes* gefinancierd met publiek vermogen.

De effectenportefeuille laat het volgende verloop zien:

	Kostprijs €	Koers 31-12-2022	Inleg- garantie	Hogere marktwaarde of inleggarantie
Barclays	2.000.000	109,42%	100%	2.188.400
BNP Paribas	2.000.000	97,11%	100%	2.000.000
Credit Suisse	2.000.000	86,24%	100%	2.000.000
EFG International	2.000.000	90,27%	90%	1.805.400
	8.000.000			7.993.800

Ontwikkelingen en rentebeleid

Algemeen

Kind en Onderwijs Rotterdam belegt in effecten met een 90-100% kapitaalgarantie. Hierdoor hebben eventuele negatieve economische effecten als gevolg van bijvoorbeeld inflatie, nagenoeg geen invloed op het vermogen. Een van de middelen om de inflatie te reguleren, is het verhogen van de rente. Voor Kind en Onderwijs Rotterdam is dit enigszins positief. Daar waar in 2021 de banken aangaven de rente 0% of zelfs een negatieve rente te berekenen, is eind 2022 de situatie zo dat de overvloedige liquide middelen door deelname aan Schatkistbankieren een hogere rente levert dan de regulier banken.

Begin 2023 is er onrust ontstaan bij de systeembank 'Credit Suisse' waardoor onze *note* onder druk kwam te staan. In april 2023 is Credit Suisse door UBS overgenomen met hulp van de Zwitserse bank om enigszins rust en financiële zekerheid op de financiële markten te brengen.

Stichting Steunfonds Kind en Onderwijs Rotterdam

Doelstelling

Stichting Steunfonds Kind en Onderwijs Rotterdam (hierna: Steunfonds) wil het Christelijk primair onderwijs in Rotterdam in stand houden, bevorderen en uitbreiden. Het Steunfonds stimuleert en initieert projecten die leerlingen en medewerkers in staat stellen het onderwijs te volgen en te geven, waardoor de kwaliteit van het onderwijs verbetert.

Vermogensbeheer

Het vermogensbeheer van het Steunfonds is uitbesteed aan de vermogensbeheerder IBS Capital Allies.

Verslag van de vermogensbeheerder 2022

2022 was in meerdere opzichten een bijzonder beleggingsjaar. Zowel aandelen als obligaties lieten flinke verliezen zien. Dat komt maar zelden voor. Begin 2022 stond nog in het teken van Covid-19. Aanvoerproblemen leidden tot een oplopende inflatie. De monetaire autoriteiten maakten de inschatting dat de inflatie een tijdelijk karakter zou hebben. Helaas moesten zij daarop terugkomen. De inval van Rusland in Oekraïne ontwikkelde zich tot een volledige oorlog. Met vreselijke humanitaire gevolgen. Al snel werd de duidelijk hoe afhankelijk Europa is van Russisch gas. Door economisch restricties werd Europa min of meer afgesneden van Russisch gas en olie. De energieprijzen en daarmee de inflatie liepen snel op. Hierdoor moesten de monetaire autoriteiten hard ingrijpen met het verhogen van de rente. Door de sterk opgelopen rente kwamen de obligatiekoersen het afgelopen jaar onder druk te staan. Daarnaast daalden de aandelenkoersen door de toegenomen economische onzekerheden. Het rendement van de effectenportefeuille kwam in 2022 uit op -/17,8%.

2021 was een bijzonder goed jaar voor aandelen. Helaas liet 2022 een ander beeld zien. Het rendement op de categorie aandelen kwam uit op -/-20,8%. Qua rendement was 2022 dan ook het slechtste jaar voor obligaties in de afgelopen 50 jaar. De obligatiebeleggingen daalde met -/-15,6%. Naast de effectenportefeuille, participeert het Steunfonds in WoonVermogen van het Leger der Heils. Het betreft een impactinvestering van € 250.000 in een hypothecaire lening met een looptijd van 10 jaar. De jaarlijkse rentevergoeding is 1,9%. Met het geld dat is opgehaald, worden woonvormen ontwikkeld voor mensen afkomstig uit de maatschappelijke opvang. De investering in WoonVermogen sluit goed aan bij de ambitie van het Steunfonds om met het vermogen maatschappelijk verschil te maken.

Financieel verslag

Het Steunfonds heeft in 2022 schenkingen ontvangen voor het project Hoogbegaafdheid en besloten deze schenkingen beschikbaar te stellen aan Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam, specifiek aan de school Quadratum, school voor voltijds hoogbegaafden onderwijs.

In 2022 zijn de effecten en verstrekte hypothecaire lening als volgt:

	31-12-2022	31-12-2021
Obligaties	904.251	1.414.734
Aandelen	3.005.610	3.351.490
Woonvermogen Leger Des Heils*	250.000	250.000
Totaal	4.159.861	5.016.224

*WoonVermogen is geen financieel effect, maar een hypothecaire lening.

Ontwikkeling 2023 Steunfonds

De wereldeconomie maakt zeer onzekere tijden door de oorlog in Oekraïne en stijgende prijzen. De vooruitzichten voor 2023 zullen grotendeels afhangen van de inflatieontwikkeling en de wijze waarop de centrale banken in Europa hierop reageren. Daarnaast is in 2023 de verwachting dat de bestedingen van de gezinnen ondersteund worden door de gunstige ontwikkeling van de werkgelegenheid en overheidsmaatregelen om de energieprijzen te verlichten. Dit is een positieve ontwikkeling voor het vertrouwen in de economie.

Uiteraard zal de waarde van onze beleggingen op korte termijn door het bovenstaande worden beïnvloed. Het Steunfonds heeft gelukkig een lange beleggingshorizon waardoor het bovenstaande op lange termijn zich zal herstellen.

4.5.Continuiteitsparagraaf

Het is belangrijk dat schoolbesturen vooruitkijken en tijdig anticiperen op ontwikkelingen zoals leerling daling of -stijging, uitstroom van personeel vanwege leeftijd of omvangrijke investering in ICT, infrastructuur en huisvesting. Deze ontwikkelingen kunnen financiële consequenties hebben en daarom is van belang dat het bestuur de direct betrokkenen informeert over deze ontwikkelingen en vooral over de maatregelen die genomen worden om deze in goede banen te leiden. In deze toekomstparagraaf zijn de verwachte cijfers van Kind en Onderwijs Rotterdam weergegeven. De financiële cijfers van het Steunfonds zijn hierin niet opgenomen.

Feiten en Cijfers 2023

	Aantal scholen BAO 25 SBO 3 Brinnummers BAO 23 SBO 3		Leerlingen 1-2-2022 7.480 Ambitie 2023 7.515
	Excellente en goede scholen 8 Ambitie 2023 10		Basisarrangement 100%
	Aantal medewerkers 2023 935		FTE's 1-2-2023 666
	Ziekteverzuim 5,5% Ambitie 2023 4,0%		Resultaat 2023 : € -/- 1.239.397
	Investeringen schoolgebouwen 2023 € 230.000		Investeringen ICT, inventaris en leermethoden 2023 € 2.058.000

Leerling ontwikkeling

	Prognose 1-2-2022	Prognose 1-2-2023	Prognose 1-2-2024	Prognose 1-2-2025	Prognose 1-2-2026
Basisonderwijs	7.203	7.227	7.421	7.630	7.750
Speciaal Basisonderwijs	277	288	300	300	300
Aantal leerlingen	7.480	7.515	7.721	7.930	8.050
<i>Jaarlijkse groei</i>		35	206	209	120

De komende jaren verwachten we een stijging van het leerlingenaantal door groei in de wijken Park16Hoven (KC De Stern), het Liskwartier (IKC De Lis), Crooswijk (KC Talma) en Kralingen (nieuwe locatie Nieuwe Park Rozenburg School). De stijging van het leerlingenaantal brengt ook een stijging van de rijksbijdragen met zich mee.

Formatieontwikkeling

De personeelsformatie in 2022-2023 en 2023-2024 is hoger als gevolg van de inzet voor NPO. Vanaf 1 augustus 2023 verwachten we dat de formatie afneemt door de uitputting van de NPO subsidie. vanuit NPO.

Personeelsformatie	1-2-2023	1-2-2024	1-2-2025	1-2-2026	1-2-2027
DIR	35,69	36,27	36,27	36,27	36,27
OP	436,76	439,39	438,46	433,62	432,96
OOP	194,17	178,11	154,97	144,48	137,45
Totaal	666,61	653,78	629,69	614,37	606,69
Waarvan NPO	63,42	46,62	31,51	9,35	3,34

In de formatie wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de situatie bij aanvang van het schooljaar. Dit betekent dat er formatie wordt toebedeeld op grond van wat een school nodig heeft (T) en niet waarop de bekostiging is gebaseerd (T-1).

Balansontwikkeling

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Activa	Werkelijk	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Materiële vaste activa	8.123.844	8.886.425	9.556.159	9.428.326	9.096.921	8.846.997
Financiële vaste activa	7.993.800	7.993.800	7.993.800	7.993.800	7.993.800	7.993.800
Vorderingen	2.361.173	2.361.173	2.361.173	2.361.173	2.361.173	2.361.173
Liquide middelen	21.846.968	20.061.990	15.542.343	12.925.413	12.439.333	12.174.658
	40.325.785	39.303.388	35.453.475	32.708.712	31.891.227	31.376.628
Passiva						
Eigen vermogen publiek	13.153.245	12.413.848	9.041.935	6.775.172	5.935.687	5.399.088
Eigen vermogen privaat	3.711.780	3.211.780	2.711.780	2.211.780	2.211.780	2.211.780
Voorzieningen	13.261.654	13.478.654	13.500.654	13.522.654	13.544.654	13.566.654
Kortlopende schulden	10.199.106	10.199.106	10.199.106	10.199.106	10.199.106	10.199.106
	40.325.785	39.303.388	35.453.475	32.708.712	31.891.227	31.376.628

Bij het maken van de meerjarenbegroting 2023-2027 in de maand oktober 2022, zijn wij uitgegaan van de op dat moment geprognostiseerde balanspositie. In het jaarverslag 2022 is dit geactualiseerd met de cijfers van de jaarrekening 2022.

Toelichting op de balans

ACTIVA

Algemeen

In 2023 zal de liquiditeit met € 1784.000 afnemen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de investeringen die hoger zijn dan de afschrijvingen, € 2.288.000 om € 1.525.000.

De investeringen zijn uitgaven voor vervanging van inventaris, ICT en methoden. De investeringen zijn nodig om onze concurrentiepositie te verbeteren (inventaris) en de scholen uit te rusten met faciliteiten voor 21-eeuwse vaardigheden (ICT en lesmethoden).

Financiële vaste activa

Kind en Onderwijs Rotterdam belegt in 4 notes met een 90-100% kapitaalsgarantie en een looptijd tot 2029. De vermogensbeheerder Verwer & Janssen ziet mede toe op deze beleggingen.

Vorderingen

De post vorderingen is bijna niet te voorspellen. In de begroting is er rekening mee gehouden dat deze post nagenoeg gelijk blijft.

Liquide middelen

Bij de berekening van de liquide middelen is de stand per 31 december 2022 als uitgangspunt genomen en hier zijn de volgende mutaties bij opgeteld:

- De mutaties van materiële vaste activa (investeringen gaan ten koste van het banksaldo);
- De mutatie van financiële vaste activa (expirerende obligaties worden bijgeschreven op de bank);
- Het resultaat (winst zorgt voor extra liquide middelen, verlies voor een afname).

PASSIVA

Eigen vermogen

Het totale eigen vermogen kan, onder voorbehoud van stelselwijzigingen, alleen muteren door middel van het behaalde resultaat. Aan het private vermogen wordt een deel van het resultaat toegekend dat wordt behaald met de financiële baten en lasten. Het publieke vermogen is de sluitpost binnen de vermogensopstelling.

In 2023 wordt een negatief resultaat verwacht van € 1.239.000. Het negatieve resultaat 2023 wordt voornamelijk veroorzaakt door :

- De inzet van de in 2022 ontvangen schenking Jurrewitz (totaal € 1.500.000) verdeeld over drie jaren (€ - 500.000 per jaar).
- NPO middelen die in 2022-2023 zijn beschikt, maar waarvan de uitgaven in de jaren 2023 en verder verricht zullen worden (€ 70.000).
- Reguliere begroting - € 809.000, waaronder € 379.000 voor profilering scholen en aantrekkelijke schoolgebouwen

Voorzieningen

Deze balanspost wordt vooral gevormd door de huisvestingsvoorziening waar het meerjaren-onderhoudsplan aan ten grondslag ligt. Naast de onderhoudsvoorziening zijn personele voorzieningen zoals jubileum en langdurig zieken ook onder deze post verwerkt. De mutaties in de voorziening voor 2023 betreffen: € 1.441.000 voor de uitvoering van het meerjarenonderhoudsplan, de dotatie betreft € 1.640.000. Daarnaast is er voor € 20.000 een toename opgenomen van de jubileumvoorziening.

Kortlopende schulden

Deze post is bijna niet te voorspellen. In de begroting is rekening gehouden dat deze post nagenoeg gelijk blijft..

Resultaatontwikkeling

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	Werkelijk	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Baten						
Rijksbijdragen	64.178.809	65.978.884	59.414.090	59.773.506	60.885.004	61.496.718
Overige overheidsbijdragen	2.978.079	2.921.022	2.921.022	2.921.022	2.921.022	2.921.022
Overige baten	3.137.894	1.007.605	997.605	997.605	997.605	992.160
	70.294.782	69.907.511	63.332.717	63.692.133	64.803.631	65.409.900
Lasten						
Personele lasten	51.840.436	55.014.988	53.214.410	52.552.110	52.094.756	52.409.621
Afschrijvingen	1.572.544	1.525.316	1.498.765	1.477.833	1.481.405	1.399.924
Huisvestingslasten	6.230.265	6.246.500	6.266.500	6.176.500	6.291.500	6.346.500
Overige instellingslasten	7.091.386	8.340.104	6.204.954	6.232.454	5.755.454	5.770.454
	66.734.631	71.126.908	67.184.629	66.438.897	65.623.116	65.926.499
Saldo baten en lasten	3.560.151	-1.219.397	-3.851.912	-2.746.764	-819.485	-516.599
Financiële baten en lasten	-789.458	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Resultaat	2.770.693	-1.239.397	-3.871.912	-2.766.764	-839.485	-536.599

Bij het maken van de meerjarenbegroting 2023-2027 in de maand oktober 2022 zijn wij uitgegaan van het op dat moment geprognostiseerde resultaat. In het jaarverslag 2022 is dit geactualiseerd met de cijfers van de jaarrekening 2022. In de begroting 2023 is geen rekening gehouden met de middelen voor basisvaardigheden 2^e tranche die de scholen ontvangen. Dat is voor onze stichting totaal € 2,5 miljoen. Dit bedrag is niet verwerkt in bovenstaande tabel.

Toelichting op de begroting

In 2023 wordt een negatief resultaat verwacht van € - 1.238.000. Het negatieve resultaat 2023 wordt voornamelijk veroorzaakt door :

- De inzet van de in 2022 ontvangen schenking Jurrewitz (totaal € 1.500.000) verdeeld over drie jaren (- € 500.000 per jaar).
- NPO middelen die in 2022-2023 zijn beschikt, maar waarvan de uitgaven in de jaren 2023 en verder verricht zullen worden (€ 70.000).
- In het kader van de profilering scholen en aantrekkelijke schoolgebouwen hebben we middelen beschikbaar gesteld € 379.000.

Enkele aandachtspunten binnen de begroting:

Doorontwikkeling KC de Stern. In de wijk Park16hoven zal de school zich verder ontwikkelen. Bij het ontwikkelen van een nieuwe school lopen de lasten voor de baten uit en zal de stichting investeren in leermiddelen, personeel en huisvesting.

Opstart Nieuwe locatie Park Rozenburg School aan de Assendelfstraat. Bij het ontwikkelen van een nieuwe locatie lopen de lasten voor de baten uit en zal de stichting investeren in leermiddelen, personeel en huisvesting.

De ontwikkeling van het leerlingaantal van de school Quadratum stagneert. De inkomsten van zowel OCW, PPO als de schenking zijn onvoldoende dekkend om de lasten te bekostigen.

Toelichting op de meerjarenraming van de staat van baten en lasten

Baten

- **Rijksbijdragen**
De reguliere rijksbijdragen zijn voor de dekking voor de personele en materiële kosten. Binnen het primair onderwijs wordt de personele lumpsum op basis van T-1 systematiek door het Ministerie van OCW gefinancierd: voor de bekostiging van 2023 zijn de leerlingen van 1 februari 2022 bepalend. Een goede schatting van het aantal leerlingen is belangrijk, omdat dit de belangrijkste factor is bij de toekenning van de omvang van de rijksbijdragen. De inschatting van het aantal leerlingen voor de komende jaren doet de schoolleiding samen met het stafbureau. Dit gebeurt aan de hand van het beeld van de afgelopen jaren en de te verwachten ontwikkelingen. De komende jaren verwachten we een stijging van het leerlingenaantal door groei in de wijken Park16Hoven (KC De Stern), het Liskwartier (IKC De Lis), Crooswijk (KC Talma) en Kralingen (nieuwe locatie Nieuwe Park Rozenburg School). De stijging van het leerlingenaantal brengt ook een stijging van de rijksbijdragen met zich mee.

Overige subsidies

De overige subsidies blijven de komende 2 jaar nog hoog door het beschikbaar stellen van projectsubsidie vanuit het Ministerie van OCW voor:

- Subsidie G5 Slimmer Organiseren voor de periode 2020-2024, € 580.000 per schooljaar.
- Subsidie G5 Zij-instroom voor de periode 2020-2024, € 260.000 per schooljaar.
- Subsidie Masterplan Basisvaardigheden 1^e tranche € 1.650.000. Eind 2022 zijn er 5 scholen ingeloot voor de subsidie in het kader van het Masterplan Basisvaardigheden.

Nationaal Programma Onderwijs

De middelen vanuit het NPO zijn in de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 € 10.700.000. De scholen van Kind en Onderwijs Rotterdam hebben de interventies geïnventariseerd en uitgewerkt in plannen die mede zijn afgestemd met de MR'en van de school. Van de NPO-gelden zien we dat de verwerking van de baten voor lopen op de besteding van de kosten en uitvoering van de plannen.

Arbeidsmarkttoelage

In 2023 zullen de scholen met een hoge achterstandsscore het laatste deel van de voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 beschikbare subsidie arbeidsmarkttoelage van € 4.000.000 ontvangen. Over de besteding van de subsidie arbeidsmarkttoelage is overeenstemming bereikt met de GMR.

De bijdragen van het samenwerkingsverband PPO zullen de komende jaren dalen doordat er onzekerheid is over de voortgang van een aantal projecten. Zekerheidshalve zijn alleen de verwachte aanvragen opgenomen.

- **Gemeente**
Vanaf het schooljaar 2019-2020 is het Rotterdams onderwijsbeleid *Gelijke kansen voor elk talent*. Hierbij is kansengelijkheid het centrale thema. De looptijd van het programma is 2019-2022. Voor 2023 is de planperiode met één jaar verlengd. Voor de toekomstige regelingen participeert Kind en Onderwijs Rotterdam in samenwerkingsgroepen die mede het beleid van de gemeente Rotterdam na de planperiode Gelijke Kansen bepalen. In de begroting zijn we ervan uitgegaan dat de subsidie voor de volgende planperiode gelijkwaardig is ten opzichte van de periode 2019-2022.

- Overige baten
Onder de overige baten vallen: verhuur onroerende zaken, personeel uitgeleend aan derden, ouderbijdragen en schoolgelden, kindgebondenfinanciering van de Auris groep en ontvangen medegebruik vergoeding van bso's en schenkingen.

Lasten

- Personele lasten
De lonen en salarissen zijn geschat met de volgende uitgangspunten:
 - De personeelsformatie van september 2022, zoals vastgelegd in de personeels- en salarisadministratie;
 - De loonkosten zijn gebaseerd op de rapportage van de formatie per september 2022, waarin rekening gehouden is met, voor zover mogelijk, de indexering van de lonen en de werkgeverslasten voor 2023.

De personele lasten stijgen in 2023 ten opzichte van de rapportage 2022 door een stijging van de loonkosten van 4,75% in juli 2022. In 2022 is deze voor 6 maanden meegenomen, in 2023 en verder voor een heel jaar. De loonkosten dalen in 2025 en 2026 als gevolg de uitputting van het Nationaal Programma Onderwijs en dus vermindering FTE. Vooruitlopend op de fusie tussen LMC-VO en Kind en Onderwijs Rotterdam is in de begroting rekening gehouden met aanloopkosten.

Professionalisering

Professionalisering is zowel een van de speerpunten van het landelijk onderwijsbeleid, als binnen de gemeentelijke subsidie 'Gelijke kansen voor elk talent'. Kind en Onderwijs Rotterdam heeft ook voor de komende jaren ruim € 1.000 per fte opgenomen voor kwaliteitsverbetering van de medewerkers.

- Afschrijvingslasten
De afschrijvingslasten zijn afgeleid van de reeds aanwezige materiële vaste activa en van de nieuwe investeringsplannen. In 2023 wordt voornamelijk ingezet op investeringen in inventaris, ICT en vernieuwing van lesmethoden. De investeringen laten het volgende beeld zien:

	Begroting 2022 (€)
Gebouwen	230.000
Investeringen Inventaris en ICT	1.572.000
Investeringen Methodes	486.000
	2.288.000

- Huisvestingslasten
De huisvestingslasten worden vanaf 2022 grotendeels bovenschools beheerd. In 2023 is dit voortgezet. Op schoolniveau blijft: klein onderhoud, tuinonderhoud, vervangen van afgekeurde speeltoestellen in gymzalen en bewegingslokalen en aanschaf schoonmaakartikelen. In het kader van de profilering scholen en aantrekkelijke schoolgebouwen hebben we middelen beschikbaar gesteld € 379.000.
- Overige instellingslasten
 - De lasten leermiddelen en ICT zullen in 2023 stijgen door hogere uitgaven ICT aan licenties en beheer ICT-infrastructuur).
 - De lasten Rotterdams Onderwijs Beleid betreffen lasten voor de uitvoering van de programma's schoolontwikkelingsbudget, zij-instroom, werkdrukvermindering en Anders

Organiseren. Deze post betreft alleen de externe kosten. De kosten personeel ten laste van de subsidie Rotterdams Onderwijs Beleid zijn verwerkt in de personele lasten.

- Onder de rijksbijdragen vallen de middelen voor uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs. De huidige generatie leerlingen verdient, ook na Covid-19, alle kansen op volwaardig onderwijs en een goede toekomst. Dat vraagt veel van de medewerkers op de scholen. Het kabinet heeft in 2021 middelen beschikbaar gesteld om de leerlingen deze kansen te bieden: het meerjarige Nationaal Programma Onderwijs. De middelen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs voor onze stichting bedragen in de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 € 10.700.000.

In 2021 hebben de scholen van Kind en Onderwijs Rotterdam een 'schoolscan' uitgevoerd om de corona gerelateerde onderwijsvertragingen aan te pakken. De schoolscan is een probleem- en behoefteanalyse op leerling- en schoolniveau. Op basis daarvan maakt de school vervolgens een beredeneerde en onderbouwde keuze voor passende interventies. De analyse richt zich op de leerontwikkeling, sociale ontwikkeling en welbevinden van leerlingen. Dit gebeurt door bijvoorbeeld te kijken naar de thuissituatie en ondersteuning die leerlingen daar krijgen. Het betreft niet alleen taal en rekenen, maar alle leergebieden zoals ook Mens en Maatschappij of Kunst en Cultuur. De interventies zijn uitgewerkt in plannen die mede zijn afgestemd met het CvB en de MR'en van de scholen.

Voor de NPO-gelden zien we dat de verwerking van de baten voor lopen op de besteding van de kosten. Dit komt doordat plannen nog niet volledig uitgezet zijn. Ook kunnen plannen die uitgevoerd moeten worden door extra formatie, niet worden op gepakt omdat er onvoldoende mensen te vinden zijn. In de begroting gaan we ervan uit dat eind 2023 de middelen vanuit de coronasubsidies zijn besteed.

- De lasten voor de subsidie masterplan Basisvaardigheden van € 1.600.000 zijn opgenomen onder de lasten project OCW. Eind 2022 zijn er 5 scholen ingeloot voor de subsidie in het kader van het Masterplan Basisvaardigheden.

Ontwikkeling liquiditeit

Op basis van een kasstroomoverzicht wordt in onderstaand overzicht de verwachte ontwikkeling van de liquiditeit per kalenderjaar weergegeven.

Kasstroomoverzicht

<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	Werkelijk	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Saldo baten en lasten	2.770.693	-1.239.397	-3.871.912	-2.766.764	-839.485	-536.599
Overige mutaties EV	0	0	0	0	0	0
	2.770.693	-1.239.397	-3.871.912	-2.766.764	-839.485	-536.599
Afschrijvingen	1.572.544	1.525.316	1.498.765	1.477.833	1.481.405	1.399.924
<u>Mutaties werkkapitaal</u>						
• Vorderingen	1.783.116	0	0	0	0	0
• Effecten	856.363	0	0	0	0	0
• Kortlopende schulden	1.886.820	0	0	0	0	0
	4.526.299	0	0	0	0	0
Mutaties voorzieningen	1.232.116	217.000	22.000	22.000	22.000	22.000
	10.101.652	502.919	-2.351.147	-1.266.931	663.921	885.325
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>						
(Des)investeringen Gebouwen	-406.199	-230.000	-1.132.000	-200.000	0	0
(Des)investeringen Inventaris en ICT	-1.296.293	-1.572.296	-917.000	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000
(Des)investeringen Methodes	-216.498	-485.600	-119.500	-150.000	-150.000	-150.000
Financiële vaste activa	6.200	0	0	0	0	0
	-1.912.790	-2.287.896	-2.168.500	-1.350.000	-1.150.000	-1.150.000
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>						
Mutatie financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Mutatie overige langlopende schulden	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0
<u>Mutatie liquide middelen</u>	8.188.862	-1.784.978	-4.519.647	-2.616.931	-486.079	-264.675

In 2023 zal de liquiditeit met € 1784.000 afnemen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de investeringen die hoger zijn dan de afschrijvingen, € 2.288.000 om € 1.525.000.

De investeringen zijn uitgaven voor vervanging van inventaris, ICT en methoden. De investeringen zijn nodig om onze concurrentiepositie te verbeteren (inventaris) en de scholen uit te rusten met faciliteiten voor 21-eeuwse vaardigheden (ICT en lesmethoden).

De mutaties in de voorziening voor 2023 betreffen: € 1.441.000 voor de uitvoering van het meerjarenonderhoudsplan, de dotatie betreft € 1.640.000. Daarnaast is er voor € 20.000 een toename opgenomen van de jubileumvoorziening.

Ontwikkeling 2024

Stichting voor Interconfessioneel en Algemeen Bijzonder Onderwijs (LMC-VO) en Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam hebben op 24 februari 2023 aangekondigd het voornemen te hebben met elkaar bestuurlijk te fuseren per 1 januari 2024.

In het Integrale Huisvestingsplan (IHP) is een aantal scholen opgenomen die in aanmerking komen voor nieuwbouw of renovatie. De eigen bijdrage is opgenomen in het kasstroomoverzicht 2024 onder investeringen gebouwen.

- In 2024 start de nieuwbouw van KC Stern-fase 3.
- In de wijk Prins Alexander zijn enkele panden in het basisonderwijs waarvan de bouwtechnische kwaliteit als onvoldoende is aangemerkt. Deze panden zijn opgenomen op de 'opgeschoonde' 50-aandachtspandenlijst. Er is aanvraag gedaan voor renovatie van de Albert Plesmanschool en IKC NOVA.
- Voor het Podium-Regenboog is een overeenstemming met de gemeente Rotterdam over de ruimtebehoefte voor sloop/nieuwbouw.
- Voor de Waalse school en de Koningin Wilhelminaschool ligt een vastgestelde business case voor sloop/ nieuwbouw.
- Ambities 2023-2027 (opgenomen in het Dynamisch Koersplan).

Treasurybeleid 2023

Voor het treasurybeleid gelden de volgende algemene doelstellingen:

- Voldoende liquiditeit;
- Lage financieringskosten;
- Risicomijdende uitzettingen;
- Kosteneffectief betalingsverkeer;
- Beheersen en bewaken financiële risico's.

In 2021 is de stichting overgegaan op de methode Schatkistbankieren. Hierdoor wordt over het publiek vermogen geen rente betaald. De situatie zullen we in 2023 continueren.

Kengetallen bij het toezicht op de financiële continuïteit van onderwijsinstellingen

De Onderwijsinspectie hanteert indicatoren om de financiële gezondheid van schoolbesturen in het Primair Onderwijs te toetsen.

Indicatoren inspectie	2022	2023	2024	2025	2026	2027
	Werkelijk	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Liquiditeit	2,37	2,20	1,76	1,50	1,45	1,43
Solvabiliteit	74,7%	74,1%	71,2%	68,8%	68,0%	67,5%
Absolute omvang liquide middelen	21.846.968	20.061.990	15.542.343	12.925.413	12.439.333	12.174.658
Ratio bovenmatig eigen vermogen	1,08	0,96	0,69	0,52	0,45	0,41

Indicatoren primair onderwijs

Liquiditeit (current ratio) vlottende activa/kortlopende schulden
 Solvabiliteit 2 (eigen vermogen + voorzieningen) / totaal vermogen
 Absolute omvang liquide middelen
 Signaleringswaarde bovenmatig eigen vermogen

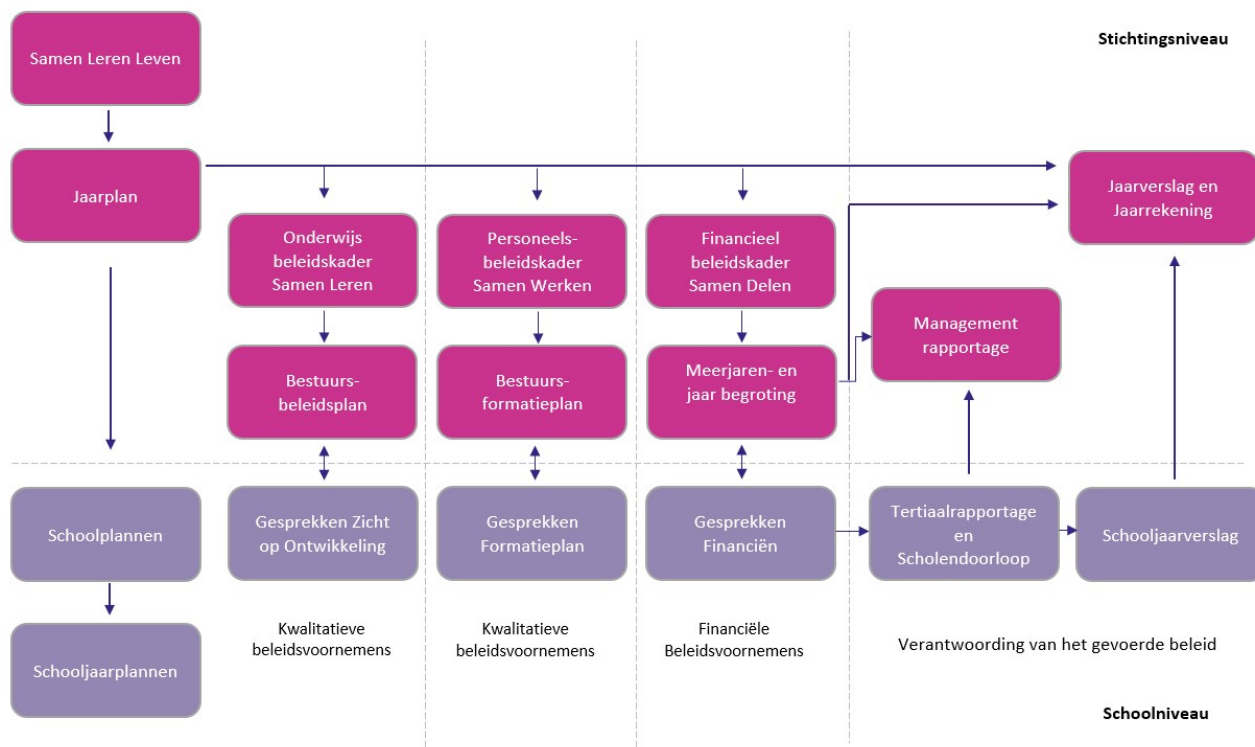
Signaleringswaarden

<0,75
 <30%
 € 100.000
 <1

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de kengetallen van de stichting de komende jaren boven de gehanteerde waarden blijven.

4.6.Risicobeheersing

De planningscyclus ziet er schematisch als volgt uit:

De basis van deze cyclus wordt gevormd door het strategisch beleidsplan *Samen Leren Leven*. In dit beleidsplan zijn de richting en de doelen beschreven die de stichting wil realiseren. De kwalitatieve doelen worden vertaald naar beleidsvoornemens die verwerkt worden in de meerjarenbegroting. Er zijn diverse instrumenten waarmee data wordt verkregen. Dit wordt besproken met de directeuren. De gesprekken leiden tot inzicht over kwaliteit, ontwikkeling en risico's op de scholen en ook tot adviezen voor directeuren. Tijdens de gesprekken wordt voortgegaan op het eerdere gesprek om de ontwikkeling zichtbaar te maken. Gesprekken met directeuren leiden altijd tot afspraken voor het

vervolg. Wanneer er zorg is over de ontwikkeling van de school wordt dit besproken op de staf of de Scholendoorloop.

In onderstaande alinea's en tabellen staat een overzicht van de risico's met de meeste impact per beleidsterrein:

Risico-analyse Onderwijs en Kwaliteit

Om de kwaliteitsontwikkeling te volgen, te verbeteren en met elkaar in verband te brengen, zet het bestuur op het gebied van Onderwijs en Kwaliteit verschillende instrumenten in:

- Zicht op ontwikkelingsgesprekken 2 keer per jaar;
- Scholendoorloop in de staf twee keer per jaar;
- Interne Audits 1 keer per twee of vier jaar;
- Deskundigheidsbevordering;
 - Focus PO en de cruciale leerdoelen;
 - Leerwinst berekend door het CED;
 - Deskundigheidsbevordering van IB-ers;
 - Ondersteuning bij subsidieaanvragen en -verantwoording voor kwaliteitsverbetering;

Risico omschrijving	Consequentie van het optreden van het risico	Risico begroting	Actie om dit risico te verkleinen of weg te nemen
Ontwikkeling van de leerlingen op tussen- toetsen vertoont onvoldoende vooruitgang Niet behalen van centrale eindtoets.	<ul style="list-style-type: none"> • Na 3 jaar onvoldoende inspectiebezoek met mogelijk zwak • In Venster zijn de onvoldoende toetsen zichtbaar • Imagoschade • Leerkrachten werving • Onvoldoende leerlingaantallen is lager bedrag financieel risico 	Hoog	ZoO gesprekken en analyse van data Audit intern aan de hand van de inspectienormen. Inzet externen voor risicogroepen met interventieplan
Arbeidsmarkt krapte levert onvoldoende kundig personeel op	<ul style="list-style-type: none"> • Geen goede leerkrachten • Onvoldoende instroom schoolleiders • Werkdruk • Verlies kwaliteit van school • Resultaten van de scholen dalen • Ontevreden ouders • Daling leerlingaantal 	Hoog	Scholendoorloop: alle beleidsterreinen vertellen hoe de scholen zich ontwikkelen en waar zorgen zijn. Daarna wordt voor instabiele scholen een intensiever traject gestart. Meer begeleiding van onvoldoende functionerende en startende leerkrachten Didactisch coaches
Ontwikkelingen van 'passend onderwijs' arrangementen	Door stijging van het aantal SO-leerlingen zal PPO haar budgetten moeten wijzigen. Hierdoor zal het budget vanuit het SWV vermoedelijk verminderen.	Middel	Directeuren goed informeren over de financiële mogelijkheden vanuit het ondersteuningsplan
Onzorgvuldige behandeling leerlinggegevens (AVG)	<ul style="list-style-type: none"> • Imagoschade • Daling leerlingaantal 	Middel	Opstellen en updaten van AVG protocol en personeel regelmatig updaten

Risico-analyse HRM

We binden en boeien medewerkers zodat we zo veel mogelijk goede leerkrachten kunnen behouden en aantrekken. Onze scholen zijn autonoom binnen de kaders van het strategisch beleidsplan, schoolplan, de financiële kaders en de afgesproken mandaatregelingen. Verantwoordelijkheden worden zo laag mogelijk in de organisatie gelegd, zonder het belang van de totale organisatie uit het oog te verliezen. We werken continu aan deskundigheids-bevordering van alle directeuren en medewerkers.

- Gesprekkencyclus: Gedurende het gehele schooljaar zijn we in gesprek met de medewerker over ambities en de voortgang hiervan voor zowel de medewerker als de school. Elke medewerker heeft twee gesprekken per jaar als individu. Daarnaast zijn er teamgesprekken over de verdeling van het werk waarbij de ambities van de school en de medewerkers samen komen.
- Formatieplan gesprekken: jaarlijks;
- Medewerkersbetrokkenheidsonderzoek: 1 keer per twee jaar;

Risico omschrijving	Consequentie van het optreden van het risico	Risico begroting	Actie om dit risico te verkleinen of weg te nemen
Arbeidsmarktcrapte	Onvoldoende gekwalificeerd personeel	Hoog	Professionalisering van Arbeidsmarktcommunicatie en recruitment. Doelgroep benadering (boeien en binden toekomstige leerkrachten) Leerwerkplekken van zij-instromers Taskforce lerarentekort
Vervangingsproblematiek	Door ziekte, zwangerschap, ouderschapsverlof etc. onvoldoende ruimte op de arbeidsmarkt om de vervanging adequaat op te lossen.	Hoog	Opzetten van een flexibele schil eventueel in samenwerking met andere besturen en gemeente. Nieuwe methoden voor vervanging ontwikkelen.
Modernisering participatiefonds.	Een groter deel van de uitkeringslast voor gewezen medewerkers komt bij het bevoegd gezag te liggen. Deze uitkeringslasten hebben daarmee een negatieve invloed op de exploitatie.	Middel	Voorkomen van uitstroom personeel door medewerkers te binden, boeien en goed te begeleiden. Ook eventueel van werk naar werk.
Verouderd personeelsbeleid/ Functiehuis t.o.v. wat de arbeidsmarkt verlangt	Onvoldoende personeel in FTE	Middel	Er is een gedragen personeelsbeleid aanwezig op de stichting. Wordt jaarlijks geëvalueerd en indien van toepassing bijgesteld of aangepast

Risico-analyse Financiën en Huisvesting - financiële planning en control cyclus

De jaarbegroting van het volgend kalenderjaar is een samenvoeging van alle schoolbegrotingen, de collectieve begroting en de begroting van het stafbureau. De begrotingen dienen als instrument om te meten en te sturen op de voorgenomen doelen. Om zicht te houden en te sturen op de uitvoering van de gemaakte afspraken in de begroting, worden er elke vier maanden gesprekken gevoerd met directeuren en rapportages gemaakt. De rapportages worden na overleg met de directies besproken

met CvB en de financiële auditcommissie van de RvT. Er wordt financieel verslag gedaan door heldere rapportages zoals het jaarverslag. Twee keer per jaar tijdens de begroting en de jaarrekening wordt de risicoanalyse geactualiseerd.

We streven naar financieel gezonde scholen van voldoende omvang en kwaliteit of met andere woorden: 'in elke buurt een gezonde goede school dichtbij huis'. Leerlingaantallen zijn bepalend voor te ontvangen subsidies, recht op vierkante meters, aantal personeelsleden, reputatie in de wijk en ook voor het voortbestaan van de school. De afgelopen jaren heeft Kind en Onderwijs Rotterdam in samenspraak met andere besturen diverse 'kleine' scholen 'opgelost' door fusie en/of overdracht. Ook steunen wij ouderinitiatieven op onze scholen en denken wij mee met de gemeente bij vraagstukken rondom segregatie en kansengelijkheid. Daarbij doen we ook recht aan de verdere invulling van onze identiteit en de afspiegeling van de gemeente Rotterdam, de Rotterdamse wijken.

Wij zijn direct betrokken bij het strategisch huisvestingsplan van de gemeente. Samen met de schoolbesturen bouwt Rotterdam aan toekomstbestendige huisvesting van scholen, aansluitend op de behoefte in de stad. Van scholen met structureel een leerlingenaantal onder de opheffingsnorm, wordt nauwgezet overwogen of groei, samenvoeging, fusie of sluiting mogelijk of wenselijk is. We streven uiteraard naar financieel gezonde scholen van voldoende omvang en kwaliteit. De afgelopen jaren heeft Kind en Onderwijs Rotterdam in samenspraak met een ander Rotterdams schoolbestuur diverse kleine scholen kunnen helpen door fusie en/of overdracht.

Risico omschrijving	Consequentie van het optreden van het risico	Risico begroting	Actie om dit risico te verkleinen of weg te nemen
Kosten groot onderhoud huisvesting	Verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij schoolbesturen Bedrag van OCW dekt de kosten niet.	Hoog	Duidelijke afspraken nodig voor huisvesting en meerjarenonderhoudsplan. Afstemmen op ontvangsten voor onderhoud van Ministerie van OCW. Leegstandreductieplan opstellen en realiseren.
Onrendabele bezetting schoolgebouwen. Het leegstandbeleid.	Leegstaande lokalen kosten geld: vergoeding is gebaseerd op de leerlingaantallen (normatieve m2)	Hoog	In overleg met stafbureau en schooldirecteur afspraken maken over stijging leerlingaantallen. Leegstandreductieplan opstellen en realiseren.
Stijging leerlingaantallen komt niet overeen met wat is opgenomen in de begroting.	Baten vallen lager uit	Middel	Tussentijdse rapportage van ontwikkeling leerlingaantal. Indien nodig minder geld uitgeven of minder fte inzetten.
Gemeentelijke subsidie Rotterdam	De gemeentelijke subsidies vanuit het beleidsplan maken een substantieel deel uit van de exploitatie van de stichting. 60% van de subsidie is ingezet in formatie.	Laag	Het beleid vanuit de gemeente Rotterdam is tot 2023 vastgelegd. Het meedoen in bestuurlijk overleg over de toebedeling van subsidie geeft tijdig duidelijkheid over de te nemen acties.
Politieke besluiten op subsidiering van het PO	Incidentele baten is ook incidentele inzet in FTE	Laag	Goede financiële planning en tijdig inspelen op de verandering in combinatie met regels over WW/participatiefonds.

B Jaarrekening

B1 Geconsolideerde balans per 31 december 2022

(na resultaatbestemming)

1	Activa	31-12-2022	31-12-2021
		€	€
	Vaste activa		
1.2	<u>Materiële vaste activa</u>		
1.2.1	Gebouwen en terreinen	1.739.457	1.502.344
1.2.2	Inventaris en apparatuur en ICT	5.520.759	5.406.371
1.2.3	Leermiddelen	<u>863.628</u>	<u>868.683</u>
		8.123.844	7.777.398
1.3	<u>Financiële vaste activa</u>		
1.3.5	Effecten	7.993.800	8.000.000
1.3.6	Langlopende vordering u/g	<u>250.000</u>	<u>250.000</u>
		8.243.800	8.250.000
	Totaal vaste activa	<u>16.367.644</u>	<u>16.027.398</u>
	Vlottende activa		
1.5	<u>Vorderingen</u>		
1.5.1	Debiteuren	38.985	454.605
1.5.2	Kortlopende vorderingen op OCW	151.388	2.304.078
1.5.7	Overige vorderingen	<u>2.141.625</u>	<u>1.356.431</u>
		2.331.998	4.115.114
1.6	<u>Effecten</u>		
1.6.1	Effecten	<u>3.909.861</u>	<u>4.766.224</u>
		3.909.861	4.766.224
1.7	<u>Liquide middelen</u>	22.050.040	13.861.178
	Totaal vlottende activa	<u>28.291.899</u>	<u>22.742.516</u>
	Totaal activa	<u>44.659.543</u>	<u>38.769.914</u>

2	Passiva	31-12-2022	31-12-2021
		€	€
2.1	Eigen vermogen		
2.1.1	Stichtingskapitaal privaat	3.333.588	3.333.588
2.1.2	Algemene reserve publiek	3.892.337	3.892.337
2.1.3	Bestemmingsreserves publiek	9.260.908	7.195.824
2.1.4	Bestemmingsreserves privaat	<u>4.710.050</u>	<u>4.004.441</u>
	Totaal groepsvermogen	21.196.883	18.426.190
2.2	Voorzieningen		
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	883.636	555.853
2.2.3	Onderhoudsvoorziening	<u>12.378.018</u>	<u>11.473.685</u>
		13.261.654	12.029.538
2.4	Kortlopende schulden		
2.4.3	Crediteuren	1.425.439	661.092
2.4.4	Kortlopende schulden aan OCW	696.949	821.776
2.4.6	Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.288.726	2.027.684
2.4.7	Schulden terzake van pensioenen	621.752	555.709
2.4.9	Overige kortlopende schulden en overlopende passiva	<u>5.168.140</u>	<u>4.247.925</u>
		10.201.006	8.314.186
	Totaal passiva	<u><u>44.659.543</u></u>	<u><u>38.769.914</u></u>

B2 Geconsolideerde staat van baten en lasten 2022

	2022 €	Begroting 2022 €	2021 €
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	64.178.809	55.669.337	56.104.358
3.2 Overige overheidsbijdragen/subsidies	2.978.079	2.940.899	2.935.755
3.5 Overige baten	3.137.894	1.014.310	1.278.039
Totaal baten	70.294.782	59.624.546	60.318.152
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	51.840.436	47.481.801	43.289.510
4.2 Afschrijvingen	1.572.544	1.390.345	1.375.458
4.3 Huisvestingslasten	6.230.265	5.042.676	6.039.186
4.4 Overige lasten	7.091.386	10.152.600	6.518.978
Totaal lasten	66.734.631	64.067.422	57.223.132
Saldo baten en lasten	3.560.151	-4.442.876	3.095.020
5 Financiële baten en lasten	-789.458	-26.000	516.823
Totaal resultaat	<u>2.770.693</u>	<u>-4.468.876</u>	<u>3.611.843</u>

Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming

Ingevolge de Wet op het primair onderwijs wordt het resultaat van het verslagjaar verrekend met de reserve van de instelling.

De bestemming van het resultaat 2022 is als volgt :

Publiek			
Bestemmingsreserves algemeen publiek	-115.553		
Bestemmingsreserves NPO	2.180.637		
		2.065.084	
Privaat			
Bestemmingsreserves algemeen privaat	-860.142		
Bestemmingsreserves Jurrewitz	1.615.800		
Bestemmingsreserves Schoolfonds	-50.049		
		705.609	
Totaal			<u>2.770.693</u>

B3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2022

	2022 €	2021 €
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	3.560.151	3.095.020
Aanpassing voor :		
Afschrijvingen	1.572.544	1.375.458
Mutaties voorzieningen	1.232.116	882.506
	<u>2.804.660</u>	<u>2.257.964</u>
Mutaties werkkapitaal		
- Debiteuren	415.620	-257.309
- Vorderingen	1.367.496	554.681
- Effecten	856.363	-549.709
- Crediteuren	764.347	-440.397
- Kortlopende schulden	1.122.473	-3.000.833
	<u>4.526.299</u>	<u>-3.693.567</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	10.891.110	1.659.417
Ontvangen interest	116.660	41.739
Betaalde interest/financiële lasten	-31.852	-64.510
Financiële baten en lasten	-	4.071
(On) gerealiseerde koersresultaten	-874.266	535.523
	<u>-789.458</u>	<u>516.823</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten	10.101.652	2.176.240
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Materiële vaste activa (investering)	-1.918.990	-2.659.034
Financiële vaste activa	6.200	-
	<u>-1.912.790</u>	<u>-2.659.034</u>
Mutatie liquide middelen	<u>8.188.862</u>	<u>-482.794</u>
Beginstand liquide middelen	13.861.178	14.343.972
Mutatie liquide middelen	<u>8.188.862</u>	<u>-482.794</u>
Eindstand liquide middelen	<u>22.050.040</u>	<u>13.861.178</u>

Uit het kasstroomoverzicht is af te lezen welke posten de stand van de liquide middelen hebben beïnvloed. De stijging wordt met name veroorzaakt door het positieve resultaat en een afname van de kortlopende vorderingen op OCW.

B4 Toelichting behorende tot de geconsolideerde jaarrekening 2022

Algemeen

Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam, gevestigd te Rotterdam Linker Rottekade 292, is een stichting en is ingeschreven in het handelsregister onder nummer 41125532. Deze jaarrekening bevat de financiële informatie van zowel de stichting als de Stichting Steunfonds Kind en Onderwijs Rotterdam, eveneens gevestigd te Rotterdam Linker Rottekade 292 en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 41128832

De activiteiten van de stichtingen vinden plaats in Nederland en bestaat uit onderwijzen van het primair onderwijs

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2022, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2022.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (RJO). Op basis hiervan wordt de jaarrekening zoveel mogelijk overeenkomstig Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek opgesteld. In het kader hiervan worden de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ) met in het bijzonder hoofdstuk 660 Onderwijsinstellingen (RJ 660) toegepast en de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het

Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022. Tevens worden de bepalingen van en krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT) toepast

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen

De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting. Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de Stichting zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Staat van Baten en Lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. Per school worden de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de (bestemde) reserve(s) die door het bestuur is/ zijn bepaald.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- Voorzieningen.

Financiële instrumenten

Financiële activa en financiële verplichtingen worden in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat instrument ontstaan. Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen. Financiële instrumenten (en afzonderlijke componenten van financiële instrumenten) worden in de jaarrekening gepresenteerd in overeenstemming met de economische realiteit van de contractuele bepalingen. Presentatie vindt plaats op basis van afzonderlijke componenten van financiële instrumenten als financieel actief, financiële verplichting of als eigen vermogen.

Financiële instrumenten worden bij de eerste waardering verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgw waardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de onderneming beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de onderneming het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), schulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: vorderingen en schulden, geldmiddelen en investeringen in aandelen en obligaties

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de onderneming beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de onderneming het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Als sprake is van een overdracht van een financieel actief dat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Risico's financiële instrumenten

Wij maken in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van diverse financiële instrumenten. De financiële instrumenten omvatten onder meer vorderingen, geldmiddelen, effecten, leningen, crediteuren en overige kortlopende schulden. Deze financiële instrumenten stellen de organisatie bloot aan markt-, rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft Kind en Onderwijs een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de organisatie te beperken.

Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam zet geen afgeleide financiële instrumenten in om risico's te beheersen. Bij het aantrekken respectievelijk uitzetten van middelen worden kredietrisico en renterisico zoveel mogelijk uitgesloten. Het uitzetten van middelen en het gebruik van rente-instrumenten hebben een prudent karakter en zijn niet gericht op het genereren van extra inkomsten door het aangaan van overmatige risico's.

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en kortlopende schulden benadert de boekwaarde daarvan.

Kredietrisico

De vorderingen bestaan merendeel uit vordering op overheden of uitvoerende instanties, hierbij loopt Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam geen kredietrisico. De overige vorderingen zijn slechts 1% van het totaal.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt aangezien Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam geen gebruik maakt van leningen.

Liquiditeitsrisico

Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet erop toe dat voor de onderneming steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam loopt geen significante liquiditeitsrisico's.

Grondslagen voor consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de stichting en andere rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel waarover de centrale leiding bestaat. De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden opgesteld volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de groep. In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd. Tevens zijn de resultaten op onderlinge transacties geëlimineerd voor zover de resultaten niet door transacties met derden buiten de groep zijn gerealiseerd.

In de geconsolideerde jaarrekening is opgenomen:

* Stichting Steunfonds Kind en Onderwijs Rotterdam

Grondslagen voor de omrekening van vreemde valuta

Transacties in vreemde valuta

Transacties luidend in vreemde valuta worden in de betreffende functionele valuta van de organisatie omgerekend tegen de geldende wisselkoers per de transactiedatum. In vreemde valuta luidende monetaire activa en verplichtingen worden per balansdatum in de functionele valuta omgerekend tegen de op die datum geldende wisselkoers. Niet-monetaire activa en passiva in vreemde valuta's die tegen historische kostprijs worden opgenomen, worden in euro's omgerekend tegen de geldende wisselkoers per de transactiedatum. De bij omrekening optredende valutakoersverschillen worden als last in de staat van baten en lasten opgenomen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen, ontvangen investeringssubsidies en eventuele bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingprijs, rekening houdend met eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij afstoting. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven. Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

	Afschrijvings- percentage in maanden	Afschrijvings- percentage per jaar	Activerings- grens in €
• Gebouwen en verbouwingen	428-120	2,8%-10%	€ 500
• Inventaris en apparatuur	480-96	2,5%-12,5%	€ 500
• Ict	120-24	10%-50%	€ 500
• Leermethoden	285-96	4,2%-12,5%	€ 500

De gebouwen en terreinen worden opgenomen indien sprake is van economisch eigendom. Hiervan is sprake in het geval van eigen investeringen of van doordecentralisatie van de huisvesting.

Financiële vaste activa

Overige vorderingen

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten:

Note's (samengestelde beleggingsproducten)

Uitgegeven geldleningen

De note's worden aangehouden tot einde looptijd. De note's worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Omdat de note's op basis van RJ290.504 niet behoren tot de categorie 'gekochte leningen en obligaties' is de vervolgwaaardering, in overeenstemming met RJ290.504, reële waarde danwel hogere inleggarantie.

De uitgegeven geldleningen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. De vervolgwaaardering is geamortiseerde kostprijs.

Transactiekosten worden verwerkt in de eerste waardering. Bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de geamortiseerde kostprijs en direct verantwoord in de staat van baten en lasten

Bijzondere waardeverminderingen of vervreemding van vaste activa

Voor materiële en financiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief geschat. Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief zou zijn verantwoord

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder het hoofdstuk Financiële instrumenten.

Effecten

De ter beurze genoteerde effecten worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Alle gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen van de beursgenoteerde effecten worden verantwoord in de staat van baten en lasten. De overige effecten worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde. De lagere marktwaarde wordt per ultimo jaar vastgesteld.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves, de bestemmingsreserves en de bestemmingsfondsen gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van het Bestuur. Indien een beperktere bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. Indien de beperktere bestedingsmogelijkheid door derden is aangebracht, dan wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds. Voorts is binnen het eigen vermogen een onderscheid gemaakt naar publieke en private middelen.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is in te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde indien de contante waarde niet significant afwijkt. Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen. Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel. Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voorziening jubilea

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft het geschatte bedrag van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd en wordt gewaardeerd tegen contante waarde.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend tot uitdiensttreding niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid.

Voorziening Participatiefonds WW

De voorziening Participatiefonds WW wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen voor voormalig medewerkers die negatief getoetst zijn door het Participatiefonds of of die na 1-8-2022 (datum modernisering Participatiefonds) zijn ingestroomd in de WW en waarbij de uitkeringslast voor 50% of 10% voor rekening van de instelling komt. Indien de nominale waarde niet materieel afwijkt van de nominale waarde wordt de nominale waarde gehanteerd.

Voorziening groot onderhoud

Een voorziening wordt gevormd voor verwachte kosten van periodiek groot onderhoud aan panden, installaties e.d. op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud. De uitgaven van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de onderhoudsvoorziening voor zover deze is gevormd door de beoogde kosten. Indien de kosten van groot onderhoud uitgaan boven de boekwaarde van de voor het desbetreffende actief aangehouden voorziening, worden de (meer)kosten verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Rijksbijdrage

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en subsidies uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Indien deze opbrengsten betrekking hebben op een specifiek doel zoals verhuur, ouderbijdragen en overige baten, dan worden deze eveneens in het jaar verwerkt waarop het bedrag betrekking heeft.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de Stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

Overige baten

Huuropbrengsten en uitleenvergoedingen voor personeel worden lineair in de winst-en-verliesrekening opgenomen op basis van de duur van de huurovereenkomst. Vergoedingen ter stimulering van het sluiten van huurovereenkomsten worden als integraal deel van de totale huuropbrengsten verwerkt.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting.

Voor de beloningen met opbouw van rechten worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomst). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Nederlandse pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenuitvoerder verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door Stichting ABP of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Indien op basis van de uitvoeringsovereenkomst met betrekking tot een bedrijfstakpensioenregeling per balansdatum een verplichting bestaat, wordt een voorziening gevormd als het waarschijnlijk is dat de aanwending van een maatregelenpakket, dat nodig is voor het herstel van de per balansdatum bestaande dekkingsgraad, zal leiden tot een uitstroom van middelen en de omvang daarvan betrouwbaar kan worden geschat.

Indien sprake is van aanpassingen van de per balansdatum opgebouwde aanspraken die voortvloeien uit toekomstige salarisverhogingen die per balansdatum reeds zijn toegezegd en die voor rekening van de Stichting komen wordt hiervoor een voorziening gevormd.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Pensioenfondsen moeten vanaf 2015 gebruikmaken van de zogenaamde 'beleidsdekkingsgraad'.

De beleidsdekkingsgraad komt eind 2022 uit op 110,9%. Om de pensioenen (gedeeltelijk) te kunnen indexeren, moet de beleidsdekkingsgraad minimaal 90% zijn.

De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De stichting heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het

Ontslagvergoedingen

Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de Stichting zich aantoonbaar heeft verbonden tot beëindiging van het dienstverband van een of meer personeelsleden vóór de gebruikelijke pensioendatum of tot een uitkering ter stimulering van vrijwillig ontslag. De Stichting heeft zich aantoonbaar verbonden tot het doen van ontslaguitkeringen als formeel een gedetailleerd plan (of regeling) is opgesteld en intrekking daarvan door de Stichting redelijkerwijs niet meer kan plaatsvinden. In het plan / de regeling zijn de betrokken locaties, alsmede de functie en het geschatte aantal van de werknemers die zullen worden ontslagen, de ontslaguitkering voor iedere functie(groep) en de periode die gemoed is met de uitvoering van het plan benoemd. Ten aanzien van de ontslaguitkeringen bij vrijwillig ontslag worden de verplichtingen en de last berekend op basis van het aantal personeelsleden dat naar verwachting op het aanbod zal ingaan.

De ontslaguitkeringen die over meer dan 12 maanden na balansdatum betaalbaar worden gesteld worden tegen contante waarde gewaardeerd. De disconteringsvoet betreft de marktrente (effectief rendement) van hoogwaardige ondernemingsobligaties op

balansdatum

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten en rentelasten en soortgelijke kosten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Belastingen

De Stichting is niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn. De reële waarde van een beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald aan de hand van de biedprijs.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en beleggingen die zonder beperkingen en zonder materieel risico van waardeverminderingen als gevolg van de transactie kunnen worden omgezet in geldmiddelen. Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed. In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen. Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

B5 Toelichting op de onderscheiden posten van de geconsolideerde balans

1 Activa

1.2 Materiële vaste activa			1.2.1	1.2.2a	1.2.2 b	1.2.3	1.2
			Gebouwen en terreinen	Inventaris en Apparatuur	ICT	Leermethoden	Materiële vaste activa
Verrijingsprijs	31-12-2021		3.165.965	5.583.082	4.053.787	2.244.455	15.047.289
Afschrijvingen t/m	31-12-2021		-1.663.621	-1.984.871	-2.245.627	-1.375.772	-7.269.891
Boekwaarde	31-12-2021		1.502.344	3.598.211	1.808.160	868.683	7.777.398
Investeringen	2022		406.199	508.771	787.522	216.498	1.918.990
Afschrijvingen	2022		-169.086	-305.379	-876.526	-221.553	-1.572.544
Desinvesteringen	2022		0	0	0	0	0
Desinvestering afschrijvingen	2022		0	0	0	0	0
Mutatie boekwaarde			237.113	203.392	-89.004	-5.055	346.446
Verrijingsprijs	31-12-2022		3.572.164	6.091.853	4.841.309	2.460.953	16.966.279
Afschrijvingen t/m	31-12-2022		-1.832.707	-2.290.250	-3.122.153	-1.597.325	-8.842.435
Boekwaarde	31-12-2022		1.739.457	3.801.603	1.719.156	863.628	8.123.844

In de post gebouwen zijn ook begrepen de uitbreidingen en verbouwingen aan bestaande schoolgebouwen. De volgende panden en lokalen zijn gefinancierd met privaat vermogen van de stichting:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2022
• De Stelberg (50 m2)	57.498	0
• Talmaschool (250 m2)	0	59.717
• Albert Plesmanschool (100 m2)	75.088	0
• J Buskesschool (60 m2)	27.219	78.283
• Mozaiek (100 m2)		0
• Cornelis Haakschool (75 m2)		59.717
• De Ark (100 m2)		0
• Waalsche school (150 m2)		78.283

De mogelijke opbrengsten bij eventuele afstoting van deze panden/lokalen komen ten gunste van het privaat vermogen van de stichting. De jaarlijkse bedragen voor medegebruik worden mede gebruikt ter dekking van de investeringen.

De investeringen in inventaris en apparatuur en ICT bestaan uit tafels, kasten, stoelen, speeltoestellen, gymzaalattributen, touchscreens, laptops, pc's etc.

1.3 Financiële vaste activa

	Boekwaarde 31-12-2021	Investeringen en verstrekkingen	verkoop	Koersresultaat 2022	Boekwaarde 31-12-2022
	€	€	€		€
1.3.5 Effecten					
1.3.5.1 Overige	8.000.000	0	-6.200		7.993.800
Totaal Effecten	8.000.000	0	-6.200		7.993.800

De Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam heeft eind 2019 belegd in 4 notes ieder ter waarde van 2.000.000. De structuur van deze beleggingen is een vaste looptijd van 10 jaar. 3 notes hebben een 100% inleggarantie en 1 note 90% inleggarantie. De note van 90% is voor 10% van de nominale waarde (€ 200.000) gefinancierd met privaat vermogen. De garantiewaarde (90%) is evenals de andere 3 notes gefinancierd met publiek vermogen. De effecten portefeuille per 31-12-2022 is als volgt :

		Kostprijs	Koers	Inleggarantie	Hogere marktwaarde of inleggarantie
			31-12-2022		
BARCLAYS 100% KG SXXP Note 2019 - 2029	Barclays	2.000.000	109,42%	100%	2.188.400
BNP 100%KG MCXP Note 2019 - 2029	BNP Paribas	2.000.000	97,11%	100%	2.000.000
CS 100% KG SDGP Note 2019 - 2029	Credit Suisse	2.000.000	86,24%	100%	2.000.000
EFG 90% KG Biotech Note 2020-2027	EFG International	2.000.000	90,27%	90%	1.805.400
		8.000.000			7.993.800

1.3.6 Langlopende vordering u/g

	Boekwaarde 31-12-2021	Uitgegeven gelden	Aflossingen	Boekwaarde 31-12-2022	Rente percentage
	€	€	€	€	
1.3.6.1 Leger des Heils	250.000	0	0	250.000	1,90%
Totaal langlopende vordering u/g	250.000	0	0	250.000	

Structuur en zekerheid van de lening

In Stichting Leger des Heils Woonvermogen komt de impactlening en het hypotheekrecht samen. Het Leger des Heils biedt het hypotheekrecht over de vastgoedportefeuille bestaande uit drie panden met een totale taxatiewaarde van 27,3 miljoen euro en kredietgevers (waaronder Stichting Steunfonds) verschaffen de lening.

1.5	Vorderingen	31-12-2022		31-12-2021	
		€	€	€	€
1.5.1	Overige vorderingen		38.985		454.605
1.5.2	Kortlopende vorderingen op OCW		151.388		2.304.078
1.5.5	Overige vorderingen				
1.5.5.1	Gemeente Rotterdams Onderwijsbeleid	402.388		322.654	
1.5.5.4	Borg	113.650		136.150	
1.5.5.5	Gemeente huisvesting	593.029		409.363	
1.5.5.6	Overig nog te ontvangen bedragen	144.170		64.752	
1.5.5.7	Overige vorderingen	171.227		40.888	
1.5.5.8	Vooruitontvangen kosten	717.161		382.624	
			<u>2.141.625</u>		<u>1.356.431</u>
	Totaal vorderingen		<u>2.331.998</u>		<u>4.115.114</u>

De posten opgenomen onder de vorderingen hebben, met uitzondering van de borg, een looptijd van minder 12 maanden.

Kortlopende vordering OCW

De vordering op OCW is door de vereenvoudiging van de bekostiging vervallen. De huidige vordering betreft voornamelijk de vordering op de subsidie Nieuwkomers. Deze is in januari 2023 ontvangen.

Borg

Onder borg staan betaalde bedragen aan borg, die zijn betaald ter bruikleen van de hardware van Snappet. De hardware die wordt gebruikt betreft tablets die gebruikt worden door de kinderen op school. Conform de overeenkomst zal de betaalde borgsom retour worden ontvangen bij inlevering van de geleende hardware.

Gemeente huisvesting

Onder de post gemeente huisvesting is de afrekening van de renovatie en nieuwbouw van de Asch van Wijschool en Arentschool opgenomen.

Vooruitontvangen kosten

Onder de vooruitontvangen kosten zijn lasten opgenomen van o.a. jaarlicenties ICT, voorschotnota kwartaal reproductie, de jaarbestelling 2021/2022 leermethoden die in het jaar 2022 ten laste van de exploitatie worden gebracht.

1.6	Effecten	Boekwaarde	Aankopen	Verkopen	Koersresultaat	Boekwaarde	Nominale waarde of
		31-12-2021	2022	2022	2022	31-12-2022	garantiewaarde
		€	€	€	€	€	
1.6.1	Effecten						
1.6.1.1	Obligaties	1.414.734	587.058	-808.621	-288.920	904.251	944.000
1.6.1.2	Aandelen	3.351.490	735.494	-502.228	-579.146	3.005.610	Niet van toepassing
	Totaal effecten	<u>4.766.224</u>	<u>1.322.552</u>	<u>-1.310.849</u>	<u>-868.066</u>	<u>3.909.861</u>	

Obligatie

De looptijd van de obligaties loopt uiteen van 2022 tot en met 2045. De nominale waarde is de waarde die bij uitloting of einde van de looptijd van de obligatie wordt uitgekeerd.

De obligaties en aandelen zijn beursgenoteerd en gefinancierd vanuit het privaat vermogen van Stichting Steunfonds.

Effecten Portefeuille

	Koerswaarde	
	31-12-2021	31-12-2022
Obligaties	1.414.734	904.251
Aandelen	3.351.490	3.005.610
Totaal	<u>4.766.224</u>	<u>3.909.861</u>

1.7	Liquide middelen	31-12-2022		31-12-2021	
		€	€	€	€
1.7.2	Banken en kassen		22.050.040		13.861.178
	Totaal liquide middelen		<u>22.050.040</u>		<u>13.861.178</u>

De liquide middelen zijn allen direct opvraagbaar.

Voor een toelichting op de mutatie in de liquide middelen wordt verwezen naar het kasstroomoverzicht.

2 Passiva

2.1 Eigen Vermogen

	Saldo		Bestemming Resultaat	Mutaties	Saldo		
	31-12-2021					2022	31-12-2022
	€	€				€	€
2.1.1 Stichtingskapitaal privaat	3.333.588	0		0	3.333.588		
2.1.2 Algemene reserve publiek	3.892.337	0		0	3.892.337		
	7.225.925	0		0	7.225.925		
2.1.3 Bestemmingsreserves publiek							
2.1.3.1 Bestemmingsreserves algemeen publiek	5.874.627	-115.553		0	5.759.074		
2.1.3.1 Bestemmingsreserves NPO	1.321.197	2.180.637		0	3.501.834		
	7.195.824	2.065.084		0	9.260.908		
2.1.4 Bestemmingsreserves privaat							
2.1.4.1 Bestemmingsreserves algemeen privaat	3.327.051	-860.142		0	2.466.909		
2.1.4.2 Bestemmingsreserves Jurrewitz	0	1.615.800		0	1.615.800		
2.1.4.3 Bestemmingsreserves Schoolfonds	677.390	-50.049		0	627.341		
	4.004.441	705.609		0	4.710.050		
Totaal eigen vermogen	18.426.190	2.770.693		0	21.196.883		

Bestemmingsreserves NPO

Per 31 december 2021 is een bestemmingsreserve gevormd vanuit de ontvangen middelen Nationaal Programma Onderwijs (NPO) voor de bestrijding van de achterstanden opgelopen als gevolg van het Corona virus. In 2022 is er een onderbesteding op deze middelen. De niet bestede middelen zijn toegevoegd aan de bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserves Jurrewitz

Fonds Jurrewitz is in het leven geroepen door de heer J. Jurrewitz (28 mei 1850 - 12 december 1908) en ondersteund Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam sinds 1928 met een jaarlijkse donatie bestemd voor de kinderen van onze scholen. In 2022 is het Fonds Jurrewitz. In navolging van de gedachten van de heer Jurrewitz zal Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam de ontvangen middelen ter beschikking stellen aan de kinderen van de scholen van Kind en Onderwijs Rotterdam

Bestemmingsreserves Schoolfonds

De "bestemmingsreserve schoolfonds" wordt gevormd door vrijwillige ouderbijdragen, donaties en inkomsten uit overige baten uit leerling acties minus de lasten. De scholen hebben hiervoor een eigen bankrekening waarop de baten en lasten vallen. Het verschil tussen begin en eindsaldo van deze bankrekeningen is het resultaat van de bestemmingsreserve schoolfonds.

Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming

Ingevolge de Wet op het primair onderwijs wordt het resultaat van het verslagjaar verrekend met de reserve van de instelling.

De bestemming van het resultaat 2022 is als volgt :

	Geconsolideerd		Stichting Kind en Onderwijs		Steunfonds	
Publiek						
Bestemmingsreserves algemeen publiek	-115.553		-115.553		0	
Bestemmingsreserves NPO	2.180.637		2.180.637		0	
		2.065.084		2.065.084		0
Privaat						
Bestemmingsreserves algemeen privaat	-860.142		0		-860.142	
Bestemmingsreserves Jurrewitz	1.615.800		1.615.800		0	
Bestemmingsreserves Schoolfonds	-50.049		-50.049		0	
		705.609		1.565.751		-860.142
Totaal		2.770.693		3.630.835		-860.142

2.2 Voorzieningen

	Saldo		Dotaties	Onttrekkingen	Saldo	<1 jr	2-5 jr	>5 jr
	31-12-2021	Vrijval						
	€	2022						
2.2.1 Personeelsvoorzieningen								
2.2.1.2 Jubileum	302.115	0	93.094	-67.047	328.162	49.837	89.040	189.285
2.2.1.4 Langdurig zieken	253.738	0	477.534	-245.356	485.916	82.932	402.984	0
2.2.1.5 Participatiefonds WW	0	0	69.558	0	69.558	20.656	48.902	0
	555.853	0	640.186	-312.403	883.636	153.425	540.926	189.285
2.2.3 Overige voorzieningen								
2.2.3.1 Onderhoud gebouwen	11.473.685	0	1.452.657	-548.324	12.378.018	827.939	5.605.592	5.944.487
	11.473.685	0	1.452.657	-548.324	12.378.018	827.939	5.605.592	5.944.487
Totaal voorzieningen	12.029.538	0	2.092.843	-860.727	13.261.654	981.364	6.146.518	6.133.772

Jubileumvoorziening

De jubileumvoorziening heeft betrekking op uitkeringen aan medewerkers op basis van de duur van het dienstverband, en is grotendeels langlopend. De voorziening betreft het geschatte bedrag van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfjans en leeftijden.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is licht gestegen doordat het aantal langdurig zieken (in WTF) dat naar verwachting gebruikt gaat maken van de WIA toeneemt.

Voorziening Participatiefonds WW

De voorziening Participatiefonds WW wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen voor voormalig medewerkers die negatief getoetst zijn door het Participatiefonds of zijn ontslagen en waarvan de deelname van de Stichting 50% of 10% bedraagt. Indien de nominale waarde niet materieel afwijkt van de contante waarde wordt de nominale waarde gehanteerd.

2.4	Kortlopende schulden	31-12-2022	31-12-2021
		€	€
2.4.3	Crediteuren	1.425.439	661.092
2.4.4	Kortlopende schulden aan OCW	696.949	821.776
2.4.6	Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.288.726	2.027.684
2.4.7	Schulden terzake van pensioenen	621.752	555.709
2.4.9	Overige kortlopende schulden en overlopende passiva		
2.4.9.1	Vakantiegeld/Bindingstoelage	1.723.203	1.387.372
2.4.9.2	Nog te besteden subsidies OCW geoormerkt	2.440.216	2.338.424
2.4.9.4	Nog te besteden subsidies Gemeente huisvesting	628.993	0
2.4.9.9	Overige kortlopende schulden en overlopende passiva	375.728	522.129
		5.168.140	4.247.925
	Totaal kortlopende schulden	10.201.006	8.314.186

De posten opgenomen onder de kortlopende schulden hebben allen een looptijd van minder 12 maanden, met uitzondering van de post OCW. De schuld aan OCW betreft de correctie op de gewichtenregeling als gevolg van de controle op de toepassing van de gewichten toedeling van leerlingen. De correctie op de gewichtenregeling zal in 120 maandelijkse termijnen verrekend worden. Kortlopend in 2023 is € 124.824.

De belastingen, premies sociale verzekeringen en pensioenen zijn hoger ten opzichte van 2021 door de indexering lonen in 2022.

Onder de post nog te besteden subsidies OCW geoormerkt is verwerkt de in het kader van penvoerderschap ontvangen subsidie Zij-instroom G5 (€ 425.000). Deze middelen worden in 2023 verdeeld over de deelnemende besturen. Daarnaast is in 2022 de subsidie Basisvoordigheden voor € 1.600.000 ontvangen. Deze zal in 2023 en verder worden uitgegeven.

De nog te besteden subsidie Gemeente huisvesting bestaan uit ontvangen voorbereidingskredieten voor renovatie nieuwbouwprojecten.

De overige overlopende passiva bestaat uit nog te ontvangen kosten zoals afrekening 2022 docenten in het kader van lekker fit en de controle van de accountant.

De boekwaarde van de kortlopende schulden benadert de reële waarde daarvan, gegeven de korte looptijd van de opgenomen posten.

Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule (Regeling ROS art.13. lid 2 sub a)

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	datum	De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
			geheel uitgevoerd afgerond	nog niet geheel en afgerond
Subsidieregeling instroom PO G5	zij- G5 - Rotterdam	01-07-2020		X
Studieverlof	1165170	01-08-2021	X	
Studieverlof	1165294	01-08-2021	X	
Studieverlof	1165289	01-08-2021		X
Studieverlof	1177220	01-09-2021	X	
Studieverlof	1165406	01-08-2021	X	
Studieverlof	1165355	01-08-2021	X	
Studieverlof	1165577	01-08-2021		X
Studieverlof	1166214	01-08-2021	X	
Studieverlof	1278765	01-08-2022		X
Studieverlof	1278881	01-08-2022		X
Studieverlof	1278853	01-08-2022		X
Studieverlof	1278854	01-08-2022		X
Studieverlof	1279153	01-08-2022		X
Studieverlof	1277594	01-08-2022		X
Tegemoetkoming kosten opleidingsscholen	1185916 OS-2009-A-004	01-08-2021	X	
Tegemoetkoming kosten opleidingsscholen	1284249 OS-2009-A-004	01-08-2022		X
Subsidie zij-instroom	942159-826839981	01-12-2018		X
Subsidie zij-instroom	942159-826839982	01-12-2018		X
Subsidie zij-instroom	942159-826839983	01-12-2018	X	
Subsidie zij-instroom	942159-826839984	01-12-2018		X
Subsidie zij-instroom	942159-826839985	01-12-2018	X	
Subsidie zij-instroom	942159-827739998	01-12-2018		X
Subsidie zij-instroom	994503-903039997	01-04-2019	X	
Subsidie zij-instroom	994503-903039998	01-04-2019	X	
Subsidie zij-instroom	994503-903039999	01-04-2019	X	
Subsidie zij-instroom	1083297-100039998	01-06-2020		X
Subsidie zij-instroom	1152169-103439999	01-04-2021		X
Impuls en bewegingsonderwijs	innovatie 560123928	30-11-2021		X
Verbeteren basisvaardigheden	560145176	30-11-2022		X
Verbeteren basisvaardigheden	560145177	30-11-2022		X
Verbeteren basisvaardigheden	560145210	30-11-2022		X
Verbeteren basisvaardigheden	560145211	30-11-2022		X
Verbeteren basisvaardigheden	560145212	30-11-2022		X
Expertise Nieuwkomers	560145891	30-11-2022		X
Schoolkracht	SK20-14CL	14-01-2021	X	
Schoolkracht	SK20-08GN	14-01-2021	X	

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule (Regeling ROS art.13. lid 2 sub b)

G2-A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	totale kosten	te verrekenen ultimo verslagjaar
		€	€	€	€
--	--	0	0	0	0
	Totaal	0	0	0	0

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk datum	Bedrag van de toewijzing	saldo 01-01- 2021	ontvangen in verslagjaar	lasten in verslagjaar	totale kosten 31-12-2021	saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
		€	€	€	€	€	€
--	--	0	0	0	0	0	0
	Totaal	0	0	0	0	0	0

Att.: deze subsidies worden afgerekend op basis van de werkelijke kosten. Er kan bovendien prestatieverklaring of een andere verantwoording over de prestaties worden verlangd. Zie tekst subsidiebeschikking.

B6 Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Er zijn langlopende onvoorwaardelijke verplichtingen aangegaan ter zake van :

Dienst	<1 jaar	1-5 jaar
ARBO	175.000	
Onderhoudscontracten huisvesting	200.000	
Netwerk onderhoud	75.000	
Licenties netwerk en leermethoden	350.000	
Leerlingvolgsysteem	70.000	
Reproductie	230.000	
Schoonmaak	975.000	975.000
Inhuur startende leerkrachten	295.000	
Vakdocenten gym	140.000	6 maanden in 2023
	2.510.000	975.000

B7 Toelichting op de onderscheiden posten van de geconsolideerde staat van baten en lasten

3 Baten

	2022 €	Begroting 2022 €	2021 €
3.1 Rijksbijdragen			
3.1.1 Rijksbijdragen OCW			
3.1.1.1 (Normatieve) Rijksbijdrage OCW	54.307.962	48.182.974	47.814.254
3.1.1.2 Vereenvoudiging bekostiging	-2.756.656	-2.400.000	0
	<u>51.551.306</u>	<u>45.782.974</u>	<u>47.814.254</u>
3.1.2 Overige subsidies OCW			
3.1.2.1 Opleiden in de school	195.093	340.000	106.510
3.1.2.4 Bijzondere bekostiging nieuwkomers	1.038.778	300.000	438.997
3.1.2.6 Overige geormerkte en niet geormerkte subsidies	3.274.149	842.300	2.033.002
3.1.2.7 Corona subsidie (IOP/EHK/NPO)	7.198.651	7.597.255	4.879.475
	<u>11.706.671</u>	<u>9.079.555</u>	<u>7.457.984</u>
3.1.4 Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV			
3.1.4.1 Bijdrage SWV	920.832	806.808	832.120
	<u>920.832</u>	<u>806.808</u>	<u>832.120</u>
Totaal rijksbijdragen OCW	<u>64.178.809</u>	<u>55.669.337</u>	<u>56.104.358</u>

De rijksbijdragen zijn in 2022 € 8.500.000 hoger dan begroot. De rijksbijdragen zijn in 2022 door het Ministerie van OCW positief aangepast in het kader van de beschikbare loonruimte € 6.000.000. Daarnaast zijn de overige subsidie OCW gestegen door het beschikbaar stellen van subsidie in het kader van de bestrijding van achterstanden Covid'19 zijnde het Nationaal

3.2 Overige overheidsbijdragen

3.2.1 Gemeentelijke bijdragen en subsidies			
3.2.1.1 Schoolontwikkelingsbudget	1.638.172	1.639.951	1.632.404
3.2.1.2 Schakelklas	320.000	320.000	320.000
3.2.1.3 Leraren, zijinstroom en talent	224.774	234.750	234.676
3.2.1.4 Ouderbetrokkenheid	376.250	376.250	361.667
3.2.1.9 Overige gemeentelijke bijdragen	418.883	369.948	387.008
	<u>2.978.079</u>	<u>2.940.899</u>	<u>2.935.755</u>
Totaal overige overheidsbijdragen	<u>2.978.079</u>	<u>2.940.899</u>	<u>2.935.755</u>

De gemeentelijke subsidies zijn conform begroting. De gemeentelijke subsidie betreffen voornamelijk projecten in het kader van het project "Gelijke Kansen" zoals schoolontwikkelbudget, schakelklassen, middelen voor ontwikkeling leerkrachten, aantrekking van zij-instromers en talentontwikkelingen.

3.5 Overige baten

3.5.1 Medegebruik/verhuur onroerende zaken	846.528	684.860	664.839
3.5.2 Inkomsten personeel	51.293	0	90.970
3.5.5 Ouderbijdragen en schoolgelden	400.398	229.500	361.099
3.5.6 Overige			
3.5.6.1 Arrangement niet SWV PPO	12.333	5.000	10.275
3.5.6.3 Schenkingen	1.657.765	0	52.115
3.5.6.9 Overige	169.577	94.950	98.741
	<u>1.839.675</u>	<u>99.950</u>	<u>161.131</u>
Totaal overige baten	<u>3.137.894</u>	<u>1.014.310</u>	<u>1.278.039</u>

De overige baten zijn € 2.100.000 hoger dan begroot. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door een schenking van de Stichting Jurrewitz. € 1.615.000

4 Lasten

	2022 €	Begroting 2022 €	2021 €
4.1 Personeelslasten			
4.1.1 Lonen en salarissen			
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	36.954.828	44.041.357	30.511.108
4.1.1.2 Sociale lasten	5.835.455	0	5.483.757
4.1.1.3 Pensioenpremies	5.350.494	0	4.774.999
	<u>48.140.777</u>	<u>44.041.357</u>	<u>40.769.864</u>
4.1.2 Overige personele lasten			
4.1.2.1 Dotatie/vrijval overige personele	327.783	20.000	-13.225
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	2.193.249	1.734.900	1.640.708
4.1.2.3 ARBO	174.549	160.000	158.074
4.1.2.4 Scholing, IPB	872.172	889.833	558.501
4.1.2.5 Overige	821.693	885.711	707.069
	<u>4.389.446</u>	<u>3.690.444</u>	<u>3.051.127</u>
4.1.3 Uitkeringen (-/-)	-689.787	-250.000	-531.481
	<u>-689.787</u>	<u>-250.000</u>	<u>-531.481</u>
Totaal personele lasten	<u>51.840.436</u>	<u>47.481.801</u>	<u>43.289.510</u>

De totale personele lasten zijn € 4.300.000 hoger dan begroot, dit wordt voornamelijk veroorzaakt door :

Indexering van de CAO-lonen met circa 10% in 2022. Daarnaast is er veel meer FTE in dienst gekomen in verband met het beschikbaar stellen van de subsidies in het kader van bestrijding achterstanden Covid-19

De overige personele lasten zijn € 628.000 hoger dan begroot door voornamelijk hogere kosten voor inhuur van uitzendbureaus. Zij zijn betrokken om de vraag naar vervanging van personeel en tussentijdse vacatures op te lossen en inzet voor vermindering van de werkdruk (€ 860.000).

Personeelsbestand

Per het einde van het boekjaar 2022 bedroeg het aantal werknemers ultimo december 2022 bij de organisatie, omgerekend naar FTE's 674, waarvan 35 stagiaires MBO.

	2022 €	Begroting 2022 €	2021 €
4.2 Afschrijvingen			
4.2.2 Materiële vaste activa			
4.2.2.1 Gebouwen	169.086	143.848	162.245
4.2.2.2 Inventaris, apparatuur en ICT	1.403.458	1.246.497	1.213.213
4.2.2.3 Boekverlies	0	0	0
4.2.2.9 Verkoop Crooswijksezingel	0	0	0
	<u>1.572.544</u>	<u>1.390.345</u>	<u>1.375.458</u>
4.3 Huisvestingslasten			
4.3.1 Huur	93.890	98.500	135.588
4.3.3 Onderhoud	2.095.375	1.100.518	1.487.642
4.3.4 Energie en water	1.023.477	950.500	943.880
4.3.5 Schoonmaakkosten	1.309.542	1.228.333	1.183.082
4.3.6 Heffingen	194.831	215.500	222.358
4.3.7 Dotatie onderhoudsvoorziening	1.452.657	1.400.000	2.007.734
4.3.8 Overige huisvestingslasten	60.493	49.325	58.902
	<u>6.230.265</u>	<u>5.042.676</u>	<u>6.039.186</u>

De huisvestingslasten zijn € 1.300.000 hoger uitgevallen dan voor 2022 was begroot. De hogere uitgaven worden voornamelijk gerealiseerd op de posten onderhoud van de schoolgebouwen (€1.100.000).

De toename van het preventief onderhoud is vooral het gevolg van de stelselwijziging groot onderhoud. De uitgaven lager dan € 25.000 worden direct in het resultaat opgenomen.

	2022	Begroting 2022	2021
	€	€	€
4.4 Overige lasten			
4.4.1 Administratie- en beheerslasten			
4.4.1.1 Administratie en beheer	417.612	450.000	400.496
4.4.1.2 Accountantskosten	62.256	90.000	126.019
4.4.1.3 Overige	160.850	122.000	104.244
	640.718	662.000	630.759
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen			
4.4.2.2 Onderhoud inventaris	14.987	40.750	22.647
4.4.2.3 Leermiddelen en ICT	2.631.466	2.381.525	2.349.893
	2.646.453	2.422.275	2.372.540
4.4.4 Overige instellingslasten			
4.4.4.1 Lasten Rotterdams Onderwijsbeleid	1.014.408	1.015.064	1.104.712
4.4.4.2 Opleiden in de School/samenwerking	1.413.187	4.889.584	1.184.625
4.4.4.3 Telefoon	32.844	50.050	34.204
4.4.4.4 Inhuur arrangementen	322.722	137.800	205.101
4.4.4.5 Kosten TSO/BSO	55.152	23.000	41.390
4.4.4.8 Lasten ouderbijdragen	495.771	229.500	414.693
4.4.4.9 Schoolmaatschappelijk werk	170.994	165.200	166.820
4.4.4.10 Overige	299.137	558.127	364.134
	3.804.215	7.068.325	3.515.679
Totaal instellingslasten	7.091.386	10.152.600	6.518.978

Onder de post lasten rotterdams beleid en projecten vallen de uitgaven voor met name additionele middelen zoals (NPO, achterstandsmiddelen, arrangementen SWV etc) bestaande uit expertise inhuur en leermiddelen.

	2022	Begroting 2022	2021
	€	€	€
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Rentebaten			
5.1.1 Rentebaten	116.660	0	41.739
	116.660	0	41.739
5.3 Waardeverandering financiële vaste			
5.3.1 (On)gerealiseerd resultaat waardering koers effecten	-874.266	0	535.523
	-874.266	0	535.523
Het resultaat op de waardering van de effecten ultimo 2022 was laag, door met name de wereldwijde economische crisis.			
5.4 Overige opbrengsten financiële			
5.4.1 Overige financiële baten	0	0	4.071
	0	0	4.071
5.5 Rentelasten			
5.5.1 Rente en overige financiële lasten	-31.852	-26.000	-64.510
	-31.852	-26.000	-64.510
Saldo financiële baten en lasten	-789.458	-26.000	516.823

B8 Enkelvoudige balans per 31 december 2022

(na resultaatbestemming)

1	Activa	31-12-2022	31-12-2021
		€	€
	Vaste activa		
1.2	<u>Materiële vaste activa</u>		
1.2.1	Gebouwen en terreinen	1.739.457	1.502.344
1.2.2	Inventaris en apparatuur en ICT	5.520.759	5.406.371
1.2.3	Leermiddelen	863.628	868.683
		8.123.844	7.777.398
1.3	<u>Financiële vaste activa</u>		
1.3.5	Effecten	7.993.800	8.000.000
		7.993.800	8.000.000
	Totaal vaste activa	16.117.644	15.777.398
	Vlottende activa		
1.5	<u>Vorderingen</u>		
1.5.1	Debiteuren	38.985	454.605
1.5.2	Kortlopende vorderingen op OCW	151.388	2.304.078
1.5.3	Rekening Courant Steunfonds	43.793	135.681
1.5.7	Overige vorderingen	2.127.007	1.337.911
		2.361.173	4.232.275
1.7	<u>Liquide middelen</u>	21.846.968	13.568.241
	Totaal vlottende activa	24.208.141	17.800.516
	Totaal activa	40.325.785	33.577.914

2	Passiva	31-12-2022 €	31-12-2021 €
2.1	<u>Eigen vermogen</u>		
2.1.2	Algemene reserve publiek	3.892.337	3.892.337
2.1.3	Bestemmingsreserves publiek	9.260.908	7.195.824
2.1.4	Bestemmingsreserves privaat	<u>3.711.780</u>	<u>2.146.029</u>
	Totaal eigen vermogen	16.865.025	13.234.190
2.2	<u>Voorzieningen</u>		
2.2.1	Voorzieningen personeel	883.636	555.853
2.2.3	Onderhoudsvoorziening	<u>12.378.018</u>	<u>11.473.685</u>
		13.261.654	12.029.538
2.4	<u>Kortlopende schulden</u>		
2.4.3	Crediteuren	1.425.439	661.092
2.4.4	Kortlopende schulden aan OCW	696.949	821.776
2.4.6	Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.288.726	2.027.684
2.4.7	Schulden terzake van pensioenen	621.752	555.709
2.4.9	Overige kortlopende schulden en overlopende passiva	<u>5.166.240</u>	<u>4.247.925</u>
		10.199.106	8.314.186
	<u>Totaal passiva</u>	<u>40.325.785</u>	<u>33.577.914</u>

B9 Enkelvoudige staat van baten en lasten 2022

	2022 €	Begroting 2022 €	2021 €
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	64.178.809	55.669.337	56.104.358
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidie	2.978.079	2.940.899	2.935.755
3.5 Overige baten	<u>3.137.894</u>	<u>1.014.310</u>	<u>1.278.039</u>
Totaal baten	70.294.782	59.624.546	60.318.152
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	51.840.436	47.481.801	43.289.510
4.2 Afschrijvingen	1.572.544	1.390.345	1.375.458
4.3 Huisvestingslasten	6.230.265	5.042.676	6.039.186
4.4 Overige lasten	<u>7.060.346</u>	<u>10.152.600</u>	<u>6.493.451</u>
Totaal lasten	<u>66.703.591</u>	<u>64.067.422</u>	<u>57.197.605</u>
Saldo baten en lasten	3.591.191	-4.442.876	3.120.547
5 Financiële baten en lasten	39.644	-26.000	-59.528
Totaal resultaat	<u><u>3.630.835</u></u>	<u><u>-4.468.876</u></u>	<u><u>3.061.019</u></u>

De bestemming van het resultaat 2022 is als volgt

Publiek		
Bestemmingsreserves algemeen publiek	-115.553	
Bestemmingsreserves NPO	<u>2.180.637</u>	2.065.084
Privaat		
Bestemmingsreserves algemeen privaat	0	
Bestemmingsreserves Jurrewitz	1.615.800	
Reserve schoolfonds privaat	<u>-50.049</u>	1.565.751
Totaal	<u><u>3.630.835</u></u>	

B10 Enkelvoudige kasstroomoverzicht 2022

	2022 €	2021 €
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	3.591.191	3.120.547
Aanpassing voor :		
Afschrijvingen	1.572.544	1.375.458
Mutaties voorzieningen	1.232.116	882.506
	<u>2.804.660</u>	<u>2.257.964</u>
<u>Mutaties werkkapitaal</u>		
- Debiteuren	415.620	-257.309
- Vorderingen	1.455.482	501.413
- Crediteuren	764.347	-440.397
- Kortlopende schulden	1.120.573	-3.000.833
	<u>3.756.022</u>	<u>-3.197.126</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	10.151.873	2.181.385
Ontvangen interest	76.982	4.071
Betaalde interest	0	0
Overige financiële baten en lasten	-31.138	-63.599
(On) gerealiseerde koersresultaten	-6.200	0
	<u>39.644</u>	<u>-59.528</u>
	10.191.517	2.121.857
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Materiële vaste activa	-1.918.990	-2.659.034
Financiële vaste activa	6.200	0
	<u>-1.912.790</u>	<u>-2.659.034</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Mutatie kredietinstellingen	0	0
Mutatie overige langlopende schulden	0	0
	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutatie liquide middelen	<u>8.278.727</u>	<u>-537.177</u>
Beginstand liquide middelen	13.568.241	14.105.418
Mutatie liquide middelen	8.278.727	-537.177
Eindstand liquide middelen	<u>21.846.968</u>	<u>13.568.241</u>

Uit het kasstroomoverzicht is af te lezen welke posten de stand van de liquide middelen hebben beïnvloed. De stijging wordt met name veroorzaakt door het positieve resultaat en een afname van de kortlopende vorderingen op OCW.

B11 Toelichting behorende tot de enkelvoudige jaarrekening 2022

Algemeen

De enkelvoudige jaarrekening maakt deel uit van de statutaire jaarrekening 2022 van de Stichting. De financiële gegevens van de Stichting zijn in de geconsolideerde jaarrekening van de Stichting verwerkt. Voor zover posten uit de enkelvoudige balans en de enkelvoudige winst-en-verliesrekening hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

De grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gelijk aan die voor de geconsolideerde balans en winst-en-verliesrekening, met uitzondering van de hierna genoemde grondslagen.

Financiële instrumenten

In de enkelvoudige jaarrekening worden financiële instrumenten gepresenteerd op basis van hun juridische vorm.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Indien waardering tegen nettovermogenswaarde niet kan plaatsvinden doordat de hiervoor benodigde informatie niet kan worden verkregen, wordt de deelneming gewaardeerd volgens het zichtbaar eigen vermogen. Bij de vaststelling of er sprake is van een deelneming waarin de onderneming invloed van betekenis uitoefent op het zakelijke en financiële beleid, wordt het geheel van feitelijke omstandigheden en contractuele relaties (waaronder eventuele potentiële stemrechten) in aanmerking genomen. Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderingsgrondslagen van de onderneming gehanteerd.

Resultaat deelnemingen

Het aandeel in het resultaat van organisaties waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de organisatie in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de organisatie en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

B12 Toelichting op de onderscheiden posten van de enkelvoudige balans 2022

1 Activa						
1.2 Materiële vaste activa		1.2.1	1.2.2a	1.2.2 b	1.2.3	1.2
		Gebouwen en terreinen	Inventaris en Apparatuur	ICT	Leermethoden	Materiële vaste activa
Verkrijgingsprijs	31-12-2021	3.165.965	5.583.082	4.053.787	2.244.455	15.047.289
Afschrijvingen t/m	31-12-2021	-1.663.621	-1.984.871	-2.245.627	-1.375.772	-7.269.891
Boekwaarde	31-12-2021	1.502.344	3.598.211	1.808.160	868.683	7.777.398
Investerings	2022	406.199	508.771	787.522	216.498	1.918.990
Afschrijvingen	2022	-169.086	-305.379	-876.526	-221.553	-1.572.544
Desinvesteringen	2022	0	0	0	0	0
Desinvestering afschrijvingen	2022	0	0	0	0	0
Mutatie boekwaarde		237.113	203.392	-89.004	-5.055	346.446
Verkrijgingsprijs	31-12-2022	3.572.164	6.091.853	4.841.309	2.460.953	16.966.279
Afschrijvingen t/m	31-12-2022	-1.832.707	-2.290.250	-3.122.153	-1.597.325	-8.842.435
Boekwaarde	31-12-2022	1.739.457	3.801.603	1.719.156	863.628	8.123.844

In de post gebouwen zijn ook begrepen de uitbreidingen en verbouwingen aan bestaande schoolgebouwen. De volgende panden en lokalen zijn gefinancierd met privaat vermogen van de stichting:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2022
• De Stelberg (50 m2)	57.498 • Mozaiek (100 m2)	0
• Talmaschool (250 m2)	0 • Cornelis Haakschool (75 m2)	59.717
• Albert Plesmanschool	75.088 • De Ark (100 m2)	0
• J Buskesschool (60 m2)	27.219 • Waalsche school (150 m2)	78.283

De mogelijke opbrengsten bij eventuele afstoting van deze panden/lokalen komen ten gunste van het privaat vermogen van de stichting. De jaarlijkse bedragen voor medegebruik worden mede gebruikt ter dekking van de investeringen.

De investeringen in inventaris en apparatuur en ICT bestaan uit tafels, kasten, stoelen, speeltoestellen, gymzaaltributen, touchscreens, laptops, pc's etc.

1.3 Financiële vaste activa		Boekwaarde	Investerings en verstrekkingen	verkoop	Koersresultaat	Boekwaarde
		31-12-2021			2022	31-12-2022
		€	€	€		€
1.3.5	Effecten					
1.3.5.1	Overige	8.000.000	0	-6.200		7.993.800
Totaal effecten		8.000.000	0	-6.200		7.993.800

De Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam heeft eind 2019 belegd in 4 notes ieder ter waarde van 2.000.000. De structuur van deze beleggingen is een vaste looptijd van 10 jaar. 3 notes hebben een 100% inleggarantie en 1 note 90% inleggarantie. De note van 90% is voor 10% van de nominale waarde (€ 200.000) gefinancierd met privaat vermogen. De garantiewaarde (90%) is evenals de andere 3 notes gefinancierd met publiek vermogen. De effecten portefeuille per 31-12-2022 is als volgt :

	Kostprijs	Koers 31-12-2022	Inleggarantie	Hogere marktwaarde of inleegarantie
BARCLAYS 100% KG SXXP Note 2019 - 2029	Barclays	2.000.000	109,42%	100% 2.188.400
BNP 100%KG MCXP Note 2019 - 2029	BNP Paribas	2.000.000	97,11%	100% 2.000.000
CS 100% KG SDGP Note 2019 - 2029	Credit Suisse	2.000.000	86,24%	100% 2.000.000
EFG 90% KG Biotech Note 2020-2027	EFG International	2.000.000	90,27%	90% 1.805.400
		8.000.000		7.993.800

1.5	Vorderingen	31-12-2022		31-12-2021	
		€		€	
1.5.1	Debiteuren		38.985		454.605
1.5.2	Kortlopende vorderingen op OCW		151.388		2.304.078
1.5.5	Rekening Courant Steunfonds		43.793		135.681
1.5.5.1	Overige vorderingen				
1.5.5.2	Gemeente Rotterdams Onderwijsbeleid	402.388		322.654	
1.5.5.4	Borg	113.650		136.150	
1.5.5.5	Gemeente huisvesting	593.029		409.363	
1.5.5.6	In rekening te brengen derden	144.170		64.752	
1.5.5.7	Overige vorderingen	156.609		22.368	
1.5.5.8	Vooruitontvangen kosten	717.161		382.624	
			<u>2.127.007</u>		<u>1.337.911</u>
	Totaal vorderingen		<u>2.361.173</u>		<u>4.232.275</u>

De posten opgenomen onder de vorderingen hebben, met uitzondering van de borg, een looptijd van minder 12 maanden.

Kortlopende vordering OCW

De vordering op OCW is door de vereenvoudiging van de bekostiging vervallen. De huidige vordering betreft voornamelijk de vordering op de subsidie Nieuwkomers. Deze is in januari 2023 ontvangen.

Borg

Onder borg staan betaalde bedragen aan borg, die zijn betaald ter bruikleen van de hardware van Snappet. De hardware die wordt gebruikt betreft tablets die gebruikt worden door de kinderen op school. Conform de overeenkomst zal de betaalde borgsom retour worden ontvangen bij inlevering van de geleende hardware.

Gemeente huisvesting

Onder de post gemeente huisvesting is de afrekening van de renovatie en nieuwbouw van de Asch van Wijschool en Arentschool opgenomen.

Vooruitontvangen kosten

Onder de vooruitontvangen kosten zijn lasten opgenomen van o.a. jaarlicenties ICT, voorschotnota kwartaal reproductie, de jaarbestelling 2021/2022 leermethoden die in het jaar 2022 ten laste van de exploitatie worden gebracht.

1.7	Liquide middelen	31-12-2022		31-12-2021	
		€		€	
1.7.2	Banken en kassen		21.846.968		13.568.241
	Totaal liquide middelen		<u>21.846.968</u>		<u>13.568.241</u>

De liquide middelen zijn allen direct opvraagbaar.

Voor een toelichting op de mutatie in de liquide middelen wordt verwezen naar het kasstroomoverzicht.

2 Passiva

2.1 Eigen Vermogen

	Saldo	Bestemming Resultaat	Mutaties		Saldo
			2022		
			31-12-2021	31-12-2022	
	€	€	€	€	€
2.1.2	Algemene reserve publiek	3.892.337	0	0	3.892.337
		<u>3.892.337</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>3.892.337</u>
2.1.3	Bestemmingsreserves publiek				
2.1.3.1	Bestemmingsreserves algemeen publiek	5.874.627	-115.553	0	5.759.074
2.1.3.1	Bestemmingsreserves NPO	1.321.197	2.180.637	0	3.501.834
		<u>7.195.824</u>	<u>2.065.084</u>	<u>0</u>	<u>9.260.908</u>
2.1.4	Bestemmingsreserves privaat				
2.1.4.1	Bestemmingsreserves algemeen privaat	1.468.639	0	0	1.468.639
2.1.4.2	Bestemmingsreserves Jurrewitz	0	1.615.800	0	1.615.800
2.1.4.3	Bestemmingsreserves Schoolfonds	677.390	-50.049	0	627.341
		<u>2.146.029</u>	<u>1.565.751</u>	<u>0</u>	<u>3.711.780</u>
	Totaal eigen vermogen	<u>13.234.190</u>	<u>3.630.835</u>	<u>0</u>	<u>16.865.025</u>

Bestemmingsreserves NPO

Per 31 december 2021 is een bestemmingsreserve gevormd vanuit de ontvangsten middelen Nationaal Programma Onderwijs (NPO) voor de bestrijding van de achterstanden opgelopen als gevolg van het Corona virus. In 2022 is er een onderbesteding op deze middelen. De niet bestede middelen zijn toegevoegd aan de bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserves Jurrewitz

Fonds Jurrewitz is in het leven geroepen door de heer J. Jurrewitz (28 mei 1850 - 12 december 1908) en ondersteund Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam sinds 1928 met een jaarlijkse donatie bestemd voor de kinderen van onze scholen. In 2022 is het Fonds Jurrewitz. In navolging van de gedachten van de heer Jurrewitz zal Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam de ontvangen middelen ter beschikking stellen aan de kinderen van de scholen van Kind en Onderwijs Rotterdam

Bestemmingsreserves Schoolfonds

De "bestemmingsreserve schoolfonds" wordt gevormd door vrijwillige ouderbijdragen, donaties en inkomsten uit overige baten uit leerling acties minus de lasten. De scholen hebben hiervoor een eigen bankrekening waarop de baten en lasten vallen. Het verschil tussen begin en eindsaldo van deze bankrekeningen is het resultaat van de bestemmingsreserve schoolfonds.

2.2	Voorzieningen	Saldo	Vrijval	Dotaties	Ontrekkingsen	Saldo	<1 jr	2-5 jr	>5 jr
		31-12-2021	2022	2022	2022	31-12-2022	€	€	€
		€	€	€	€	€			
2.2.1	Personeelsvoorzieningen								
2.2.1.2	Jubileum	302.115	0	93.094	-67.047	328.162	49.837	89.040	189.285
2.2.1.4	Langdurig zieken	253.738	0	477.534	-245.356	485.916	82.932	402.984	0
2.2.1.5	Participatiefonds WW	0	0	69.558	0	69.558	20.656	48.902	0
		555.853	0	640.186	-312.403	883.636	153.425	540.926	189.285
2.2.3	Overige voorzieningen								
2.2.3.1	Onderhoud gebouwen	11.473.685	0	1.452.657	-548.324	12.378.018	827.939	5.605.592	5.944.487
		11.473.685	0	1.452.657	-548.324	12.378.018	827.939	5.605.592	5.944.487
	Totaal voorzieningen	12.029.538	0	2.092.843	-860.727	13.261.654	981.364	6.146.518	6.133.772

Jubileumvoorziening

De jubileumvoorziening heeft betrekking op uitkeringen aan medewerkers op basis van de duur van het dienstverband, en is grotendeels langlopend. De voorziening betreft het geschatte bedrag van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijden.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is licht gestegen doordat het aantal langdurig zieken (in WTF) dat naar verwachting gebruikt gaat maken van de WIA toeneemt.

Voorziening Participatiefonds WW

De voorziening Participatiefonds WW wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen voor voormalig medewerkers die negatief getoetst zijn door het Participatiefonds of zijn ontslagen en waarvan de deelname van de Stichting 50% of 10% bedraagt. Indien de nominale waarde niet materieel afwijkt van de contante waarde wordt de nominale waarde gehanteerd.

2.4	Kortlopende schulden	31-12-2022	31-12-2021
		€	€
2.4.3	Crediteuren	1.425.439	661.092
2.4.4	Kortlopende schulden aan OCW	696.949	821.776
2.4.6	Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.288.726	2.027.684
2.4.7	Schulden terzake van pensioenen	621.752	555.709
2.4.9	Overige kortlopende schulden en overlopende passiva		
2.4.9.1	Vakantiegeld/Bindingstoelage	1.723.203	1.387.372
2.4.9.2	Nog te besteden subsidies OCW geoormerkt	2.440.216	2.338.424
2.4.9.3	Nog te besteden subsidies overige instanties	0	0
2.4.9.4	Nog te besteden subsidies Gemeente huisvesting	628.993	0
2.4.9.9	Overige kortlopende schulden en overlopende passiva	373.828	522.129
		5.166.240	4.247.925
	Totaal kortlopende schulden	10.199.106	8.314.186

De posten opgenomen onder de kortlopende schulden hebben allen een looptijd van minder 12 maanden, met uitzondering van de post OCW. De schuld aan OCW betreft de correctie op de gewichtenregeling als gevolg van de controle op de toepassing van de gewichten toebedeling van leerlingen. De correctie op de gewichtenregeling zal in 120 maandelijkse termijnen verrekend worden. Kortlopend in 2023 is € 124.824.

De belastingen, premies sociale verzekeringen en pensioenen zijn hoger ten opzichte van 2021 door de indexering lonen in 2022.

Onder de post nog te besteden subsidies OCW geoormerkt is verwerkt de in het kader van penvoerderschap ontvangen subsidie Zij-instroom G5 (€ 425.000). Deze middelen worden in 2023 verdeeld over de deelnemende besturen. Daarnaast is in 2022 de subsidie Basisvoordigheden voor € 1.600.000 ontvangen. Deze zal in 2023 en verder worden uitgegeven.

De nog te besteden subsidie Gemeente huisvesting bestaan uit ontvangen voorbereidingskredieten voor renovatie nieuwbouwprojecten.

De overige overlopende passiva bestaat uit nog te ontvangen kosten zoals afrekening 2022 docenten in het kader van lekker fit en de controle van de accountant.

De boekwaarde van de kortlopende schulden benadert de reële waarde daarvan, gegeven de korte looptijd van de opgenomen posten.

B13 Toelichting op de onderscheiden posten van de enkelvoudige staat van baten en lasten 2022

3

Baten

	2022 €	Begroting 2022 €	2021 €
3.1 Rijksbijdragen			
3.1.1 Rijksbijdragen OCW			
3.1.1.1 (Normatieve) Rijksbijdrage OCW	54.307.962	48.182.974	47.814.254
3.1.1.2 Vereenvoudiging bekostiging	<u>-2.756.656</u>	<u>-2.400.000</u>	<u>0</u>
	51.551.306	45.782.974	47.814.254
3.1.2 Overige subsidies OCW			
3.1.2.1 Opleiden in de school	195.093	340.000	106.510
3.1.2.4 Bijzondere bekostiging nieuwkomers	1.038.778	300.000	438.997
3.1.2.6 Overige geormerkte en niet geormerkte subsidies	3.274.149	842.300	2.033.002
3.1.2.7 Corona subsidie (IOP/EHK/NPO)	<u>7.198.651</u>	<u>7.597.255</u>	<u>4.879.475</u>
	11.706.671	9.079.555	7.457.984
3.1.4 Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV			
3.1.4.1 Bijdrage SWV	<u>920.832</u>	<u>806.808</u>	<u>832.120</u>
	920.832	806.808	832.120
Totaal rijksbijdragen OCW	<u>64.178.809</u>	<u>55.669.337</u>	<u>56.104.358</u>

De rijksbijdragen zijn in 2022 € 8.500.000 hoger dan begroot. De rijksbijdragen zijn in 2022 door het Ministerie van OCW positief aangepast in het kader van de beschikbare loonruimte € 6.000.000. Daarnaast zijn de overige subsidie OCW gestegen door het beschikbaar stellen van subsidie in het kader van de bestrijding van achterstanden Covid'19 zijnde het Nationaal Programma Onderwijs € 1.700.000

3.2 Overige overheidsbijdragen

3.2.1 Gemeentelijke bijdragen en subsidies			
3.2.1.1 Schoolontwikkelingsbudget	1.638.172	1.639.951	1.632.404
3.2.1.2 Schakelklas	320.000	320.000	320.000
3.2.1.3 Nulgroep	224.774	234.750	234.676
3.2.1.4 Ouderbetrokkenheid	376.250	376.250	361.667
3.2.1.9 Overige gemeentelijke bijdragen	<u>418.883</u>	<u>369.948</u>	<u>387.008</u>
	2.978.079	2.940.899	2.935.755
Totaal overige overheidsbijdragen	<u>2.978.079</u>	<u>2.940.899</u>	<u>2.935.755</u>

De gemeentelijke subsidies zijn conform begroting. De gemeentelijke subsidie betreffen voornamelijk projecten in het kader van het project "Gelijke Kansen" zoals schoolontwikkelbudget, schakelklassen, middelen voor ontwikkeling leerkrachten, aantrekking van zij-instromers en talentontwikkelingen.

3.5.1 Medegebruik/verhuur onroerende zaken	846.528	684.860	664.839
3.5.2 Inkomsten personeel	51.293	0	90.970
3.5.5 Ouderbijdragen en schoolgelden	400.398	229.500	361.099
3.5.6 Overige			
3.5.6.1 Arrangement niet SWV PPO	12.333	5.000	10.275
3.5.6.3 Schenkingen	1.657.765	0	52.115
3.5.6.9 Overige	<u>169.577</u>	<u>94.950</u>	<u>98.741</u>
	1.839.675	99.950	161.131
Totaal overige baten	<u>3.137.894</u>	<u>1.014.310</u>	<u>1.278.039</u>

De overige baten zijn € 2.100.000 hoger dan begroot. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door een schenking van de Stichting Jurrewitz. € 1.615.000

4		Lasten		2022	Begroting 2022	2021
		€		€		€
4.1	Pesoneelslasten					
4.1.1	Lonen en salarissen					
4.1.1.1	Brutolonen en salarissen	36.954.828		44.041.357		30.511.108
4.1.1.2	Sociale lasten	5.835.455		0		5.483.757
4.1.1.3	Pensioenpremies	5.350.494		0		4.774.999
			48.140.777		44.041.357	
4.1.2	Overige personele lasten					
4.1.2.1	Dotatie/vrijval overige personele voorzieningen	327.783		20.000		-13.225
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	2.193.249		1.734.900		1.640.708
4.1.2.3	ARBO	174.549		160.000		158.074
4.1.2.4	Scholing, IPB	872.172		889.833		558.501
4.1.2.5	Overige	821.693		885.711		707.069
			4.389.446		3.690.444	
4.1.3	Uitkeringen (-/-)		-689.787		-250.000	
	Totaal personele lasten		51.840.436		47.481.801	

De totale personele lasten zijn € 4.300.000 hoger dan begroot, dit wordt voornamelijk veroorzaakt door :

Indexering van de CAO-lonen met circa 10% in 2022. Daarnaast is er veel meer FTE in dienst gekomen in verband met het beschikbaar stellen van de subsidies in het kader van bestrijding achterstanden Covid-19

De overige personele lasten zijn € 628.000 hoger dan begroot door voornamelijk hogere kosten voor inhuur van uitzendbureaus. Zij zijn betrokken om de vraag naar vervanging van personeel en tussentijdse vacatures op te lossen en inzet voor vermindering van de werkdruk (€ 860.000).

4.2	Afschrijvingen					
4.2.2	Materiele vaste activa					
4.2.2.1	Gebouwen	169.086		143.848		162.245
4.2.2.2	Inventaris, apparatuur en ICT	1.403.458		1.246.497		1.213.213
			1.572.544		1.390.345	
	Totaal afschrijvingen		1.572.544		1.390.345	

4.3	Huisvestingslasten					
4.3.1	Huur/medegebruik		93.890		98.500	135.588
4.3.3	Onderhoud		2.095.375		1.100.518	1.487.642
4.3.4	Energie en water		1.023.477		950.500	943.880
4.3.5	Schoonmaakkosten		1.309.542		1.228.333	1.183.082
4.3.6	Heffingen		194.831		215.500	222.358
4.3.7	Dotatie onderhoudsvoorziening		1.452.657		1.400.000	2.007.734
4.3.8	Overige huisvestingslasten		60.493		49.325	58.902
	Totaal huisvestingslasten		6.230.265		5.042.676	

De huisvestingslasten zijn € 1.300.000 hoger uitgevallen dan voor 2022 was begroot. De hogere uitgaven worden voornamelijk gerealiseerd op de posten onderhoud van de schoolgebouwen (€1.100.000).

De toename van het preventief onderhoud is vooral het gevolg van de stelselwijziging groot onderhoud. De uitgaven lager dan € 25.000 worden direct in het resultaat opgenomen.

	2022	Begroting 2022	2021
	€	€	€
4.4 Overige lasten			
4.4.1 Administratie- en beheerslasten			
4.4.1.1 Administratie en beheer	417.612	450.000	400.496
4.4.1.2 Accountantskosten	62.256	90.000	126.019
4.4.1.3 Overige	160.850	122.000	104.244
	640.718	662.000	630.759
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen			
4.4.2.2 Onderhoudinventaris	14.987	40.750	22.647
4.4.2.3 Leermiddelen en ICT	2.631.466	2.381.525	2.349.893
	2.646.453	2.422.275	2.372.540
4.4.4 Overige instellingslasten			
4.4.4.1 Lasten Rotterdams Onderwijsbeleid	1.014.408	1.015.064	1.104.712
4.4.4.2 Lasten projecten OCW	1.413.187	4.889.584	1.184.625
4.4.4.3 Telefoon	32.844	50.050	34.204
4.4.4.4 Inhuur arrangementen	322.722	137.800	205.101
4.4.4.5 Kosten TSO/BSO	55.152	23.000	41.390
4.4.4.8 Lasten ouderbijdragen	495.771	229.500	414.693
4.4.4.9 Schoolmaatschappelijk werk	170.994	165.200	166.820
4.4.4.10 Overige	268.097	558.127	338.607
	3.773.175	7.068.325	3.490.152
Totaal instellingslasten	7.060.346	10.152.600	6.493.451

Onder de post lasten rotterdams beleid en projecten vallen de uitgaven voor met name additionele middelen zoals (NPO, achterstandsmiddelen, arrangementen SWV etc) bestaande uit expertise inhuur en leermiddelen.

	2022	Begroting 2022	2021
	€	€	€
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Rentebaten			
5.1.1 Rentebaten	76.982	0	0
	76.982	0	0
5.3 Waardeverandering financiële vaste activa en beleggingen			
5.3.1 (On)gerealiseerd resultaat waardering koers effecten	-6.200	0	0
	-6.200	0	0
5.4 Overige opbrengsten financiële vaste activa en beleggingen			
5.4.1 Overige financiële baten	0	0	4.071
	0	0	4.071
5.5 Rentelasten			
5.5.1 Rente en overige financiële lasten	-31.138	-26.000	-63.599
	-31.138	-26.000	-63.599
Saldo financiële baten en lasten	39.644	-26.000	-59.528

B14 Overige toelichting Honoraria van de accountant

De volgende honoraria van accountants zijn ten laste gebracht van de organisatie, haar dochtermaatschappijen en andere maatschappijen die zij consolideert, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a lid 1 en 2 BW.

	Van Ree 2022	KPMG 2022	KPMG 2021
Onderzoek van de jaarrekening incl. btw	€ 51.038	€ 8.914	€ 91.125
Andere controleopdrachten incl btw	€ 9.543	€ 11.848	€ 34.894
Adviesdiensten op fiscaal terrein incl btw	€ 0	€ 0	€ 0
Andere niet controle diensten incl btw	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal	€ 60.581	€ 20.762	€ 126.019

WNT-verantwoording 2022 Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam

De WNT is van toepassing op Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam. Het voor de Stichting toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 168.000, bezoldigingsmaximum voor het onderwijs, klasse D.

Deze klasseindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	6
Gemiddeld aantal studenten	3
Gewogen aantal onderwijssoorten	2
Totaal aantal complexiteitspunten	<u>11</u>

Het bezoldigingsmaximum in 2022 voor de Stichting is € 168.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de leden van het algemeen bestuur bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2018 voor de eerste 12 maanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Bedragen x € 1	R. van den Berg	J. Kester
----------------	-----------------	-----------

Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 8/7	1/1 - 8/7
	Voorzitter College van Bestuur	Lid
		1/7-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00
Dienstbetrekking	Ja	Ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	76.480	126.786
Beloningen betaalbaar op termijn	11.700	22.205
<i>Subtotaal</i>	<u>88.180</u>	<u>148.991</u>
Individueel bezoldigingsmaximum	86.992	168.000
-/- onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totaal bezoldiging 2022	<u>88.180</u>	<u>148.991</u>

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan 1.188 Overschrijding N.v.t.

De overschrijding betreft geen onverschuldigde betaling maar een optische overschrijding, omdat: In 2022 heeft er een nabetaling van het salaris plaatsgevonden ivm met CAO onderhandelingen. Totaal € 1.649. In 2021 was er voldoende ruimte in de toepassing WNT 2021 om dit uit te betalen.

Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling N.v.t. N.v.t.

Gegevens 2021

Bedragen x € 1		
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur	Lid
Aanvang en einde functievervulling i	1/1 - 31/12	1/12 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	128.315	11.073
Beloningen betaalbaar op termijn	22.369	1.816
<i>Subtotaal</i>	<u>154.070</u>	<u>12.889</u>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	163.000	13.844
Totale bezoldiging 2021	<u>150.684</u>	<u>12.889</u>

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Bedragen x € 1	E. Boom
Functiegegevens	Lid CvB ad interim
Kalenderjaar	2022
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	1/12- 31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	1

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum

Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 206
Individueel toepasselijke maximum periode kalendermaand 12 t/m 12	€ 12.566

Bezoldiging

Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	Ja
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 8.387
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 12 t/m 12	€ 8.387

-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag

N.v.t.

Totale bezoldiging, exclusief BTW

€ 8.387

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan

N.v.t.

Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling

N.v.t.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1	J.E. Kallenbach-Heinen	J.A. de Groen	E.H. Hulst	E.C. Lafeber	M.B. de Haas	S.J. de Leeuw	M. Mohandis
Functiegegevens	Voorzitter raad van toezicht	Lid raad van toezicht	Lid raad van toezicht	Lid raad van toezicht	Lid raad van toezicht	Lid raad van toezicht	Lid raad van toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1/1 - 30/06	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 30/06 Voorzitter raad van toezicht 1/7 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 30/06
Bezoldiging							
Bezoldiging	2.000	3.000	3.000	3.000	3.500	3.000	1.500
Individueel toepasselijke bezoldigingsmax.	12.496	16.800	16.800	16.800	21.035	16.800	8.331
-/- onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging 2022	2.000	3.000	3.000	3.000	3.500	3.000	1.500

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan:

N.v.t. N.v.t. N.v.t. N.v.t. N.v.t. N.v.t. N.v.t.

Gegevens 2021

Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/7 - 31/12	1/7 - 31/12
Bezoldiging							
Bezoldiging	3.500	3.000	3.000	3.000	3.000	1.500	1.500
Individueel toepasselijke bezoldigingsmax.	24.450	16.300	16.300	16.300	16.300	6.833	6.833
Totale bezoldiging 2021	3.500	3.000	3.000	3.000	3.000	1.500	1.500

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

B15 Overzicht verbonden partijen

Beslissende zeggenschap	Juridische	Statutaire	Code	Eigen Vermogen	Exploitatie	Consolidatie
Code activiteiten: 4. overige						
Administratiekantoren Kind en BV onderwijs Rotterdam BV	en BV	Rotterdam	4	€ 0	€ 0	Ja
Code activiteiten: 4. overige	Deze Stichting is per 31-12-2022 ontbonden					
Stichting Steunfonds Onderwijs Rotterdam	Kind en Stichting	Rotterdam	4	€ 4.331.858	€ -860.142	Ja
Code activiteiten: 4. overige						

B16 Gebeurtenissen na balansdatum

Stichting voor Interconfessioneel en Algemeen Bijzonder Onderwijs (LMC-VO) en Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam hebben op 24 februari 2023 aangekondigd het voornemen te hebben met elkaar te fuseren.

De Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam participeert in een "note" van Credit Suisse. Credit Suisse is in 2023 overgenomen door UBS en hiermee is tevens de zekerheid van de Note overgenomen.

B17 Formele vaststelling jaarverslag 2022

Het jaarverslag 2022 is vastgesteld door het college van bestuur op,
...../...../.....

Handtekening
J. Kester
Lid college van bestuur

.....
.....
Het jaarverslag 2022 is goedgekeurd door de raad van toezicht op,

...../...../.....
M.B. de Haas
Voorzitter

J.A. de Groen

S.J. de Leeuw

.....
E.H. Hulst

.....
E.C. Lafeber

.....
W. Aendekerk

.....

.....

.....

- C Overige gegevens**
- C1 Controleverklaring**